

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΠΑΛΑΙΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1940

Καρυώδη

Ν. 7
αβρ 1907

Σημειώ

600

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΙΤΥΤΕΧΝΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ
ΓΡΑΦΕΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ Δ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ ΠΑΛΑΙΟΥ ΤΥΠΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1940

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

1.

Regīna rosas amat.—Agricōla silvā et umbrā silvārum amat.—Femīna agricōlae (δτκ.) cenā parat.—Agricōla femīnā laudat.—Agricōlas Graeciae industria ornat.—Filiae agricolārum mensā corōnis¹ ornant.—Femīnae, deam Vestā adōrant et arā deae rosis¹ ornant.—Bestiae in² silvis habitant.—Aquīlae bestias silvārum captant; aquīlae etiā³ gallīnis (δτκ.) insidias parant.

2.

Dum¹ spiro, spero.—Quid² paras, filia³? «Paro cenā agricolis (δτκ.)».—Patriā amāmus, dum¹ spirāmus; incōlae Graeciae patriā amant.—Nautae³, quid² apportātis? «Divitias patriae (δτκ.) apportāmus».—Quid² ex⁴ fenestrā casae spectātis, puellae³? «Exspectāmus aviam».

3.

Minerva, dea sapientiae, Atticā amābat.—Incōlae Atticae sapientiam amābant et deam Minervā adorābant.—Poetae deam Minervā laudābant; femīnae et puellae

aras deae corōnis¹ ornābant. — Incōlae Spartae ante² pugnam comam corōnis¹ ornābant et Musis (δτκ.) sacrificābant. — Diu³ in⁴ silvā ambulabāmus et bestias silvae spectabāmus. — Quid⁵ heri⁶ in⁴ casā parābas, femīna⁷? «Cenam parābam nautis (δτκ.)». — Nautae⁷, quid⁵ apportabātis? «Divitias incōlis (δτκ.) insulārum apportabāmus».

4. Ἰταλία καὶ Ρώμη.

Italia est¹ terra Eurōpae. — Italia habet² insūlas. — Sicilia est insūla Italiae. — In³ orā Siciliae est Aetna. — Aetnam ornant silvae. — Incōlae Italiae sunt⁴ agricōlae, incōlae insulārum et orārum Italiae sunt nautae. — Italia est patria poētārum. — Incōlae Italiae amābant et laudābant poētas. — Italiae (δτκ.) poētae gloriam parant. — In³ Italiā est Roma. — Vias Romae statuae ornant. — In³ viis Romae erant⁵ arae et statuae deārum. — Aras deārum filiae incolārum Romae corōnis⁶ ornābant. — Roma erat⁷ schola litterārum et doctrīnae. — Victoriae Romae (δτκ.) sunt⁴ causa gloriae.

5. Οἱ θεοὶ τῶν Ρωμαίων.

Romāni multos deos adorābant; in¹ numēro deōrum Neptūnus et Bacchus et Mercurius et Aesculapius erant². — Neptūnus, filius Saturni, domīnus aquārum erat³. — Neptūno nautae tauros et equos immolābant. — Bacchus erat deus vini et uvārum, Mercurius (erat) deus mercatūrae et eloquentiae. — Arae Mercurii erant² in viis, quod⁴ Mercurius nuntius erat³ deōrum et vias monstrābat. — Deus medicīnae erat Aesculapius; Aesculapium adorābant Ro-

māni in templis et in lucis et ornābant aras Aesculapii multis herbis⁵ et corōnis⁵ et rosis⁵.

6. Τὰ ὅπλα τῶν Ρωμαίων. — Τὸ στρατόπεδον αὐτῶν.

Romāni, popŭlus bellicōsus, armis¹ et telis¹ pugnābant. Arma Romanōrum erant galea, scutum, lorica ; tela erant pilum, gladius, sagittae. Gladii Romanōrum non² erant longi ; pila erant longa. — Romāni in bellis cotidie³ castra collocābant et vallo¹ fossaque⁴ firmābant. Valla alta (erant) et fossae latae erant. In castris Romāni erant tuti.

7. Ἡ Δῆλος.

Delus clara et Graecis (δτκ.) cara erat, quamquam¹ erat parva. Nam² Graeci Delum patriam filii et filiae Latōnae appellābant. Filius Latōnae erat Apollo³, filia Latōnae erat Diāna. Filio Latōnae laurus cara erat ; Delus plena erat laurōrum. Quoniam⁴ Apollo deus poētārum erat, etiam⁵ poētae laurum amābant et lauro⁶ comam ornābant. Diāna erat dea silvārum et sagittis⁶ bestias silvae necābat. In insŭlā Delo clarum templum erat. Incōlae Athenārum quotannis⁷ in⁸ insŭlam Delum navigābant et in templo filium Latōnae adorābant.

8. Ὁ Ρωμύλος.

a) Romŭlus et Remus Romam aedificavērunt. — Romŭlus Remum necavit, quod¹ Remus muros novi oppīdi vituperāverat. — Quamquam² Romŭlus Remum necavērat,

tamen³ fortūna Romūlo (δῖκ.) secunda erat; nam⁴ multos popūlos bello⁵ armisque⁶ superāvit et terram finitīmam occupāvit et oppīda expugnāvit.—Numērus feminārum in novo oppīdo parvus erat.—Itaque⁷ Romūlus Romānis (δῖκ.) femīnas dolo⁵ parāvit.—Sabīnos enim⁸ et Sabīnas et filias Sabinōrum, popūli finitīmi, ad⁹ ludos publīcos invitāvit, et inter¹⁰ ludos Romāni filias Sabinōrum raptavērunt.—Quoniam¹¹ Romāni Sabīnas raptavērant, Sabīni contra¹² Romānos bellum¹³ paravērunt¹³.—Sed¹⁴ filiae Sabinōrum discordiam populōrum placavērunt et amicitiam inter¹⁰ popūlos conciliavērunt.

b) Cur¹ Remum necavisti, Romūle? «Remum necāvi, quod² muros novi oppīdi vituperavērat».—Quomōdo³ femīnas popūlo (δῖκ.) paravistis, Romāni? «Sabīnos et Sabīnas et filias Sabinōrum ad ludos invitavīmus et inter ludos filias raptavīmus».—Cur¹ Sabīnas raptavistis, Romāni, quamquam⁴ popūlum finitīmum ad ludos publīcos invitaverātis? «Sabīnas raptavīmus, quod² femīnae non⁵ erant in novo oppīdo».

9. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας τοῦ πρὸ τῆς ἐν Ζάμα μάχης.

Hannībal¹ ante² pugnam anīmos Poenōrum his³ verbis³ inflammāvit:

«Quoniam⁴ patria in magno pericūlo est, vos⁵ convocāvi. Nisi⁶ fortīter⁷ pugnabītis, Romāni popūlos Afrīcae superābunt et campos vicosque⁸ patriae vastābunt. Popūlus Romānus nunc⁹ multis terris¹⁰ impērat. Sed non imperābit etiam Afrīcae, si¹¹ fortīter pugnabītis et patriam ex¹² peri-

cūlo liberabītis. Ego¹³ post¹⁴ pugnam impavīdos laudābo et donābo, ignāvōs vituperābo et castigābo. Pugnāte igītur¹⁵ fortīter, Poeni, et pro¹⁶ arā focoque dimicāte! Liberāte patriam ex¹² pericūlo! Si¹¹ patriam ex¹² pericūlo liberaverītis, gloriā vobis¹⁷ parabītis. Si Romānos auxilio¹⁸ deōrum superaverīmus et fugaverīmus, in aris hostias immolabīmus et deos celebrabīmus».

(10. Οἱ ἀρχαῖοι Λατῖνοι.

a) Latium terra Italiae erat, inter¹ Etruriam et Campaniam sita². Prisci incōlae Latii erant Latīni, agricōlae industrii. Habitābant in amplis et frugifēris campis sedulāque³ industriā agros arābant. In pascuis multa habēbant⁴ armenta. Itaque⁵ copia frumentōrum et armentōrum divitiae Latinōrum erant. Nam aurum et argentum ignorābant. Domicilia erant parva et lignea, sed apud⁶ domicilia horti pomifēri erant.

b) Pii et probi viri erant prisci incōlae Latii, et poētae Romāni justum anīmum priscōrum Latinōrum laudāvērunt. Libēri¹ culpā¹ malitiāque¹ habēbant² sedūlam et tranquillam vitam atque³ in singūlis pagis deis pulchra templa aedificābant. In aris deōrum et deārum sacra dona et crebras hostias sacrificābant. Domīnus deōrum Latīnis Janus erat; inter deas Diānae summa⁴ erat gloria et potentia.)

XX 11. Ὁ Πάτροκλος.

a) Graeci decem¹ annos² cum³ Trojānis bellābant. Cunctos Graecos Achilles⁴, cunctos Trojānos Hector⁵ gloriā⁶

belli superāvit. Achilles amīcus Patrōcli erat. Quod⁷ Agamemnon⁸, summus Graecōrum, amīcum Patrōcli verbis⁹ et facto⁹ violavērat, Achilles copias suas¹⁰ ex proelio revocavērat et a¹¹ copiis¹¹ ceterōrum Graecōrum separavērat¹¹. Itaque Hector Graecos fugāvit et in¹² castra propulsāvit. XXX

b) Tum¹ Patrōclus amīco : «Oro te²», inquit³, «ut⁴ proelium renōves atque Trojānos propulses et fuges, ne⁵ Hector castra nostra expugnet et navigia cremet». Tum¹ Achilles : «Cum⁶ Agamemnon», inquit³, «me⁷ verbis et facto violavērit, copias meas ex proelio revocāvi et a cetēris copiis Graecōrum separāvi. Cum⁶ juravērim, lacrimae Graecōrum me non placābunt. Sed honestum pulchrumque est misēros amīcos ex belli pericūlo servāre. Itaque tu⁸ ad⁹ pugnam festīna proeliumque renōva ! Deos orēmus¹⁰, ut⁴ Graecis victoriam parent. Sed oro te², ut⁴ copias ex proelio revoces, si¹¹ Trojānos fugavēris. Satis¹² est castra Graecōrum ab¹³ adversariis liberavisse et copias Trojanōrum fugavisse. Trojam non expugnābis».

c) Sed Patrōclus, cum¹ Trojānos ex castris propulsavisset et fugavisset, copias suas incitāvit, ut² oppidum Trojam expugnārent. Hector, Priāmi filius, cum³ Patrōclum spectāret, advolāvit et hastā⁴ suā⁴ virum incautum necāvit. Hector Patrōclum non⁵ necavisset⁵, si⁶ Patrōclus copias ex proelio revocavisset⁶. Utinam⁷, Patrōcle, amīco obtemperavisses⁷ et proelium in campo vitavisses !

12. Ὁ Κικιννάτος.

Cum¹ vita rustīca antīquos Romānos valde² delectāret, multi viri in agris habitābant, ut³ auxilio⁴ servōrum agros arārent.

Etiam Cincinnātus, vir multis⁵ victoriis⁵ clarus, in villā suā habitābat et agros arābat. Aliquando⁶ nuntii Romanōrum ex oppīdo ad Cincinnātum festinavērunt et virum belli perītum oravērunt, ut³ patriam ex belli pericūlo liberāret. Nuntii nuntiavērunt: «Aequi copias nostras pugnā⁷ superavērunt et Romam oppugnant. Desperarēmus⁸, nisi⁹ abs¹⁰ te auxilium exspectarēmus». Cincinnātus nuntiis obtemperāvit et ad oppīdum festināvit, ut³ cum¹¹ adversariis bellāret. Cum¹² Aequos fugavisset, Cincinnāto satis erat patriam liberavisse; ad aratrum et ad tauros suos remigrāvit, ut³ cum¹³ servis suis denū¹⁴ agros arāret.

13. Οἱ Ρωμαῖοι.

Patria Romanōrum fuit Italia. — Romāni semper¹ bellicōsi fuērunt. — Utīnam² semper etiam humāni et justī fuissent! — Etiam alii³ popūli Italiae bellicōsi erant, sed Romāni cunctos audaciā⁴ superavērunt. — Magna erat audacia et constantia Romanōrum. — Jam⁵ pueros arma delectābant; pilis⁶ et gladiis⁶ pugnābant. — Viris magnum gaudium erat in castris esse et cum⁷ adversariis dimicāre. — Gloriā⁸ belli clari fuērunt Scipio⁹, Marius, Sulla, Pompejus, Caesar¹⁰. — Si bellum non erat, Romāni agros arābant et sedūli agricōlae erant. — Etiam littēras Romāni amavērunt. — Ex numēro poētārum Vergilium, Horatium, Ovidium nomināmus. — Inter¹¹ viros doctos¹² eloquentiā⁸ clarus fuit Cicēro¹³.

14. Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι.

Juppiter¹ incōlas terrae aliquando² interrōgat : «Estisne³ contenti⁴ fortunā vestrā?». Sed nec⁵ nauta nec⁵ agricōla neque⁵ reliqui incōlae terrae fortunā suā contenti erant. «Mea vita» inquit⁶ agricōla «injucunda est, cum⁷ plena sit molestiarum; utīnam⁸ pro⁹ agricōlā nauta essem ! Si nauta ero, navigābo in longinquam terram et comparābo magnas divitias». «Mea vita» inquit nauta «semper est misēra, cum⁷ nunquam¹⁰ navigavērim sine¹¹ periculis; utīnam⁸ pro nautā essem agricōla ! Si agricōla ero, apud¹² meos libēros semper ero vitaeque mea erit tuta a¹³ ventis et undis». Tum¹⁴ deus : «Erītis contenti fortunā vestrā. Sed si semel¹⁵ benignus fuēro, postea¹⁶ non ero. Tu, nauta, esto agricōla ; tu, agricōla, esto nauta». Unus¹⁷ antea¹⁸ fuerat nauta, nunc¹⁹ erat agricōla ; alter¹⁷ antea fuerat agricōla, nunc erat nauta. Sed paulo²⁰ post²⁰ et nauta et agricōla clamant : «Utīnam contenti fuissēmus fortunā nostrā ! Beāti fuīmus olim²¹, nunc sumus misēri. Sed jure²² sumus misēri, cum⁷ fortunā bonā non contenti fuerīmus».

15. Οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοί.

Germania, Germanōrum patria, olim terra aspēra fuit cum¹ multis fluviis, magnis silvis, latis agris et campis. Oppīda antīquis Germānis deerant ; in vicis aut² in agris habitābant aut² intra³ silvas domicilia collocavērant. Aedificia lignea et plerumque⁴ parva erant ; ornamentum aedificiis deerat.

Et viri et femīnae magnā figurā⁵ erant ; οὐλί erant cae-

rulei, capilli rutīli. Viris jucundum erat proeliis⁶ et bellis⁶ interesse⁶, quod⁷ gloriae cupīdi erant et pericūla amābant. Honestum erat multos adversarios necavisse. Multum⁸ etiam in silvis erant, ut⁹ ursos, lupos, apros aliasque¹⁰ bestias necārent; saepe¹¹ a domiciliis abērant et cum popūlis finitīmīs bellābant. Viri, qui¹² audaciā¹³ clari et belli perīti erant, copiis praeerant¹⁴; in proelio amīcis¹⁵ adērant¹⁵. Viros, qui¹² bello non interērant, cuncti ignāvos vocābant.

16. Ὁ στρατὸς τῶν Ρωμαίων.

Exercitus Romānus semper fortiter pugnābat; sed saepe superātus et fugātus est; non superātus esset¹, si² viri belli perīti exercitui praeuissent.— Romāni collocābant equitātum plerumque³ in cornibus exercītus; ad⁴ Cannas, ubi⁵ Romāni a⁶ Poenis superāti et fugāti sunt, equitātus Romānus in dextro cornu, equitātus sociōrum in sinistro cornu collocātus erat. Equitatuī Poenōrum Maharbal⁷ praeerat, peditatuī Hannībal.— Etiam ad⁴ lacum Trasimēnum exercitus Romānus a⁶ Poenis superātus et fugātus est. Post⁸ pugnam in oppīdo Romanōrum magnus erat luctus; constantia autem⁹ senātus Romāni mira fuit.— Nisi¹⁰ equi strepītu¹¹ armōrum perturbāti essent, Romāni impētum equitātus Helvetiōrum sustentavissent¹². Etiam currus¹³ exercituum Britannōrum exercitibus Romānis saepe periculōsi fuerunt.— Constantia magistratuum Romanōrum et audacia virōrum impavidōrum saepe exercītus Romānos ab¹⁴ interītu servāvit. Aliquando¹⁵ exercitus Romānus in magno periculō erat. Sed P.¹⁶ Decius Mus¹⁷, qui¹⁸ cum aliis magistratibus exercitui praeerat, exercitum ex periculō liberāvit.

Itaque et ab⁶ exercitu et a⁶ senatu laudatus est, quod¹⁹ exercitum ab¹⁴ interitu servavit.

17. Ἐπιδρομή τῶν Γάλλων. — Κάμιλλος.

Cum¹ Camillus exsilio² multatus esset, Roma rebus adversis³ multos annos⁴ vexata est. Galli enim in planitiem Galliae Cisalpinae⁵ intraverant. Viri et specie⁶ magna et magno animo⁶ erant, sed sine⁷ disciplinā pugnabant. Jam oppida Etruscorum occupaverant. Etrusci in re dubia fidem Romanorum frustra imploraverunt.

Ad⁸ Alliam — non procul⁹ a Roma — totum fere¹⁰ diem in acie dimicatum est¹¹. Romani fugati sunt. Solum¹² Capitolium, ubi praesidium erat, servatum est. Species Romae erat misera, dies fuit ater: res publica¹³ Romana in summo periculo erat. Spes auxilii parva erat. Tandem¹⁴ fortuna rei publicae Romanae¹⁵ secunda fuit. Camillus enim ex exsilio revocatus patriam ex pernicie servavit.

18. Κίμβροι καὶ Τεύτονες.

a) Cimbri et Teutoni populi Germaniae erant. Olim¹ agri Germaniae fecundi non erant. Cum² numerus incolarum magnus esset, Cimbri et Teutoni cum³ cunctis rebus suis ex patria emigraverunt et in Gallia nova domicilia occupaverunt. Gallia Cisalpina erat provincia rei publicae Romanae. Advenerant viri nova specie⁴ et mira acie⁴ oculorum et saevo vultu⁴ et magna audacia⁴; nullam⁵ rem magis⁶ amabant quam⁷ proelia et pericula. Equitatus Cimbris et Teutonibus deerat; peditatu⁸ pugnabant. Exercitibus viri bellicosi et

valīdi praeerant. Adventu⁹ Germanōrum non modo¹⁰ incōlis Galliae, sed etiam¹⁰ senatui et magistratībus Romānis magnus metus parātus est; pernicies rei publicae adesse videbatur¹¹.

b) Postquam¹ Romāni multis² proeliis² ab³ exercitu Germanōrum superāti sunt, Marius, vir rei bellīcae⁴ perītus, exercitui Romāno praefuit et rem publicam Romānam ab⁵ interitu servāvit. A³ Mario exercitui Teutonōrum in Galliā, deinde⁶ copiis Cimbrōrum in Italiā pernicies parāta est. Res publica Romāna et magistrātūs⁷ Romāni magno metu⁸ librāti sunt. Post⁹ victorias gaudium popūli Romāni permagnum erat; copiae Marii post⁹ redītum a³ senātu multis rebus pretiōsis¹⁰ donātae sunt; Marius ipse¹¹ pater¹² patriae appellātus est.

Reliquiae superāti exercītūs Cimbrōrum et Teutonōrum in Germaniam remigravēruut.

19. Κασσάνδρας μαντεία.

«Stultum est, Trojāni, sperāre, quamdīu¹ Helēna rapta² habitat intra³ muros nostros. Quoties⁴ jam ego rogāvi, ut⁵ imperio divīno obtemperarētis. Sed semper frustra⁶ orabamīni, semper mea verba repudiabantur. Utīnam⁷ vestra consilia mutantur! Utīnam meis verbis obtemperētis! Frustra immolātis hic⁸ deis. Frustra tam⁹ pugnabatur⁹. Frustra pugnatur¹⁰ pro¹¹ pueris et femīnis. Frustra necabuntur multi Trojāni ante¹² muros. Jam provideo¹³ incendium oppīdi et interitum incolārum Trojae. Jam video¹⁴ copias adversariōrum ante¹² muros. Utīnam¹⁵ nunquam¹⁶ nostrum oppīdum expugnarētur! Sed expugnabitur, incōlae necabuntur, fru-

stra femīnae lacrimābunt et obsecrābunt adversarios ne¹⁷ ne-
centur, ne¹⁷ priventur carā vitā¹⁸».

20. Ὁ Ἀσκληπιός.

Roma olim molestā pestilentia¹ vastabātur. In rebus ad-
versis² oracūlum interrogātur. «Aesculapius» inquit sacra
dei ministra «deus medicōrum est. Si³ inimīco anīmo⁴ ad-
versus⁵ Romānos erit, nullis remediis¹ morbus levabitur;
si amīco anīmo⁴ erit, ex pericūlo Romāni servabuntur. Si⁶
Aesculapius auxilium suum oppīdo vestro negāret⁶, alios
deos frustra implorarētis⁷. Sed Aesculapius auxilium suum
non negābit, si imperio divīno obtemperabītis. Praeclārū
templum dei est in oppīdo Epidaurō. Inde⁸ deus navigio⁹
in insūlam¹⁰ vestram Tiberīnam¹⁰ apportētur¹¹; ibi¹² deo sa-
crificia parēntur¹¹. Postrēmo¹³ templum Aesculapii in insūlā
aedificētur¹¹». — Praeter¹⁴ templum in insūlā Tiberīnā si-
tum¹⁵ Aesculapio alia templa erant aut¹⁶ in lucis aut¹⁶ ad¹⁷
aquas. Aegri in templum portabantur, ibi a¹⁸ deo sanaban-
tur. Gallus, nuntius diēi, Aesculapio immolabātur.

21. Ὁ Δούρειος ἵππος.

Graeci paene¹ decem annos² frustra Trojam oppugnā-
bant. Tandem³ Ulixes⁴, rex⁵ Ithācae, qui⁶ propter pruden-
tiam suam Minervae valde placēbat, Graecos convocāvit et
incitāvit, ut⁷ dolum adhibērent. «Popūlo⁸ Trojanōrum ar-
mis⁹ non nocēmus» inquit; «dolum adhibeāmus¹⁰! Itaque
consilio meo parēte! Magnum equum ligneum aedificabīmus
et alvum equis viris¹¹ armātis¹¹ complebīmus et in navigiis

nostris apud¹² propinquam insulam Tenēdum exitum rei expectabimus. Utinam consilium meum vobis¹³ placeat! » Cum¹⁴ consilium viri callidi Graecis placēret, equum ligneum auxilio Minervae aedificavērunt et viris strenuis complevērunt; deinde¹⁵ ad¹⁶ insulam Tenēdum navigavērunt et in orā latēbant.

22. Θάνατος τοῦ Λαοκόοντος.

Equus ligneus non diu latuit, sed Trojānis mirum aspectum praebuit et initio¹ cunctos perterrituit. Multis viris multisque femīnis placuit ex oppīdo in campum festināre, ut² equum spectārent. Alii³ effigiem equi timēbant et silēbant, alii³ suos admonēbant, ut² simulacrum in oppīdo collocarent. Tum⁴ Laocoon⁵, minister deōrum, cum⁶ filiis advolāvit et Trojānos admonuit, ut² equum delerent. «Timeo» inquit «ne⁷ patriae nostrae⁸ ab⁹ equo Graecōrum pericūlum imminet. Verbis meis fidem habete: equus deis nostris displicet. De¹⁰ patriā nostra bene¹⁰ merebitis¹⁰, si equum delebitis. Sed si equum conservaveritis, dolebitis, et multae femīnae interitum virōrum et filiōrum deflēbunt». Sed Laocoon frustra Trojānos a¹¹ consilio deterrere studuit et jussu¹² Minervae cum⁶ filiis suis morsibus¹³ hydrārū necātus est.

23. Γάιος Μούκιος Σκαιόλας.

a) Cum¹ Porsenna, rex² Clusii, Romam oppugnāret, Romāni valde terrīti sunt, et magistrātūs timēbant, ne³ oppīdum expugnaretur et deleretur. Tum C.⁴ Mucius Scaevōla bene de patriā suā meruit. A⁵ Scaevōla enim⁶ et (ab⁵) amīcis

Scaevōlae consilium⁷ habītum est⁷, quomōdo⁸ Porsenna consilio⁹ prohibēri et Roma impētū Porsennae liberāri posset¹⁰. In consilio adulescentūlis placuit. «Unus¹¹ ex nobis¹² in castra adversariōrum intret¹³ et Porsennam necet¹³! Tantā audaciā¹⁴ adversarii bello¹⁵ deterrebuntur¹⁵». Metu¹⁴ poenae et supplicii a¹⁶ consilio suo non deterrītus¹⁶ Mucius in castra adversariōrum intrāvit et virum pretiōsis vestimentis¹⁷ ornātum necāvit. Non autem Porsennam, sed scribam Porsennae necāverat.

b) Tum Porsenna colloquium cum¹ Mucio habuit. In colloquio Mucius magnā audaciā² fuit. A Porsennā interrogātur, quis³ esset; Mucius: «Romānus» inquit «sum; C. Mucius nomīnor. Te⁴ necāre in anīmo habui⁵; falsā specie⁹ deceptus⁷ scribam necāvi. Doleo, quod⁸ frustra scriba necātus est; tu⁹ ab aliis necabēris. Nam cruciātus et supplicium a Romānis non timentur, si patriam liberāre in anīmo habent». Pericūlo⁶ terrītus et irā⁶ inflammātus rex¹⁰ imperāvit, ut¹¹ tormenta apportarentur et Mucius vexarētur. Mucius autem. «Cruciātu⁶» inquit «non terreor» et dextram in flammam arae injēcit¹² et cremāvit. Tantā audaciā¹³ Mucii Porsenna a bello Romanōrum deterrītus est.

24. Ὁ Ἀντίβας.

Hannībal, filius Hamilcāris, jam¹ juvenis exercitui Carthaginiensium praefuit et cum² Romānis diu³ bellāvit. Magna est gloria belli Hannibālis; primus⁴ erat pedītum et primus equītum; Hannibālem sui milītes et cives amābant, Romāni et socii Romanōrum timēbant. Copiis Romanōrum consūles praeerant. Unus⁵ ex consulībus Scipio erat. Hannībal, cum⁹

a Scipiōne superātus esset, iram civium et odium hostium vitāvit et in aliēnas terras migrāvit; postrēmo⁷ hospes Prussiae, regis Bithyniae, erat. Sed Romāni etiam senem timēbant et delēre studēbant. Propterea⁸ Hannībal venēno⁹ se ipse necāvit¹⁰.

25. Ὁ Ρωμαϊκὸς θρίαμβος.

Juppiter, frater Neptūni, summus¹ deus Romanōrum, a Romānis pater deōrum hominumque appellabātur. In monte Capitolīno oppīdi Romanōrum Juppiter praeclārū templum habēbat. Imperātōres Romāni, qui² triumphābant, cum³ militibus ad⁴ templum summi dei commeābant. Ad currum triumphatōris equi albi alligāti erant. Ante⁵ currum reges hostium superatōrum⁶, catēnis⁷ onerāti, pedibus⁸ migrābant, post⁹ currum triumphantis filii (migrābant); tum¹⁰ totus¹¹ exercitus apparēbat : pedītes et equītes erant. Et imperātor et milītes a civibus laeto clamōre¹² salutabantur. Imperātor in templo summi dei sacrificābat; milītes frumento et vino et pecuniā donabantur; reges et duces populōrum superatōrum⁶ necabantur.

26. Οἱ Γράκχοι.

Ti¹. Gracchus et C.² Gracchus fratres erant. Mater Gracchōrum erat Cornelia, filia Scipiōnis Africāni, mulier magnā dignitātē³. Gracchi tribūni⁴ plebis erant. Magno amōre⁵ patriae et libertātis, magnā fortitudīne⁵, magnā auctoritātē⁵ apud⁶ plebem eminēbant. Ut⁷ misēram condiciōnem plebis levārent, novas leges rogavērunt⁸. Sed leges

Gracchōrum patrībus⁹ non placēbant, quod¹⁰ dominatiōni patrum periculōsae erant. Itaque patres Gracchos delēre studēbant. Et revēra¹¹ fratribus misēram mortem paravērunt.

27. Λόγος Ρωμαίου δημάρχου.

Plebs pars popūli Romāni erat. Plebi Romānae tribūni plebis praeerant. Multi tribūni bene de plebe Romānā meruerunt.

Postquam¹ plebs Romāna diu² legibus sevēris³ patrum⁴ vexata est, unus ex tribūnis plebis in contiōne hanc⁴ oratiōnem⁴ habuit⁵. «Conditio nostra» inquit «misēra est. Duris legibus³ et molestā dominatiōne³ patrum plebs Romāna vexatur. Fecundae regiōnes Italiae plebi negantur, quamquam tota natio Romanōrum has⁶ regiōnes occupāvit. Quod⁷ fame³ vexāmur, valetūdo senum et muliērum, juvēnum et virgīnum mala est. Severitas dominatiōnis patrum plebi Romānae causa seditiōnis erit. Itaque itērum⁸ ex urbe in Sacrum montem emigrēmus et plebem a⁹ patrībus separēmus!»

Postquam¹ oratio habita est, universa plebs oratiōnem laudāvit, et magna pars civium ex urbe in Sacrum montem emigrāre in anīmo habuit¹⁰. Sed precibus¹¹ et promissis¹¹ patrum ira plebis placata est.

28. Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος.

a) Antīquis temporibus¹ Trojanōrum, gentis Asiae, rex erat Priāmus. Priāmus filium habēbat, cui² nomen erat Paris, juvēnem magnā pulchritudīne³ corpōris. Paris aliquando⁴ per⁵ mare Aegaeum⁶ in Graeciam navigāvit, ut⁷ Menelāum,

regem Spartaē, visitāret. Sparta erat caput terrae Lacedaemoniōrum. Menelāus uxōrem habēbat nomīne⁸ Helēnam. Uxor Menelāi non solum Lacaenas, sed cunctas muliēres pulchritudinē⁹ corpōris superābat.

b) Cum¹ rex aliquando ab² urbe Spartā abesset, Paris Helēnam orāvit, ut³ navem suam spectāret. Sparta ad flumen Eurōtam sita erat⁴. Helēna, Parīdis voluntāti obtempērans, cum⁵ hospīte ad flumen migrāvit, ubi⁶ navis Trojanōrum in portu erat. Postquam nautae Helēnam in navem portavērunt, regīna dona a Parīde apportāta spectābat. Intērim⁷ Paris nautis imperāvit, ut³ ex portu fluminis in mare apertum⁸ navigārent. Ita⁹ Paris Helēnam fraude¹⁰ et dolo¹⁰ raptāvit et jus hospitii violāvit. Hoc¹¹ scelus Parīdis poēta Homērus in carminibus suis commemorat.

29. Ρωμαῖοι ποιηταί.

Romāni antīquis temporibus¹ laudabīli² amōre patriae et agricultūrae erant et fertīlos agros auxilio fidelium servōrum arābant. Itaque Cato, scriptor Romānus, civibus suis salutaria praecepta de³ agricultūrā dedit⁴; sed opēra Catōnis magis⁵ utilia quam⁶ suavia erant. Artes et littērae Augusti demum⁷ aetate¹ in urbe Romanōrum florēbant, postquam tristia et turpia bella civilia termināta sunt.

In numēro insignium poētārum Vergilius et Horatius et Ovidius fuērunt. Carmīna Vergīlii carminibus Homēri similia sunt: bellum et proelia his⁸ poētis communia sunt. Etiam Horatius illustris poēta est et anīmos omnium mortalium etiam nunc delectat. Ovidii carmīna, quae⁹ carminibus Vergīlii et Homēri dissimilia sunt, brevi tempore¹ vobis¹⁰ nota et jucunda erunt.

30. Ἰταλία.

Italia, magna paeninsŭla, inter mare Tyrrhēnum et mare Adriaticum patet. — Jugum Apennīni paene totam paeninsŭlam montibus¹ et collibus¹ implet. — Sed circa² Padum flumen magna planities est. — Ibi³ urbes celēbres sitae sunt: Mediolānum, Cremōna, Verōna. — In hac⁴ planitie acria proelia inter Romānos et Gallos et Carthaginienses et Germanōs fuērunt. — Copiis equestribus⁵ Carthaginiensium planities secunda⁶ erat. — Itaque copiae pedestres⁷ Romanōrum ibi³ ab equitatu Carthaginiensium superātae sunt. — Nam equi Carthaginiensium acres et celēres erant. — In equestri⁸ ad Ticīnum proelio⁸ consul Scipio vulnerātus et celēri⁹ auxilio⁹ filii ab¹⁰ interītu servātus est. — Etiam prope¹¹ Romam, urbem celēbrem, caput Italiae, magna planities est. — Ad litus maris Tyrrhēni campi palustres sunt; itaque aēr ibi salūber non est.

31. Καρχηδών.

Carthāgo erat colonia Tyriōrum. Carthāgo a Didōne, virgīne prudenti et audāci, in litōre Afrīcae aedificāta est. Vetēres incōlae Carthagīnis diu nautae audāces, mercatōres prudentes, agricōlae diligentes, homīnes felīces erant. Navibus suis¹ etiam in Siciliam et in Hispaniam navigavērunt et magnam partem fertilium terrārum occupavērunt. Sed in rebus secundis² superbi, in rebus adversis³ non constantes erant et de⁴ fortunā desperābant. Itaque a Romānis, popŭlo modesto et constanti, post bella vehementia superāti sunt.

Carthāgo, vetus aemūla Romae, solo aequāta est⁵, quod⁶ Cato senex semper cives suos admonēbat, ut⁷ Carthāgo delerētur.

32. Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος.

In Trojāno litōre castra Graecōrum non procul¹ ab urbe Trojā erant. In castris erant naves Graecōrum. Ante² vetēra moenia magnae et celēbris urbis Trojae multos annos³ et aestāte⁴ et hiēme⁴ pugnabātur⁵. Ibi⁶ audax Diomēdes cum Aenēā et deā Venēre pugnābat, ibi Paris cum Menelāo, ibi Patrōclus cum Sarpedōne, fidēli socio Trojanōrum. Ibi Trojāni pugnābant, quamdiu⁷ discordia fortium ducum Agamemnōnis et Achillis erat.

Post⁸ decem annos urbs a Graecis expugnāta est. Vetēres poētae multa narrant de⁹ expugnatione Trojae, de equo ligneo et ingenti magnitudine ejus¹⁰, de terribili incendio urbis, de crudēli caede incolārum, de morte regis Priāmi, de servitudine Hecūbae et filiae et divītum quondam¹¹ et feliciūm, jam¹² autem paupērum et infeliciūm feminārum Trojae.

33. Οἱ Πέρσαι.

Antiquissimis temporibus¹ Persae fortiōres et bellicosiores erant quam² cetēri omnes Asiae populi. — Cyrus, vir fortissimus et prudentissimus, Persas imperio³ Medōrum, gentis multo⁴ infirmioris et ignavioris, liberaverat et conditor ingentis regni Persarum fuit. — Cyrus unus ex nobilissimis regibus fuit. Vehementissimo impetu⁵ omnes hostes, velut⁶ Lydos et Babylonios, populos multo⁴ nobiliores et po-

tentiōres, superāvit.— Brevissimō⁷ tempōris spatio⁷ regnum Persārum amplissimum fuit, et reges Persārum divitissīmi et potentissīmi fuērunt omnium regum Asiae.— Persae non modo cum popūlis Asiae bellavērunt, sed etiam cum gentībus aliārum terrārum.

Paulātīm⁸ autem Persae divitiis⁹ et luxuriā⁹ imbelliōres et molliōres facti sunt¹⁰.— Diu Graeci, qui¹¹ in litōre Asiae et in Eurōpā habitābant, pro libertāte patriae cum Persis pugnavērunt.— Quamquam Persae ampliōre numēro¹² mīltum Graecos superābant, tamen¹³ exercītūs Graecōrum multis proeliis¹⁴ victōres fuērunt; nam Graeci constantiōres erant et imperio¹⁵ ducum fortiōrum parēbant.

34. Αἱ μάχαι τῶν Ἑλλήνων ἐν Μαραθῶνι, Θερμοπύλαις, Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς.

Nihil¹ est clarius quam² pugna ad Marathōnem, ubi³ Miltiādes multo⁴ minōre exercītū⁵ copias pedestres et equestres Persārum fugāvit et paene delēvit.— Quid⁶ pulchrius et honestius est quam² certāmīna in Thermopŷlis? Ibi⁷ Leonīdas, vir fortissīmus et generosissīmus, qui⁸ minīmo exercītui praeerat, vehementissīmos impētūs multo⁴ majōris exercītūs Persārum diu sustinuit. Sed cum omnībus comitībus vitam efflāvit⁹. Nam homo pessīmus, nomīne¹⁰ Ephialtes, prodītōr patriae suae, Persis (δῖκ.) viam per montes monstravērat, ut¹¹ Graecis interītum pararent.

Nulla¹² pugna nobilior erat quam² pugna navālis¹³ ad Salamīnem. Ibi⁷ commūnis classis Graecōrum multo⁴ majōri classi hostium dolo⁵ Themistōclis, viri prudentissīmi, et celerrīmo omnium navium impētū⁵ maxīmam cladem parā-

vit.— Quid⁶ illustrius fuit quam² proelium ad Plataeas? Ibi⁷ exercitus Lacedaemoniōrum et Atheniensium, qui⁸ optimis ducibus, Pausaniae et Aristīdi, parēbat, maximum exercitum Persarum superāvit et fugāvit et paene delēvit.

35. Διάλογος.

Alexander. Salve¹, amīce! Ubi² heri³ fuisti? ad te meavēram, ut⁴ tibi librum monstrārem, qui⁵ mihi a patre meo donātus est, sed abēras. Pater tuus mihi: «ignōro» inquit «ubi filius meus sit».

Paulus. Doleo, quod⁶ afui. Avus meus me invitavērat, ut⁴ hortum suum et fructūs arbōrum spectārem.

A. Quam⁷ felix tu es! Ego avum non habeo, qui⁸ mei memor sit⁸.

P. Quid⁹ inest in libro tuo? Si tibi jucundum est, ex libro tuo mihi et fratribus meis recita!

A. Libenter¹⁰ vobis recitābo. Itaque vos oro, ut⁴ cras¹¹ sub¹² vespērum in villā patris mei adsītis. Aderitisne¹³?

P. Aderimus; nihil nobis jucundius est. Nihil magis¹⁴ nos delectat quam¹⁵ fabulae et historiae et dicta sapientium virōrum. Sed cur non statim¹⁶ mihi recitas?

A. Si id¹⁷ tibi gratius est, libenter¹⁰ tibi obtemperābo; tu autem memoriā tene¹⁸, quod¹⁹ tibi recitābo! Unus ex septem²⁰ sapientibus, qui²¹ Bias appellabātur: «Omnia mea» inquit «mecum²² porto».— Socrātes: «Melior pars nostri» inquit «immortālis est» et «Conscientia est vox deōrum in nobis» et «Nemo²³ vestrum, si peccavērit, beātus erit».— Solo exclamāvit: «Nemo nostrum ante mortem beātus nomināri potest²⁴».— Pythagōras: «Amīcus» inquit «alter ego

est». — Maecēnas autem in testamento suo Augusto, imperatōri Romāno, mandāvit: «Horatii ut²⁵ mei memor es!» Satisne²⁶ recitāvi?

P. Gratiam tibi habeo²⁷, quod⁶ mihi jam hodie ex libro tuo recitavisti. Magnum gaudium mihi paravisti. Sed si me amas, librum tuum mihi commōda, ut⁴ unā²⁸ cum²⁸ fratribus meis me fabūlis²⁹, quae³⁰ in libro sunt, delectem! Nos omnes gratiam tibi habebimus et tui memōres erimus. Commodabisne librum?

A. Commodābo; ecce³¹ liber meus! Vale³²!

P. Vale, optīme amīce!

36. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιώτας του.

Hannibal, clarissimus ille Poenorum imperator, cum¹ Alpium montes altissimos superavisset, militum animum² hac oratione³ confirmavit².

«Vidētis, milites fortissimi, Italiam illam, domicilium hostium nostrorum. Galli, incolae harum regionum, socii amique nostri erunt: hi nobis omnes res necessarias praebebunt; hi erunt hostes acerrimi Romanorum illorum improborum. Urbes opulentae, Roma ista, caput ipsum, et opes urbis illius praeda vestra erunt. Haec omnia in manibus vestris sunt. Romani ipsi in maximo sunt timore. Vos ipsi expugnastis Saguntum, oppidum illud firmissimum, superavistis Pyrenaeos illos montes, victores fuistis Gallorum: etiam victores eritis Romanorum illorum».

37. Κατιλίνας. - Κικέρων.

Catilina homo improbissimus fuit. Ejus consilia rei pu-

blīcae Romānae pernicioſa erant. Nam in anīmo habēbat magistrātūs Romānos necāre et pro¹ iis ipse rem publicam Romānam administrāre et popŭlum cum sociis suis expilāre. Sed Cicēro, qui² illo anno³ consul erat, consilio⁴ et fortitudīne suā⁴ eum ita⁵ terruit et coērcuit, ut⁵ consilia ejus irrita essent. Catilīna, postquam frustra Cicerōnem necāre temptāvit, ex urbe Romā evāsīt⁶, ut⁷ in Etruriā copiis amicōrum praeesset. Sed superātus et ipse in proelio necātus est. Socii autem ejus, qui⁸ in urbe erant, jussu⁹ Cicerōnis necāti sunt, quamquam¹⁰ nonnulli¹¹ nobīles Romāni vitam eōrum servāre studuerant.—Eundem Cicerōnem, qui optīme de patriā suā meruerat, postea cives accusavērunt, quod¹² cives Romānos necavisset, eumque relegavērunt. Sed jussu⁹ eorundem Romanōrum brevi¹³ in patriam revocātus est.

Idem Cicēro miserrīmum exītum vitae habuit. Nam jussu Antonii, qui ei inimīcus erat et eum timēbat, necātus est. Memoriam autem ejus usque ad¹⁴ nostram aetātem homīnes servavērunt.

38. Κροῖσος καὶ Σόλων.

a) Croesus, rex Lydōrum, in urbe Asiae habitābat, cui nomen erat Sardes. Hic rex, cuius divitiae erant ingentes, tantam potentiam tantasque opes habēbat, ut¹ fama ejus in omnībus terris et apud² omnes gentes maxīma esset. Itaque non modo amīci et hospītes, quos multos semper habent divītes, sed etiam peregrīni saepe in illā urbe erant, ut³ opes illīus spectārent.

b) Aliquando¹ Solo Atheniensis, quem Graeci inter septem² sapientes numeravērunt, apud Croesum fuit, cujus

hospes erat, et rex imperāvit, ut³ ei (δῖκ.) omnes divitiae regiae monstrarentur. Deinde⁴ a Croeso interrogātus est, quis felicissimus omnium hominum esset. Ille: «Tellus Atheniensis» inquit «meā sententiā⁵ felicissimus fuit; nam ei (δῖκ.) boni et probi liberi erant et pro⁶ patriā pugnans vitam efflāvit». Tum⁷ Croesus: «Quid?» inquit «Egone tibi felicissimus esse non videor?»⁸ Et Solo: «Res humanae» inquit «cadūcae sunt et saepe mutantur. Quid incertius est quam⁹ opes et divitiae? Pauci homīnes usque ad¹⁰ ultimum diem vitae fidis amīcis, tranquillo anīmo, bonā valetudīne delectantur. Itaque nemo ante mortem a me beātus nominabitur». Haec verba Solōnis Croeso, qui magnā¹¹ erat superbīa¹¹, non placuerunt, et rex sapientiam illius parvi¹² aestimavit. Sed paulo post¹³ fortuna regis ita¹⁴ mutata est, ut¹⁴ ipse de¹⁵ felicitate suā dubitaret. X

X c) Illis temporibus¹ rex Persarum erat Cýrus, de quo supra² sermo fuit. Cyri potentia tanta erat, ut³ omnes gentes, quibuscum⁴ bellabat, superaret. Croesus, cui magna potentia Cyri displicēbat, bellum paravit et cum magno exercitu in agros Persarum intravit. Sed Cyrus exercitum Croesi superavit et urbem Sardem expugnavit. Croesum vero⁵ ipsum cremare cogitans in rogo collocavit. In eo⁶ stans⁷ Croesus ter⁸ Solōnis nomen exclamavit. X Tum Cyrus interrogavit Croesum, quis Solo esset et cur auxilium ejus imploraret. Et Croesus: «Auxilium» inquit «Solōnis non imploravi; sed memor eram verborum sapientissimi illius viri, quae memoriae meae⁹ mandavi⁹: Nemo ante mortem a me beātus nominabitur». His verbis¹⁰ perturbatus Cyrus Croesum periculo, in quo erat, liberavit eumque oravit, ut¹¹ amicus suus esset. Sed regnum suum Croesus non recuperavit. X

39. Φιλοπατρία Σπαρτιάτιδος.

Nuntius quidam Lacedaemonius, qui ex pugnā in urbem properavērat, muliēri, cujus quinque¹ filii in acie necāti erant, interroganti, quid de² bello nuntiāret, filiōrum mortem nuntiāvit. Tum illa: «Non hoc» inquit «te interrogāvi, sed illud tu mihi nuntia, utrum³ nos hostem superaverīmus, an³ ab eo superāti simus». Is cum⁴ praeclāram victoriam Lacedaemoniōrum et cladem hostium nuntiavisset, mulier pro⁵ suo erga⁶ patriam amorē: «Vos» inquit «dei immortāles, laudo, quod⁷ patriam servavistis; filiōrum mortem, quam⁸ est acerbissīma, aequo⁹ tamen anīmo⁹ tolerābo».

Tantus amor patriae in Lacaenārum anīmis erat.)

40. Μύρμηξ καὶ τέττιξ.

Formīca diligenter¹ et prudenter² frumentum aestātē³ collegērat⁴, ut⁵ hiēme³ cibum habēret. Sed cicāda de futūro tempōre non cogitavērat. Itaque cum⁶ hiems esset, non habēbat, unde⁷ nutrirētur, et formīcam rogāvit, ut⁵ sibi cibum impertīret. Illa autem: «Quid impedīvit» inquit «quomīnus⁸ aestātē³ cogitāres de futūro tempōre? Quibus negotiis⁹ impedīta eras?» Cicāda ad haec verba respondit: «Cantāvi in agris et in campis; tu vocem meam, qua¹⁰ omnes delectāvi, non audivisti?» Cum⁶ haec verba cicādae audivisset, formīca: «Audīvi» inquit «vocem tuam; sed cum⁶ te monērem, ut⁵ laborāres, consilio meo non oboedivisti. Qui consilio prudentium non oboediverit, jure¹¹ puniētur. Qui aestātē³ de futūro tempōre non cogitavērit, hiēme³ jure¹¹ esuriet. Cibus tibi a nobis non impertiētur».

41. Αἰνεΐας.

Cum¹ Graeci decimo² anno³ belli Trojam dolo⁴ expugnāvissent, urbs incendio delēta est, incolae necāti, feminae vinctae et in Graeciam transportatae sunt, ut⁵ servirent. In numero eorum Trojanorum, quos dei servavērunt, fuit Aeneās, filius Venēris, vir fortissimus et prudentissimus. Is jam initio⁶ consilia et facinora Paridis nunquam⁷ probavērat et cum¹ sensisset, quanta⁸ esset injuria hujus viri, optavērat et suaserat, ut⁵ bellum finiretur. At⁹ cum¹ hoc consilium repudiātum esset, neque¹⁰ laboribus neque¹⁰ vulneribus fatigātus omnibus proeliis interfuerat et cum ipso Achille pugnāverat.

Tum¹¹ fugā⁴ vitam servavit et tantā¹² fuit pietate¹², ut¹³ patrem senem umēris suis ex urbe portāret. Cum ceteris Trojanis, qui ex clade servati erant, postea in Italiam venit ibique¹⁴ novam patriam repperit.

42. Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ αἱ Σειρήνες.

Cum¹ Ulixes insulae² Sirēnum appropinquāret, divinae illae virgines in litore, quod mirā³ florum copiā³ vestitum erat, sic⁴ cantabant :

«Náviga huc⁵, Ulixes, clarissime rex, cūjus laude terrae et maria completa sunt. Carmīna nostra sunt dulciōra quam mel. Omnes curae, etiāmsi⁶ gravissimae sunt, leniuntur carminibus nostris³. Advōla ; invitāmus et rogāmus te. Nos omnia scimus. Audies de laboribus periculisque belli Trojanī ; cantābimus de incendio Trojae, quo³ illi labores finiti

sunt. Oboedi et audi, ut⁷ omnes nautae nobis oboediēbant».

Sic⁸ Sirēnes cantābant. Et oboedivisset Ulixes, nisi⁹ vinculis¹⁰, quibus³ in nave religātus erat, impeditus esset.

43. Τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος.

a) Rei publicae Romānae initio¹ unus vir praeerat, qui rex appellabātur. A duobus fratribus Roma aedificāta est, a Romūlo et Remo, anno septingentesimo quinquagesimo tertio² ante³ Christum³ natum³. Post mortem Remi Romūlus primus rex Romanorum fuit. Septem reges Romāni fuerunt: primus erat Romūlus, secundus Numa Pompilius, tertius Tullus Hostilius, quartus Ancus Marcius, quintus Tarquinius Priscus, sextus Servius Tullius, septimus Tarquinius Superbus. Romāni, postquam dominatione⁴ regum se liberaverunt anno quingentesimo decimo² a.⁵ Chr.⁵ n.⁵, duos consules creaverunt, qui⁶ rem publicam Romānam administrarent⁶. Brutus et Collatinus primi consules fuerunt. Praeterea⁷ multi alii magistrātus erant: censōres, praetores, aediles, quaestores, tribūni plebis. Romāni, ut⁸ imperium amplificarent, cum omnibus fere⁹ Italiae populis bellaverunt. Tria bella Romāni cum Samnitibus gesserunt¹⁰. Duo consules, Decii, pater et filius, alter bello¹¹ Latinorum¹², alter bello¹¹ Samnitium¹² pro patriā pugnantes vitam efflaverunt. Ab¹³ anno ducentesimo sexagesimo sexto a.⁵ Chr.⁵ n.⁵ tota fere⁹ Italia Romānis parēbat.

b) Tria bella inter Romānos et Carthaginienses erant, quae Punica appellantur. Secundo bello Punico¹ (ab² anno ducentesimo duodevicesimo usque ad³ ultimum annum ejusdem saeculi) Romāni primis quattuor pugnis a Poenis supe-

rāti sunt. Post tertiam cladem unīus viri prudentiā⁴ et constantiā⁴ res publica Romāna servāta est, Fabii Maxīmi dictatōris. Eōdem bello¹ tres Scipiōnes diversis⁵ temporibus⁵ summam⁶ imperii⁶ tenēbant⁷ duo⁷, qui fratres erant, in Hispaniā cum Carthaginiensibus pugnavērunt et ambo in pugnā necāti sunt⁸ tertius⁸ ex iis Hannibālem, qui per⁹ quindēcim annos victor¹⁰ Italiam occupātam tenuerat, in Africā superāvit (anno ducentesīmo secundo a. Chr. n.) et hac victoriā⁴ bellum septendēcim annōrum finīvit. Tertio bello Punīco¹ Carthāgo a Romānis delēta est; urbs septendēcim dies¹¹ noctesque¹¹ flagrābat anno centesīmo quadragēsīmo sexto. Eōdem anno¹ etiam Corinthum, opulentissimam urbem Graeciae, Romāni delevērunt¹².

c) Cum duōbus populis Germaniae, Cimbris et Teutōnis, Romāni duodēcim annos¹ bellavērunt. Illi, postquam omnes exercītūs Romānos fugavērunt et agros vastavērunt totamque Galliam occupavērunt, duōbus atrocissimis proeliis a Romānis superāti sunt annis² centesīmo secundo et centesīmo primo. His duābus pugnis multa milia homīnum necāta sunt³.

d) Ultīmo¹ ante Christum natum saecūlo¹ res publica Romāna tribus bellis civilibus² vexāta est. Anno sexagesīmo tertio¹ Cicēro fortitudīne³ et prudentiā³ nefaria consilia Catilināe oppressit⁴. Ab anno duodesexagesīmo Caesar, qui anno undesexagesīmo consul fuerat, septem annos cum Gallis bellāvit. Caesar initio sex, deinde octo, postrēmo⁵ decem legiōnes habuit. Potentia Caesāris tanta erat, ut⁶ rex esse viderētur⁶; id civibus displicuit. Itaque anno quadragesīmo quarto conjurāti⁷ eum viginti tribus³ vulneribus³ necavērunt⁸. Post Caesāris mortem per duodēcim annos bellum civile inter

Octaviānum, herēdem Caesāris, et Antonium fuit. Sed anno tricesīmo primo Antonius ab Octaviāno pugnā navālī⁸ supērātus est. Ab illo tempōre imperium Romānum uni viro paruit, qui imperātor appellabātur. — Augustus primus imperātor Romanōrum fuit. Imperatōres per quingentos septem annos imperio Romāno praeerant (ab anno tricesīmo primo ante Chr. n. usque ad annum quadringentesīmum septuagesīmum sextum post⁹ Chr.⁹ n.⁹). Hoc anno popūli Germaniae ultīmum imperatōrem, cui nomen erat Romūlus Augustūlus, imperio¹⁰ privavērunt.

44. Τί λέγει ἡ τοῦ Ἑκτορος σκιὰ ἐμφανισθεῖσα
πρὸς τὸν Αἰνεῖαν.

Aenēas in somnis¹ supra² caput suum videt Hectōrem, quem Achilles necavērat turpibusque vulnerībus³ laceravērat. Erat autem Hector eādē specie⁴, qua⁴ tum⁵ fuerat. «Quid⁶» inquit «jaces, mi amīce, in lecto nihil metuens? Jam ex illo equo ligneo, quem in arce constituistis, Graecōrum fortissīmi in urbem ruunt, jam ruit in urbem a⁷ litōre multitūdo hostium. Saevient in hac urbe, dum⁸ eversa erit et templa ejus incensa erunt. Utīnam ne⁹ ligneum illud monstrum in arce a¹⁰ vobis constitūtum esset⁹! Utīnam ne⁹ templa fronde³ et florībus³ ornavissētis⁹! Nunc levītās vestra punītur, laetitia in dolōrem convertītur. Tu vero¹¹, vir fortissīme, nondum¹² ad infēros descendes. Te dei immortāles elegērunt, ut¹³ deos patrios serves et in novā urbe constituas. Mandant tibi, ut in terrā longinquā oppīdum novum aedifices. Comprehende igitur simulacra deōrum et ex incendio serva!» His verbis¹⁴ admonītus, Aenēas somno¹⁵ solūtus est.

Statim¹⁶ arma induit ; jam enim ingens clamor et armōrum sonītus audiebantur.

45. Προφητεία τοῦ Νηρέως.

Cum¹ Paris Helēnam per mare abducēret, Nereus irā² incensus haec praedixit : « Haec mulier, quam nunc in patriam tuam addūcis, a Graecis reducetur. Utīnam Menelāus te cum³ muliēre infīdā in mari deprehendisset et necavisset ! Nunc vero non tu solum puniēris, sed etiam patria tua puniētur. Cum⁴ multum diuque armis⁵ conflixeritis⁴, urbs illa clarissīma, quam Priāmus regit et tam multi reges ante Priāmum rexērunt, evertetur. Nondum intellexisti veritatem oratiōnis meae ; cum intellexēris eam, clades vestra nullis lacrimis⁵ avertetur. Utīnam ne⁶ navem tuam in Graeciam direxisses⁶ ! Utinam ne⁶ jus hospitii a te neglectum et contemptum esset ! » Sic Nereus monēbat. Sed Paris monentem contemnēbat eique aures non praebēbat.

46. Λόγος τοῦ Καίσαρος.

Cum¹ Ariovistus, rex Suebōrum, Romānis bellum indixisset et copias suas adducēret, milītes Romāni ita² perterriti sunt, ut² Caesar hanc oratiōnem apud³ eos habēret :

« Jam diu bellum geritis, milītes ; meis auspiciis⁴ copias Helvetiōrum magno proelio⁵ vicistis. Vincere igitur scitis, si fortis imperātor vos ducit. Itaque nescio, cur nunc tantus timor anīmos vestros occupavērit. Metuitisne⁶, ne⁷ a Germānis vincamīni ? Optatisne, ut⁸ nobis a senātu auxilia mittantur, priusquam⁹ proelium cum Germānis committāmus ? Ho-

stes non multitudīne, sed fortitudīne milītum vincuntur. Magnae ignaviae¹⁰ vos arguo, quod¹¹ ipsum aspectum Germanōrum metuītis. Sed anīmus vobis restituētur, si audiverītis, quod vobis dicam : hi Germāni non fortiōres sunt quam ei, quos C.¹² Marius vicit. Vinci igītur possunt¹³ et vincentur, credīte mihi !»

Hac oratiōne ita² anīmos milītum acuit, ut² omnes postēro die¹⁴ pugnam poscērent et summā fortitudīne¹⁵ proelium committērent. Hostes ab eis victi sunt.

47. Ὁ Βίας.

Bias unus ex illis septem sapientībus fuit, quorum nomīna antīquis temporībus¹ clarissīma erant, quia² sapientiā³ omnes homīnes superāre videbantur. Bias habitābat in urbe Priēnā, quae in Cariā sita erat⁴. Cum⁵ aliquando hostes hanc urbem cepissent, omnes cives ex urbe fugērunt et multas res secum⁶ asportavērunt. Bias a nonnullis admonītus est, ut⁷ idem faceret neque hostībus omnes res suas permittēret. Tum ille : «Omnia mea» inquit «mecum⁶ porto».

48. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Αὐγούστου.

Augustus aliquando a Vedio Polliōne ad¹ convivium invitātus erat. Cum² jam accubisset, accidit³, ut unus ex Vedii servis vas frangēret crystallinum. Statim⁴ in piscīnam rapi eum jussit Vedius et objici muraenis⁵. Sed puero, cui vas exciderat, contigit⁶, ut ex manībus eōrum evadēret, qui eum comprehendērant. Confūgit ad Augustum, id unum⁷ petens, ne⁸ piscībus⁵ objicerētur, sed alio modo⁹ interficerē-

tur. Augustus, dolōre¹⁰ et misericordiā¹⁰ motus¹¹: «Tu» inquit «omnīno¹² non interficiēris; vobis¹³ autem, servi, praecipio, ut¹⁴ vasa omnia crystallīna frangātis piscinamque compleātis».

49. Ὁ Τυρταῖος.

Messenii bello¹ victi² a Lacedaemoniis jugum servitūtis durae cum³ indignatiōne tolerābant. Cum⁴ occasio deficiendi data esset⁴, illud jugum dejecērunt. Lacedaemonii, cum⁵ belli finem facere non possent⁵, oracūlum⁶ Delphicum consulere⁶ consilium cepērunt⁷. Consulentiibus hoc oracūlum⁸ editum est⁸: «Athēnis⁹ dux petendus est. Graves clades accipiētis, nisi ducem arcessiveritis Athēnis⁹». Oboedivērunt oracūlo nec frustra¹⁰ ducem¹¹ ab¹¹ Atheniensibus petivērunt¹¹. At¹² qualem acceperunt! Poētam claudum reique militāris¹³ ignārum, cui nomen erat Tyrtaeus. Primo¹⁴ igitur putābant se deceptos vel ignominiā¹⁵ affectos esse¹⁵. Sed paulo post sententiam mutavērunt. Carminibus¹⁶ enim Tyrtaei tam alācres facti sunt¹⁷ ad pugnandum et vincendum, ut¹⁸ praeclāriSSimam victoriam parērent. Ita Messeniōrum potentia concussa¹⁹ et bellum felicissimē²⁰ confectum est.

50. Ἡ πρὸς τὴν Ἀρτέμιδα ἀσέβεια τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ ἡ τιμωρία αὐτοῦ.

Agamemno cum¹ ad Aulīdem morarētur, venāri solēbat. Aliquando in luco, ubi² Diāna venāri solēbat, venātus est. Cum¹ cervam pulcherrīmam, quae Diānae sacra erat, interfecisset, valde³ gavīsus est. «Ne⁴ Diāna quidem⁴» inquit

«arcu⁵ sagittisque⁵ melius⁶ uti potest». Dea irāta⁷ a⁸ rege, qui talia dicere ausus erat, poenas⁸ repetivit⁸. Subito⁹ enim tanta tranquillitas maris consecuta est, ut¹⁰ classis egrēdi non posset.

Principes hac re perterriti Calchantem vatem consuluerunt, quis deus Graecis irasceretur. Is primum, cum¹¹ iram regis veritus verum profiteri non auderet, tacuit. Denique¹² cum¹ Achilles pollicitus esset se eum tutaturum esse: «Diana» inquit «Agamemnoni irascitur, cum¹¹ cervam sacram interficere ausus sit. Is nisi Iphigeniam, filiam suam, deae immolaverit, ventum¹³ secundum¹³ non nanciscetur». Tum rex: «Tu» inquit «Calchas, mihi mala nuntiare soles. Quis suam filiam immolare audēbit? Ego id non faciam». Denique autem a principibus coactus filiam cum matre arcessivit.

51. Ὁ Λεωνίδας.

Leonidas, rex Lacedaemoniorum, ad Thermopylas profecturus erat¹. Ephōris, cum² nimis³ parvas copias ab eo duci dixissent, hoc respondit: «Satis⁴ magnas duco ad id, quod acturus sum⁵». Illi interrogant: «Nonne⁶ in animo habes⁷ victoriam parere? Num⁸ aliud consilium cepisti?» At ille: «Specie⁹» inquit «proficiscor, ut¹⁰ barbaros ab aditu ad fines nostros prohibeam; revēra¹¹, ut¹⁰ moriar pro Graeciā». Castris¹² vero ad Thermopylas positus¹² ita suos allocutus est: «Barbaros adesse scitis; non licet nobis tempus in consultationibus consumere: jam igitur aut moriendum est nobis¹³ aut vincendi sunt barbari».

52. Θάνατος τοῦ ὑπάτου Αἰμιλίου
ἐν τῇ παρὰ τὰς Κάννας μάχῃ.

Anno¹ a. Chr. n.² ducentesīmo sexto decīmo¹ Aemilius et Terentius consulātu³ fungebantur. Gerebātur tum bellum cum Hannibāle Poeno. Ad⁴ Cannas Terentius invīto collēgā⁵ copias in aciem edūxit. Secūtus est Aemilius, ne⁶ collēgam deserēret. Primo equestre proelium⁷ fuit. Equītes Romāni pulsi terga vertērunt. Deinde copiae pedestres manum conseruērunt⁸. Ne⁹ ii quidem⁹ rem bene gessērunt¹⁰. Romanōrum ii, quibus Aemilius praeerat, aliquamdū¹¹ impētum sustinuērunt. Postrēmo consūle gravīter vulnerāto hi quoque¹² fusi sunt. Lentūlus tribūnus¹³ milītum cum¹⁴ praetervēhens equo¹⁵ sedentem in saxo consūlem vidisset, his verbis¹⁶ eum allocūtus est : «Adhuc¹⁷ tibi, Aemili, vires supersunt et ego te tuēri possum. Cape igītur hunc equum, ne hanc pugnam morte¹⁶ consūlis fatālem facias». At ille respondit : «Ego non jam¹⁸ convalescam ; tu, Lentūle, sequēre cetēros, ne⁶ utrumque nostrū¹⁹ hostes opprīmant. Romae²⁰ hortāre senatōres, ut²¹ urbem muniant et praesidiis¹⁶ firment». Dum²² ita colloquuntur²², jam hostes adsunt²³. Consūlem obruunt telis¹⁶, Lentūlum ex eōrum manīb. erīpit equus.

53. Ὁ ὄρκος τοῦ Ἀννίβα.

Hamilcar, pater Hannibālis, in Hispaniam imperātor profectūrus¹ Carthagīne² deis immortalīb. sacrificāvit. Quae³ sacrificatio dum⁴ conficiebātur, ad aram stans ex filio quaesīvit⁵, num⁶ secum in bellum proficisci cuperet. Hannī-

bal id libenter⁷ accēpit atque multis blanditiis patrem consecravit, ne⁸ dubitāret ducēre. «Faciam» inquit Hamilcar «quod oras, mi⁹ fili, si fidem mihi dedēris, quam postūlo. Hanc aram tenens jura te nunquam amicum popūli Romāni futūrum esse!» Hoc jusjurandum Hannībal puer novem annōrum patri dedit ac¹⁰ per¹¹ totam vitam tam¹² fideliter¹³ conservavit, ut¹² nemo unquam¹⁴ Romānis infestior fuērit.

54. Ὁ Ἀμίλκας εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Anno¹ a. Chr. n. ducentesīmo tricesīmo septīmo Hamilcar in Hispaniam missus est, ut² ibi cum bellicōsis gentibus bellāret. Is in Hispaniam secum duxit Hasdrubālem, juvēnem illustrem, cui propter³ praeclāram indōlem filiam suam in matrimonium dedērat, et Hannibālem filium, puērum novem annōrum. Mare transgressus Hamilcar magnas res secundā fortunā⁴ gessit: bellicosissimas gentes subēgit, permulta oppīda cepit, magnas opes collēgit magnumque et fortem exercītum sibi comparavit. Jam bellum Romānis indicēre meditabātur, cum⁵ subito⁶ mortuus est: nono anno¹ postquam in Hispaniam venērat, adversus⁷ bellicōsam gentem Vettōnum pugnans cecīdit.

Η. Χαλκοειδής

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

1.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ.— 2 in μετ' ἀφαιρτκ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτκ.— 3 καὶ (προσθετικός).

Rosa, ae. — amo. — silva, ae. — umbra, ae. — cena, ae. — paro. — laudo. — Graecia, ae. — orno. — filia, ae. — mensa, ae. — corōna, ae. — dea, ae. — Vesta, ae. — adōro. — ara, ae. — bestia, ae. — habito. — aquila, ae. — capto. — gallīna, ae. — insidiae, ārum.

2.—1 ἐφ' ὅσον.— 2 τί; — 3 κλητική.— 4 ex μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ μετὰ γνκ.

Patria, ae. — incōla, ae. — nauta, ae. — apporto. — divitiae, ārum. — fenestra, ae. — casa, ae. — specto. — puella, ae. — expecto. — avia, ae.

3.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γενκ.— 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ.— 3 ἐπὶ πολύ.— 4 in μετ' ἀφαιρτκ. = ἐν μετὰ δτκ.— 5 τί; — 6 χθές.— 7 κλητική.

Sapientia, ae. — Attica, ae. — ara, ae. — Sparta, ae. — pugna, ae. — coma, ae. — Musa, ae. — sacrifico. — ambulo. — insula, ae.

4.—1 ἐστὶ (εἶναι).— 2 ἔχει.— 3 in μετ' ἀφαιρτκ. σημαίνει τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν μετὰ δτκ.— 4 εἰσὶν (εἶναι).— 5 ἦσαν.— 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ.— 7 ἦτο.

Eurōpa, ae. — ora, ae. — agricōla, ae. — poēta, ae. — laudo. — gloria, ae. — via, ae. — statua, ae. — littērae, ārum. — doctrīna, ae. — victoria, ae.

5.—1 in μετ' ἀφαιρτκ. = ἐν μετὰ δτκ.— 2 ἦσαν.— 3 ἦτο.— 4 διότι.— 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου = διὰ μετὰ γνκ.

Romānus, i. — multus, a, um. — deus, i. — numērus, i. — Saturnus, i. — aqua, ae. — immōlo. — taurus, i. — equus, i. — vinum, i. — uva, ae. — mercatūra, ae. — eloquentia, ae. — monstro. — medicīna, ae. — templum, i. — lucus, i. — herba, ae.

6.—1 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 2 δέν. — 3 καθημερινῶς. — 4 = atque (= καὶ) fossā (ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου).

Arma, ὄrum. — telum, i. — pugno. — sagitta, ae. — longus, a, um. — bellum, i. — castra, ὄrum. — collōco. — vallum, i. — fossa, ae. — firmo. — altus, a, um. — latus, a, um. — tutus, a, um.

7.—1 quamquam = ἂν καί. — 2 διότι. — 3 Ἀπόλλων. — 4 ἐπειδή. ὃ καὶ (προσθετικός). — 6 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 7 κατ' ἔτος. — 8 in μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Clarus, a, um. — Graecus, i. — carus, a, um. — parvus, a, um. — Latōna, ae. — appello. — plenus, a, um. — laurus, i. — neco. — navīgo.

8.—a) 1 διότι. — 2 ἂν καί. — 3 ὅμως. — 4 διότι. — 5 ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου = διὰ μετὰ γνκ. — 6 = atque (= καὶ) armis (ἀφαιρτικ. τοῦ ὄργάνου). — 7 ὅθεν. — 8 διότι. — 9 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ. — 10 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ. inter ludos = κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων. — 11 ἐπειδή. — 12 contra μετ' αἰτιατκ. = ἐναντίον, κατὰ μετὰ γνκ. — 13 bellum paro = παρασκευάζομαι πρὸς πόλεμον. — 14 ἀλλά.

Roma, ae. — aedificō. — murus, i. — novus, a, um. — oppidum, i. — vitupēro. — secundus, a, um. — populus, i. — supēro. — terra, ae. — finitimus, a, um. — occūpo. — expugno. — dolus, i. — Sabīnus, i. — Sabīna, ae. — ludus, i. — publicus, a, um. — invīto. — rpto. — discordia, ae. — placo. — amicitia, ae. — concilio.

b) 1 διαί. — 2 διότι. — 3 πῶς; — 4 ἂν καί. — 5 δέν.
Neco. — filia, ae.

9.—1 Ἀντίβας. — 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 3 his verbis = διὰ τῶνδε τῶν λέξεων: μὲ τὰς ἐξῆς λέξεις. — 4 ἐπειδή.

5 ὑμᾶς.— 6 nisi = ἐὰν δέν.— 7 γενναίως.— 8 = atque vicos.— 9 νῦν.— 10 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμε. τοῦ impērat.— 11 ἐάν.— 12 ex μετ' ἀφαιρτκ. = ἐκ μετὰ γνκ.— 13 ἐγώ.— 14 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ.— 15 λοιπόν.— 16 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ.— 17 ὑμῖν αὐτοῖς.— 18 τῇ βοηθείᾳ.

Anīmus, i.— Poenī, ōrum.— inflammō.— magnus, a, um.— pericūlum, i.— convōco.— Afrīca, ae.— supēro.— campus, i.— vicus, i.— vasto.— impēro.— libēro.— impavidus, a, um.— dono.— ignāvus, a, um.— vitupēro.— castīgo.— focus, i.— dimīco.— auxilium, ii.— fugo.— hostia, ae.— immōlo.— celēbro.

10.— a) 1 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ.— 2 situs, a, um = κείμενος.— 3 = atque sedūlā (ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου).— 4 εἰχον.— 5 ὅθεν.— 6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.

Etruria, ae.— Campania, ae.— priscus, a, um.— Latīni, ōrum.— industrius, a, um.— habito.— amplus, a, um.— frugīfer, ēra, ērum.— sedūlus, a, um.— industria, ae.— ager, gri.— aro.— pascuum, i.— armenta, ōrum.— frumentum, i.— aurum, i.— argentum, i.— ignōro.— domicilium, ii.— ligneus, a, um.— hortus, i.— pomīfer, ēra, ērum.

b) 1 libēri culpā malitiāque = ἀπηλλαγμένοι παίσματος καὶ κακίας.— 2 εἶχον.— 3 καί.— 4 summus, a, um = μέγιστος.

Pius, a, um.— probus, a, um.— vir, viri.— justus, a, um.— liber, ēra ērum.— culpa, ae.— malitia, ae.— tranquillus, a, um.— vita, ae.— singūli, ae, a.— pagus, i.— pulcher, chra, chrum.— aedifīco.— sacer, cra, crum.— donum, i.— creber, bra, brum.

11.— a) 1 δέκα.— 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνον παρὰ Λατίνοις σημαίνει ὅ,τι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, δηλ. τὴν χρονικὴν διάρκειαν.— 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.— 4 Ἀχιλλεύς.— 5 Ἐκτωρ.— 6 ἀφαιρετικὴ τοῦ κατὰ τι.— 7 ἐπειδή.— 8 Ἀγαμέμνων.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.— 10 suus, a, um, κτητικὴ ἀντωνυμ. προσώπου γ'.— 11 a copiis sepāro = ἀποχωρίζω ἀπὸ τοῦ στρατοῦ.— 12 in μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Annus, i.—Trojānus, i.—bello.—cunctus, a, um.—Patrōclus, i.—factum, i.—viðlo.—copiae, ārum.—revōco.—cetēri, ae, a.—propulso.

b) 1 τότε.—2 σέ.—3 εἶπεν.—4 ut σύνδεσμος τελικὸς (= ἵνα) μεθ' ὑποτακτ.—5 ἵνα μή.—6 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ.=ἐπειδή.—7 ἐμέ.—8 σύ.—9 ad μετ' αἰτιατκ.=πρὸς μετ' αἰτιατκ.—10 ὑποτακτ. προτροπὴν σημαίνουσα = ἃς μεθ' ὑποτακτ.—11 si = ἔάν.—12 ἀρκούντως· satis est = ἀρκεῖ.—13 ab μετ' ἀφαιρτκ.=ἀπὸ μετὰ γνκ.

Renōvo.—expugno.—navigium, ii.—cremo.—juro.—lacrīma, ae.—honestus, a, um.—miser, ēra, ērum.—servo.—festīno.—oro.—adversarius, ii.

c) 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ.=ἀφοῦ.—2 ἵνα.—3 ὅτε.—4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.—5 δὲν θὰ ἐφόνευεν.—6 si μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ ὑπόθεσιν ἀπραγματοποίητον· ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὡσαύτως ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων (= ἔὰν ἀνεκάλει... δὲν θὰ ἐφόνευεν).—7 utīnam (= εἴθε), μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον.

Incīto.—Priāmus, i.—advōlo.—incautus, a, um.—obtemperō.—vīto.

12.—1 ἐπειδή.—2 λίαν.—3 ἵνα.—4 τῇ βοηθείᾳ.—5 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου.—6 ποτέ, κάποτε.—7 ἐν μάχῃ.—8 θὰ ἀπηλπίζομεν.—9 nisi (= ἔὰν δὲν) μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου πρὸς δήλωσιν ὑποθέσεως μὴ πραγματοποιηθείσης.—10 abs te = παρὰ σοῦ.—11 cum μετ' ἀφαιρτκ.=πρὸς μετ' αἰτιατκ.—12 ἀφοῦ.—13 cum μετ' ἀφαιρτκ.=μετὰ μετὰ γνκ.—14 ἐκ νέου.

Rustīcus, a, um.—delecto.—servus, i.—nuntius, ii.—perītus, a, um.—nuntio.—Aequi, ōrum.—oppugno.—despēro.—aratrum, i.—remīgro.

13.—1 πάντοτε.—2 εἴθε (πρβλ. 11, c, 6).—3 ἄλλοι.—4 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι.—5 ἥδη.—6 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.—7 cum μετ' ἀφαιρτκ.=πρὸς μετ' αἰτιατκ.—8 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου.—9 Σκι-

πίων.— 10 Καῖσαρ.— 11 inter μετ' αἰτιατκ. = μεταξὺ μετὰ γνκ.— 12 doctus, a, um = παιδευμένος.— 13 Κικέρων.

Bellicōsus, a, um.— humānus, a, um.— nomīno.

14.— 1 Ζεύς.— 2 ποτέ, κάποτε.— 3 -ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄραγε estisne? ἄραγε εἴσθε; — 4 contentus, a, um (μετ' ἀφαιρτκ.) = εὐχαριστημένος (μέ τι, ἀπό τι).— 5 nec ... nec ... neque = οὔτε ... οὔτε ... οὔτε.— 6 εἶπεν.— 7 ἐπειδή.— 8 εἶθε (πρβλ. 11, c, 6).— 9 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντὶ μετὰ γνκ.— 10 οὐδέποτε.— 11 sine μετ' ἀφαιρτκ. = ἄνευ μετὰ γνκ.— 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.— 13 a μετ' ἀφαιρτκ. = ἀπὸ μετὰ γνκ.— 14 τότε.— 15 ἅπαξ.— 16 μετὰ ταῦτα.— 17 unus ... alter = ὁ εἷς ... ὁ ἕτερος.— 18 πρότερον.— 19 νῦν.— 20 μετ' ὀλίγον.— 21 ποτέ, κάποτε.— 22 δικαίως.

Interrōgo.— reliquus, a, um.— injucundus, a, um.— plenus, a, um.— molestia, ae.— navīgo.— longinquus, a, um.— com-pāro.— libēri, ōrum.— tutus, a, um.— ventus, i.— unda, ae.— clamo.— beātus, a, um.— bonus, a, um.

15.— 1 cum μετ' ἀφρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ.— 2 ἡ (διαζευκτικ.).— 3 intra μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνκ.— 4 plerumque = ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ.— 5 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος.— 6 intersum proeliis et bellis (δτκ.) = παρενρίσκομαι (λαμβάνω μέρος) εἰς τὰς μάχας καὶ τοὺς πολέμους.— 7 διότι.— 8 πολὺν χρόνον.— 9 ἵνα.— 10 = atque alias: (alius, a, ud = ἄλλος, η, ο).— 11 πολλάκις.— 12 οἷτινες.— 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου.— 14 copiis (δτκ.) praesum = προϊσταμαι, ἡγοῦμαι τοῦ στρατοῦ.— 15 amīcis (δτκ.) adsum = παρίσταμαι, βοηθῶ τοῖς φίλοις.

Desum, defūi, deesse.— collōco.— figūra, ae.— oculū, i.— caeruleus, a, um.— capillus, i.— rutilus, a, um.— jucundus, a, um.— intersum, fūi, esse.— cupidus, a, um.— honestus, a, um.— ursus, i.— lupus, i.— aper, pri.— absum, afūi, abesse.— prae-sum, fūi, esse.— adsum, affūi, adesse.— ignāvus, a, um.— voco.

16.— 1 non superātus esset = δὲν θὰ ἐνικᾶτο.— 2 si prae-

fuissent = ἐὰν προΐσταντο. — 3 βλ. 15, 4. — 4 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 5 ὅπου. — 6 = ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 7 Μαάρβας. — 8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 9 δέ. — 10 ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9). — 11 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 12 θὰ ὑπέμενον. — 13 ὀνομαστ. πληθυντ. — 14 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 15 βλ. 14, 2. — 16 = Puplius = Πόπλιος. — 17 Mūs. — 18 ὅστις. — 19 διότι.

Equitātus, ūs. — cornu, ūs. — Cannae, ārum. — dexter, tra, trum. — socius, i. — sinister, stra, strum. — lacus, ūs. — Trasimēnus, i. — luctus, ūs. — senātus, ūs. — mirus, a, um. — equus, i. — strepitus, ūs. — perturbo, āvi, ātum, āre. — Helvetii, ōrum. — sustento, āvi, ātum, āre. — currus, ūs. — Britanni, ōrum. — periculōsus, a, um. — magistrātus, ūs. — impavidus, a, um. — interitus, ūs. — servo, āvi, ātum, āre.

17. — 1 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. res adversae ἀτυχίαι. — 4 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου σημαίνει χρονικὴν διάρκειαν. — 5 Gallia Cisalpīna ἡ ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλλία (ἡ σημερινὴ βόρειος Ἰταλία). — 6 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 7 sine μετ' ἀφαιρτκ. = ἄνευ μετὰ γνκ. — 8 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 9 procul a R. μακρὰν τῆς Ρώμης. — 10 σχεδόν. — 11 dimicātum est μάχη διεξήχθη. — 12 μόνον. — 13 res publica πολιτεία. — 14 τέλος. — 15 δτκ.

Exsilium, ii. — multo. — vexo. — planities, ēi. — intro. — species, ēi. — disciplīna, ae. — Etrusci, ōrum. — occūpo. — dubius, a, um. — fides, ēi. — implōro. — Allia, ae. — totus, a, um. — dies, ēi. — acies, ēi. — fugo. — servo. — miser, ēra, ērum. — auxilium, ii. — secundus, a, um. — revōco. — perniciēs, ēi.

18. — α) 1 βλ. 14, 21. — 2 cum σύνδεσμος μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 5 nullus, a, um = οὐδείς. — 6 μάλλον. — 7 ἡ (συγκριτικός). — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ

μετὰ γνκ. — 10 non modo... sed etiam = ὅχι μόνον... ἀλλὰ καί. — 11 ἐφαίνετο.

Cimbri, ὄrum. — Teutōni, ὄrum. — fecundus, a, um. — emīgro, āvi, ātum, āre. — occūpo, āvi, ātum, āre. — advēna, ae. — saevus, a, um. — vultus, ūs. — valīdus, a, um. — adventus, ūs. — metus, ūs.

b) 1 postquam, σύνδεσμ. χρονκ. = ἀφοῦ. — 2 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις. — 3 = ὑπὸ μετὰ γνκ., πρὸς δήλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 4 res bellīca = τὰ πολεμικά. — 5 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 6 ἐπειτα. — 7 ὄνομαστ. πληθυντ. — 8 ἀφαιρτκ. τοῦ ἀντικειμ. εἰς τὸ liberātī sunt. — 9 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὁργάνου. — 11 αὐτός. — 12 πατήρ.

Perītus, a, um. — permagnus, a, um. — redītus, ūs. — pretīdsus, a, um. — dono, āvi, ātum, āre. — appello, āvi, ātum, āre. — reliquiae, ārum.

19. — 1 ἐφ' ὅσον. — 2 raptus, a, um = ἀρπαγεῖς. — 3 intra μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνκ. — 4 ποσάκις. — 5 ut σύνδεσμος τελικός (= ἵνα) μεθ' ὑποτακτ. — 6 μάτην. — 7 utīnum (= εἶθε) μεθ' ὑποτακτ. ἔνεστ. ἢ παρακμ. δηλοῖ εὐχὴν ἐκπληρώσιμον. — 8 ἐνταῦθα. — 9 tam p. = τοσοῦτος διεξήγετο πόλεμος. — 10 ἀγὼν γίνεται. — 11 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 12 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ. — 13 προβλέπω. — 14 βλέπω. — 15 utīnam (= εἶθε) μεθ' ὑποτακτ. παραγομένων χρόνων δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 16 μηδέποτε. — 17 ne = ἵνα μή. — 18 ἀφαιρτκ. τοῦ ἀντικμ. εἰς τὸ priventur.

Stultus, a, um. — spero, āvi, ātum, āre. — habīto, āvi, ātum, āre. — murus, i. — rogo, āvi, ātum, āre. — imperium, ii. — divīnus, a, um. — obtempēro, āvi, ātum, āre. — repudio, āvi, ātum, āre. — consilium, ii. — muto, āvi, ātum, āre. — neco, āvi, ātum, āre. — adversarius, ii. — lacrimo, āvi, ātum, āre. — obsēcro, āvi, ātum, āre. — privo, āvi, ātum, āre. — carus, a, um.

20. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 2 res adversae = ἀτυχαίαι. — 3 si = ἐάν. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 5 adversus μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 6 si... negāret = ἄν

ἡρνεῖτο. — 7 θὰ ἐπεκαλεῖσθε. — 8 ἐκεῖθεν = ἐξ ἐκείνου τοῦ τόπου. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 insŭla... Tiberīna = ἡ νῆσος τοῦ Τιβέρεως. — 11 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 12 ἐδῶ. — 13 τέλος. — 14 praeter μετ' αἰτιατκ. = πλὴν μετὰ γνκ. — 15 situs, a, um = κείμενος. — 16 aut... aut = ἢ... ἢ. — 17 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ. — 18 = ὑπὸ μετὰ γνκ.

Molestus, a, um. — pestilentia, ae. — vasto, āvi, ātum, āre. — παθητ. vastor, vastātus sum, āri. — medīcus, i. — remedium, ii. — levo, āvi, ātum, āre. — nego, āvi, ātum, āre. — implōro, āvi, ātum, āre. — praeclārus, a, um. — Epidaurus, i. — navigium, ii. — sacrificium, ii. — aedifīco, āvi, ātum, āre. — porto, āvi, ātum, āre. — sano, āvi, ātum, āre.

21.—1 σχεδόν. — 2 ἡ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου παρὰ Λατίνοις σημαίνει ὅ,τι καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, δηλ. χρονικὴν διάρκειαν. — 3 τέλος. — 4 Ὀδυσσεύς. — 5 βασιλεύς. — 6 ὅστις. — 7 ἵνα. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. εἰς τὸ ποσῆμυς. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ. — 11 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ complebīmus· τὸ δὲ armātus, a, um = ἔνοπλος. — 12 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 13 ὑμῖν. — 14 cum σύνδεσμος αἰτιολογκ. μεθ' ὑποτακτ. = ἐπειδὴ. — 15 ἔπειτα. — 16 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.

Oppugno, āvi, ātum, āre. — Ithāca, ae. — placeo, ūi, ītum, ēre. — incito, āvi, ātum, āre. — dolus, i. — adhibeo, ūi, ītum, ēre. — consilium, ii. — pareo, ūi, ēre. — ligneus, a, um. — alvus, i. — compleo, ēvi, ētum, ēre. — propinquus, a, um. — Tenēdus, i. — exītus, ūs. — callīdus, a, um. — strenuus, a, um. — navīgo, āvi, ātum, āre. — lateo, ūi, ēre.

22.—1 κατ' ἀρχάς. — 2 ἵνα. — 3 alii... alii = ἄλλοι μὲν... ἄλλοι δέ. — 4 τότε. — 5 Λαοκόων. — 6 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 7 ne = μήπως. — 8 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικεῖμ. εἰς τὸ immineat. — 9 = παρὰ μετὰ γνκ. — 10 de patriā bene mereo = εὐεργετῶ τὴν πατρίδα. — 11 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 12 τῇ διαταγῇ. — 13 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Mirus, a, um.— **adspectus**, ūs.— **praebeo**, ūi, ūtum, ēre.— **perterreo**, ūi, ūtum, ēre.— **festīno**, āvi, ātum, āre.— **effigies**, ēi.— **timeo**, ūi, ēre.— **sileo**, ūi, ēre.— **admoneo**, ūi, ūtum, ēre.— **advolo**, āvi, ātum, āre.— **deleo**, ēvi, ētum, ēre.— **immineo**, ēre.— **fides**, ēi.— **habeo**, ūi, ūtum, ēre.— **displiceo**, ūi, ūtum, ēre.— **mereo**, ūi, ūtum, ēre.— **conservo**, āvi, ātum, āre.— **doleo**, ūi, ēre.— **defleo**, ēvi, ētum, ēre.— **deterreo**, ūi, ūtum, ēre.— **studeo**, ūi, ēre.— **morsus**, ūs.— **hydra**, ae.

23.—a) 1 ὅτε.— 2 βασιλεύς.— 3 μήπως.— 4 = Caius (πρόφ. Gajus).— 5 = ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 6 διότι.— 7 consilium habeo = κάμνω συμβούλιον.— 8 quomodo = πῶς.— 9 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ prohibēri, ὅπερ ἐξαγ-
τᾶται ἐκ τοῦ posset.— 10 ἡδύνατο.— 11 εἷς.— 12 ex nobis = ἐξ ἡμῶν.— 13 ὑποτακτ. δηλοῦσα προτροπὴν = ἄς μεθ' ὑποτακτ.— 14 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ.— 15 bello deterreor = ἀπο-
τρέπομαι τοῦ πολέμου.— 16 a consilio deterreor = ἀποτρέπομαι τοῦ
σχεδίου.— 17 ἀφαιρετ. τοῦ ὄργάνου.

Clusium, ii.— **terreo**, ūi, ūtum, ēre.— παθ. terreor, ūtus sum, ēri.— **prohibeo**, ūi, ūtum, ēre.— **adulescentulus**, i.— **intro**, āvi, ātum, āre.— **metus**, ūs.— **poena**, ae.— **supplicium**, ii.— **preti-
sus**, a, um.— **vestmentum**, i.— **scriba**, ae.

b) 1 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ.— 2 ἀφαιρτκ. ιδιότητος.— 3 τίς.— 4 σέ.— 5 in anīmo habeo = ἔχω ἐν νῷ, διανοοῦμαι.— 6 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 7 deceptus, a, um = ἀπατηθεῖς.— 8 διότι.— 9 σύ.— 10 βασιλεύς.— 11 ἵνα.— 12 ἐνέθηκε.— 13 ἀφαιρτκ. τοῦ αἰτίου = διὰ μετ' αἰτιατκ.

Falsus, a, um.— **species**, ēi.— **cruciatus**, ūs.— **ira**, ae.— **in-
flammo**, āvi, ātum, āre.— **tormentum**, i.— **vexo**, āvi, ātum, āre.— **flamma**, ae.— **cremo**, āvi, ātum, āre.

24.—1 ἤδη.— 2 cum μετ' ἀφαιρτκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.— 3 ἐπὶ
πολὺν χρόνον.— 4 primus pedītum = ὁ πρῶτος ἐκ τῶν πεζῶν.— 5
εἷς.— 6 ἀφοῦ.— 7 τέλος.— 8 διὰ τοῦτο.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου.— 10 se ipse necāvit = αὐτὸς ἑαυτὸν ἐφόνευσεν = ἡυτοκτόνησεν.

Hamilcar, āris.—Carthaginienses, ium.—pedes, ītis.—eques, ītis.—miles, ītis.—civis, is.—consul, ūlis.—ira, ae.—odium, ii.—hostis, is.—aliēnus, a, um.—Prusia, ae.—rex, gis.—Bithynia, ae.—senex, senis.—studeo, ūi, ēre.—venēnum, i.

25.—1 summus, a, um = ὑπέρτατος.—2 οἷτινες.—3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ.—4 ad μετ' αἰτιατκ. = εἰς μετ' αἰτιατκ.—5 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ.—6 superātus, a, um = ἡττημένος.—7 ἀφαιρτκ. τοῦ ὁργάνου.—8 πεζῇ.—9 post μετ' αἰτιατκ. = ὀπισθεν μετὰ γνκ.—10 ἔπειτα.—11 totus, a, um = ὅλος.—12 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γνκ.

Homo, īnis.—mons, ntis.—Capitolīnus, a, um.—imperātor, ōris.—triumpho, āvi, ātum, āre.—commeo, āvi, ātum, āre.—currus, ūs.—triumphātor, ōris.—albus, a, um.—allīgo, āvi, ātum, āre.—catēna, ae.—onēro, āvi, ātum, āre.—pes, pedis.—migro, āvi, ātum, āre.—appareo, ūi, ēre.—laetus, a, um.—clamor, ōris.—salūto, āvi, ātum, āre.—pecunia, ae.

26.—1=Tiberius.—2=Caius (πρόφ. Gajus).—3 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος.—4 tribūnus plebis = δήμαρχος.—5 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι: amor patriae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, ἡ φιλοπατρία.—6 apud μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετὰ δτκ.—7 ἵνα.—8 rogo legem = προτείνω νόμον.—9 patres, um = οἱ πατρίκιοι.—10 διότι.—11 τῷ ὄντι, πράγματι.

Africānus, i.—dignitas, ātis.—libertas, ātis.—fortitūdo, īnis.—auctoritas, ātis.—plebs, bis.—emineo, ūi, ēre.—condicio, ōnis.—levo, āvi, ātum, āre.—lex, legis.—placeo, ūi, ēre.—dominatio, ōnis.—periculōsus, a, um.—mors, rtis.

27.—1 ἀφοῦ.—2 ἐπὶ πολὺ.—3 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.—4 hanc oratiōnem = τόνδε τὸν λόγον.—5 habeo oratiōnem = ἀπαγγέλλω λόγον.—6 ταύτας.—7 ἐπειδὴ.—8 δευτέραν φορὰν, πάλιν.—9 ἀπὸ μετὰ γνκ.—10 in anīmo habeo = διανοοῦμαι.—11 ἀφαιρτκ. τοῦ ὁργάνου.

Sevērus, a, um.—contio, ōnis.—oratio, ōnis.—durus, a,

um.—molestus, a, um.—regio, ὄνις.—fames, is.—senex, is.—
 virgo, ἴνις.—seditio, ὄνις.—urbs, bis.—mons, ntis.—emīgro,
 āvi, ātum, āre.—sepāro, āvi, ātum, āre.—universus, a, um.—
 preces, cum.—promissum, i.

28.—a) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.—2 φ̄ = εἰς ὄν.—3 ἀφαιρτκ.
 ἰδιότητος.—4 ποτέ, κάποτε.—5 per μετ' αἰτιατκ.=διὰ μετὰ γνκ.—
 6 mare Aegaeum = Αἰγαῖον πέλαγος.—7 ἴνα.—8 ὀνόματι.—9
 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι.

Tempus, pōris.—gens, ntis.—pulchritūdo, ἴνις.—corpus,
 pōris.—mare, is.—Menelāus, i.—visīto, āvi, ātum, āre.—uxor,
 ὄρις.—Helēna, ae.—Lacaena, ae.

b) 1 ὅτε.—2 = ἀπὸ μετὰ γνκ.—3 ἴνα.—4 sita erat ἔκειτο.—
 5 cum μετ' ἀφαιρτκ.=μετὰ μετὰ γνκ.—6 ὅπου.—7 ἐν τῷ μεταξύ.—
 8 apertus, a, um.=ἀναπεπταμένος, ἀνοικτός.—9 οὕτω.—10 ἀφαιρτκ.
 τοῦ ὄργάνου.—11 τοῦτο.

Navis, is.—flumen, mīnis.—specto, āvi, ātum, āre.—Eurō-
 tas, ae.—voluntas, ātis.—hospes, ἴtis.—impēro, āvi, ātum,
 āre.—fraus, fraudis.—rapto, āvi, ātum, āre.—jus, juris.—
 hospitium, ii.—viōlo, āvi, ātum, āre.—scelus, ἔρις.—carmen,
 ἴνις.—commemōro, āvi, ātum, āre.

29.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.—2 ἀφαιρτκ. ἰδιότητος: amor pa-
 triae et agricultūrae = ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν γεωργίαν.—
 3 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ.—4 ἔδωκε.—5 μάλλον.—6 ἢ
 (συγκριτικός).—7 τέλος, πρῶτον.—8 τούτοις.—9 τὰ ὅποια.—
 10 ὅμιν.

Laubabīlis, e.—fertīlis, e.—fidēlis, e.—salutāris, e.—prae-
 ceptum, i.—opus, ἔρις.—utīlis, e.—suāvis, e.—ars, rtis.—
 aetas, ātis.—tristis, e.—turpis, e.—civīlis, e.—termīno l.—
 insignis, e.—simīlis, e.—commūnis, e.—omnis, e.—mortā-
 lis, e.—dissimīlis, e.—brevis, e.

30.—1 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμενον τοῦ implet.—
 2 circa μετ' αἰτιατκ.=περὶ μετ' αἰτιατκ.—3 ἐνταῦθα.—4 in hac=

ἐν ταύτῃ.— 5 coriae equestres = τὸ ἵππικόν.— 6 secundus, a, um = εὐνοϊκός, ἐπιτήδειος.— 7 coriae pedestres = τὸ πεζικόν.— 8 equestre proelium = ἵππομαχία.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.— 10 = ἀπὸ μετὰ γνκ.— 11 prope μετ' αἰτιατκ. = πλησίον μετὰ γνκ.

Tyrrhēnus, a, um.— Adriatīcus, a, um.— pateo, ūi, ēre.— Apennīnus, i.— collis, is.— impleo, ēvi, ētum, ēre.— Padus, i.— celēber, bris, bre.— acer, cris, cre.— equester, stris, stre.— pedester, stris, stre.— celer, ēris, ēre.— Ticīnus, i.— vulnēro, āvi, ātum, āre.— litus, ōris.— paluster, stris, stre.

31.— 1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.— 2 res secundae = εὐτυχία.— 3 res adversae = ἀτυχία.— 4 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ.— 5 solo aequo = κατεδαφίζω.— 6 διότι.— 7 ἴνα.

Tyrius, a, um.— Dido, ōnis.— prudens, ntis.— audax, ācis.— vetus, ēris.— mercātor, ōris.— diligens, ntis.— felix, īcis.— pars, rtis.— fertilis, e.— superbus, a, um.— constans, ntis.— despēro, āvi, ātum, āre.— modestus, a, um.— vehēmens, ntis.— solum, i.— admoneo, ūi, ἵtum, ēre.

32.— 1 procul ab urbe μακρὰν τῆς πόλεως.— 2 ante μετ' αἰτιατκ. = πρὸ μετὰ γνκ.— 3 αἰτιατκ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν.— 4 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 5 ἀγὼν (πόλεμος) διεξήγετο.— 6 ἐκεῖ.— 7 ἐφ' ὅσον.— 8 post μετ' αἰτιατκ. = μετὰ μετ' αἰτιατκ.— 9 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ.— 10 αὐτοῦ (δηλ. τοῦ δουρείου ἵππου).— 11 κάποτε.— 12 ἥδη.

Litus, ōris.— navis, is.— celēber, bris, bre.— aestas, ātis.— hiems, ēmis.— Venus, ēris.— Sarpēdon, ōnis.— expugnatio, ōnis.— ingens, ntis.— magnitūdo, īnis.— terribilis, e.— crudēlis, e.— caedes, is.— servitūdo, īnis.— Hecūba, ae.— dives, ἴtis.— felix, īcis.— pauper, ēris.— infelix, īcis.

33.— 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 2 ἢ (συγκριτικός).— 3 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἄντικμ. εἰς τὸ liberavērat.— 4 πολὺ.— 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.— 6 καθώς.— 7 ἀφαιρτκ. χρονικὴ δηλοῦσα τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου γίνεται τι.— 8 κατὰ μικρόν.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ αἵτιου.— 10 facti sunt = ἐγένοντο.— 11 οὔτινες.— 12 ἀφαιρτκ. τοῦ

κατά τι.— 13 ὁμως.— 14 multis proeliis = ἐν πολλαῖς μάχαις.— 15 δτκ. χορησιμεύουσα ὥς ἀντικείμενον τοῦ parēbant.

Medus, i.— infirmus, a, um.— ignāvus, a, um.— nobīlis, e.— impētus, ūs.— Lydus, i.— Babylonius, i.— potens, ntis.— brevis, e.— spatium, ii.— amplus, a, um.— luxuria, ae.— imbelis, e.— mollis, e.— pareo, ūi, ēre.

34.— 1 οὐδέν.— 2 ἡ (συγκριτικός).— 3 ἔνθα.— 4 πολύ.— 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὁργάνου.— 6 τί ;— 7 ἐνταῦθα.— 8 ὅστις.— 9 vitam efflo = ἐκπνέω τὸν βίον: ἀποθνήσκω.— 10 ὀνόματι.— 11 ἴνα.— 12 nullus, a, um = οὐδεῖς.— 13 pugna navālis = ναυμαχία.

Marāthon, ōnis.— Thermopŷlae, ārum.— generōsus, a, um.— comes, ītis.— clades, is.— Pausanias, ae.— Aristīdes, is.

35.— 1 προστακτ. τοῦ salveo.— 2 ποῦ ;— 3 χθές.— 4 ἴνα.— 5 ὅπερ (βιβλίον).— 6 διότι.— 7 πόσον πολύ.— 8 ὅστις νὰ εἶναι.— 9 τί.— 10 ἀσμένως, εὐχαρίστως.— 11 αὔριον.— 12 sub μετ' αἰτ. = περὶ μετ' αἰτ.— 13 - ne ἐρωτηματικὸν μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄραγε aderitisne? = ἄραγε θὰ παρευρεθῇτε ;— 14 μᾶλλον.— 15 ἡ (συγκριτικός).— 16 εὐθύς.— 17 τοῦτο.— 18 memoriā teneo = κρατῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμούμαι.— 19 ὅ,τι.— 20 ἐπτά.— 21 ὅστις.— 22 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμ. ἐπιτάσσεται.— 23 οὐδεῖς.— 24 δύναται.— 25 ὥς, καθώς.— 26 ἄραγε ἀρκετά ;— 27 gratiam habeo = ὀφείλω χάριν.— 28 unā cum = ὁμοῦ, μετὰ (μετὰ γνκ.).— 29 ἀφαιρτκ. τοῦ ὁργάνου.— 30 οἷτινες (μῦθοι).— 31 ἰδού.— 32 προστακτ. τοῦ valeo.

Salveo, ēre.— ignōro, āvi, ātum, āre.— arbor, ōris.— recito, āvi, ātum, āre.— vesper, ēri.— fabŭla, ae.— historia, ae.— dictum, i.— sapiens, ntis.— gratus, a, um.— pecco, āvi, ātum, āre.— exclāmo, āvi, ātum, āre.— mors, rtis.— testamentum, i.— mando, āvi, ātum, āre.— Horatius, ii.— gratia, ae.— valeo, ūi, ēre.

36.— 1 ἀφοῦ.— 2 confirmo anīmum milītum = ἐνισχύω τὸ

φρόνημα (τὸ θάρρος) τῶν στρατιωτῶν : ἐνθαρρύνω τοὺς στρατιώτας.—
3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.

Poeni, ὄrum.— video, vīdi, vīsum, ēre.— necessarius, a, um.— imprōbus, a, um.— opulentus, a, um.— opes, um.— manus, ūs.— timor, ōris.— Saguntum, i.— firmus, a, um.— Pyrenaei, ὄrum.

37. — 1 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντὶ μετὰ γνκ. — 2 ὅστις. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 5 ita... ut = τόσον... ὥστε. — 6 ἐξήλθε. — 7 ἴνα. — 8 οἵτινες. — 9 τῇ διαταγῇ. — 10 quamquam = ἀν καί. — 11 nonnullus, a, um = τίς. — 12 ὅτι. — 13 brevi = ἐν βραχεῖ (χρόνῳ). — 14 usque ad = μέχρι (μετὰ γνκ.).

Perniciōsus, a, um.— administro, āvi, ātum, āre.— socius, i.— expīlo, āvi, ātum, āre.— terreo, ūi, ītum, ēre.— coērceo, ūi, ītum, ēre.— irrītus, a, um.— tempto, āvi, ātum, āre.— Etruria, ae.— accūso, āvi, ātum, āre.— relēgo, āvi, ātum, āre.— revoco, āvi, ātum, āre.— Antonius, ii.— aetas, ātis.

38. — a) 1 ut ἀποτελεσματικὸς μεθ' ὑποτακτ. = ὥστε. — 2 apud μετ' αἰτ. = παρὰ μετὰ δτκ. — 3 ἴνα.

Tantus, a, um.— peregrīnus, a, um.

b) 1 ποτέ, κάποτε. — 2 ἑπτά. — 3 ἴνα. — 4 ἔπειτα. — 5 meā sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην. — 6 pro μετ' ἀφαιρτκ. = ὑπὲρ μετὰ γνκ. — 7 τότε. — 8 φαίνομαι. — 9 ἢ (συγκριτικός). — 10 usque ad = μέχρι (μετὰ γνκ.). — 11 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 12 γνκ. τῆς ἀξίας parvi aestīmo = ὀλίγον ἐκτιμῶ. — 13 paulo post = μετ' ὀλίγον. — 14 ita... ut = οὕτως... ὥστε. — 15 de μετ' ἀφαιρτκ. = περὶ μετὰ γνκ.

Numēro, āvi, ātum, āre.— regius, a, um.— humānus, a, um.— cadūcus, a, um.— incertus, a, um.— paucus, a, um.— ultīmus, a, um.— tranquillus, a, um.— valetūdo, īnis.— felicitas, ātis.— dubīto, āvi, ātum, āre.

c) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἀνωτέρω. — 3 ὥστε. — 4 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται quibuscum = πρὸς ᾧ (ἐθνη). — 5 δέ. — 6 δηλ.

rogo.— 7 ἱστάμενος.— 8 τρίς.— 9 memoriae mando = ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.— 10 ἀφαιρῶ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 11 ἴνα.

Cogito, āvi, ātum, āre.— rogo, i.—perturbo, āvi, ātum, āre.— recupero, āvi, ātum, āre.

39.— 1 πέντε.— 2 = περὶ μετὰ γνκ.— 3 utrum-an πότερον-ἤ.— 4 ἀφοῦ.— 5 pro μετ' ἀφαιρῶ. = κατὰ μετ' αἰτιατκ.— 6 erga μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ.— 7 διότι.— 8 ἂν καί.— 9 ἀφαιρῶ. τοῦ τρόπου = μετὰ μετὰ γνκ.

Mulier, ἔρις.— propero, āvi, ātum, āre.— acerbus, a, um.— aequus, a, um.— tolero, āvi, ātum, āre.

40.— 1 ἐπιμελῶς.— 2 φρονίμως.— 3 ἀφαιρῶ. τοῦ χρόνου.— 4 εἶχε συναθροίσει.— 5 ἴνα.— 6 ὅτε.— 7 ὁπόθεν: ἀπὸ ποῦ.— 8 quomīnus τίθεται (ἀντὶ τοῦ ne) κατόπιν τῶν κωλύσεως σημαντικ. ρημ. = ἴνα μή, ὥστε νὰ μή.— 9 ἀφαιρῶ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 10 ἀφαιρῶ. τοῦ ὁργάνου.— 11 δικαίως.

Cibus, i.— nutrio, īvi, ītum, īre.— impertio, īvi, ītum, īre.— impedio, īvi, ītum, īre.— negotium, ii.— respondeo, ndi, nsum, ēre.— canto, āvi, ātum, āre.— audio, īvi, ītum, īre.— labōro, āvi, ātum, āre.— oboedio, īvi, ītum, īre.— punio, īvi, ītum, īre.— esurio, īvi, ītum, īre.

41.— 1 ἀφοῦ.— 2 decimus, a, um = δέκατος.— 3 ἀφαιρῶ. τοῦ χρόνου.— 4 ἀφαιρῶ. τοῦ ὁργάνου.— 5 ἴνα.— 6 κατ' ἀρχάς.— 7 οὐδέποτε.— 8 quantus, a, um = ὁπόσος.— 9 ἀλλά.— 10 neque... neque = οὔτε... οὔτε.— 11 ἔπειτα.— 12 ἀφαιρῶ. ιδιότητος.— 13 ὥστε.— 14 = atque ibi.

Incendium, ii.— vincio, nxi, nctum, īre.— transporto, āvi, ātum, āre.— servio, īvi, ītum, īre.— Venus, ἔρις.— facinus, ὄρις.— probō, āvi, ātum, āre.— sentio, nsi, nsum, īre.— opto, āvi, ātum, āre.— suadeo, suāsi, suāsum, ēre.— finio, īvi, ītum, īre.— fatigo, āvi, ātum, āre.— pietas, ātis.— umerus, i.— venio, vēni, ntum, īre.— reperio, repperi, repertum, īre.

42.—1 ὅτε.—2 δεκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ appropinquāret.—3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.—4 ὃδε, ὡς ἐξῆς.—5 ἐδῶ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον.—6 ἀν καί.—7 ὡς.—8 οὕτω.—9 nisi = ἐὰν δὲν (πρβλ. 12, 9).—10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

Sirēnes, um.—appropinquo, āvi, ātum, āre.—divīnus, a, um.—flos, ris.—vestio, īvi ἢ ii, ītum, īre.—dulcis, e.—cura, ae.—lenio, īvi ἢ ii, ītum, īre.—scio, īvi, ītum, īre.—vinculum, i.—relīgo, āvi, ātum, āre.

43.—a) 1 κατ' ἀρχάς.—2 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.—3 ante Christum natum = πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.—4 ἀφαιρτκ. τοῦ ἐμμέσου ἀντικμ. τοῦ liberavērunt.—5 = ante Christum natum.—6 qui... administrārent = ἵνα οὗτοι διοικήσωσι.—7 πρὸς τούτοις.—8 ἵνα.—9 σχεδόν.—10 διεξήγαγον.—11 ἐν τῷ πολέμῳ.—12 γνκ. ἀντικειμν. εἰς τὸ bello.—13 ab = ἀπὸ μετὰ γνκ.

Duo, duae, duo.—creo, āvi, ātum, āre.—administro, āvi, ātum, āre.—censor, ōris.—praetor, ōris.—aedīlis, is.—quaestor, ōris.—amplificō, āvi, ātum, āre.—Samnītes, um.

b) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.—2 = ἀπὸ μετὰ γνκ.—3 usque ad = μέχοι (μετὰ γνκ.).—4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.—5 ἐν διαφόροις χρόνοις.—6 summa imperii = ἡ ἀρχηγία.—7 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπατος τὸ 218 π.Χ.) καὶ ὁ Γναῖος Σκιπίων (ὑπατος τὸ 222 π.Χ.).—8 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὑπατος τὸ 205), ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Ἰσπανίᾳ φονευθέντος Ποπλίου Σκιπίωνος.—9 ἢ per ἐνταῦθα μετ' αἰτιατκ. ἐτέθη ἀντὶ ἀπλῆς αἰτιατκ. δηλούσης χρονικὴν διάρκειαν.—10 κτηγμ. = ὡς νικητής.—11 ἢ αἰτιατκ. ἐπὶ χρόνου δηλοῖ τὴν χρονικὴν διάρκειαν.

Punīcus, a, um.—idem, eādem, idem.—saeculum, i.—Fabius, i.—dictātor, ōris.—diversus, a, um.—flagro, āvi, ātum, āre.

c) 1 αἰτιατ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν.—2 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. Atrox, ōcis.

d) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.—2 bellum civile = ἐμφύλιος πόλεμος.—3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.—4 κατέθλιψε, ἐματάωσε.—5 τέλος.—6 ut... viderētur = ὥστε νὰ φαίνεται.—7 conjurātus, i =

συνωμότης. — 8 pugna navālis = ἡ ναυμαχία. — 9 post Christum natum = μετὰ τὸν Χριστὸν γεννηθέντα. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ἐμμέσου ἀντκμ. εἰς τὸ privavērunt.

Nefarius, a, um. — legio, ὄνις. — Octaviānus, i. — heres, ἔδης.

44. — 1 in somnis = καθ' ὕπνον. — 2 supra μετ' αἰτιατκ. = ὑπὲρ μετ' αἰτιατκ. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 4 ἀφαιρτκ. ιδιότητος. — 5 τότε (ὅτε δηλ. ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως). — 6 διατί. — 7 = ἀπὸ μετὰ γνκ. — 8 dum = ἕως ὅτου. — 9 utīnam ne = εἴθε νὰ μὴ μεθ' ὑποτακτ. παραγομένου χρόνου δηλοῖ εὐχὴν ἀνεκπλήρωτον. — 10 = ὑπὸ μετὰ γνκ. — 11 δέ. — 12 pondum = οὖπω: δὲν... ἀκόμη. — 13 ἴνα. — 14 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. — 15 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμεν. εἰς τὸ solūtus est. — 16 εὐθύς.

Turpis, e. — lacēro, āvi, ātum, āre. — jaceo, ūi, ēre. — lectus, i. — constituo, ūi, ūtum, ēre. — ruo, rūi, rūtum, ēre. — litus, ὄρις. — saevio, ūi, ītum, īre. — evertō, rti, rsum, ēre. — infēri, ὄrum. — descendo, ndi, nsum, ēre. — elīgo, lēgi, lectum, ēre. — comprehendo, ndi, nsum, ēre. — solvo, lvi, solūtum, ēre. — indūo, dūi, dūtum, ēre.

45. — 1 ὅτε. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου εἰς τὸ incensus. — 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γνκ. — 4 cum... conflixeritis = ἀφοῦ συγκρουσθῇτε. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 6 utīnam ne = εἴθε νὰ μὴ (πρβλ. 44, 9).

Abdūco, xi, ctum, ēre. — praedīco, xi, ctum, ēre. — addūco, xi, ctum, ēre. — redūco, xi, ctum, ēre. — deprehendo, ndi, nsum, ēre. — conflīgo, flixi, flictum, ēre. — rego, xi, ctum, ēre. — intellēgo, lexi, lectum, ēre. — veritas, ātis. — avertō, rti, rsum, ēre. — dirīgo, rexi, rectum, ēre. — neglīgo, exi, ectum, ēre. — contemno, msi, mptum, ēre. — auris, is.

46. — 1 ὅτε. — 2 ita... ut = τόσον... ὥστε. — 3 apud μετ' αἰτιατκ. = πρὸς μετ' αἰτιατκ. — 4 meis auspiciis (ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου) = ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν μου. — 5 magno proelio = ἐν μεγάλῃ μάχῃ. — 6 -ne ἐρωτημτκ. μόριον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως,

διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄραγε metuitisne ἄραγε φοβεῖσθε.— 7 μήπως.— 8 ἴνα.— 9 πρὶν ἢ.— 10 γιν. τῆς αἰτίας.— 11 διότι.— 12 = Caius (πρόφ. Gajus).— 13 δύνανται.— 14 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 15 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.

Suēbi, ōrum.—indīco, xi, ctum, ēre.— gero, gessi, gestum, ēre.— vinco, vici, victum, ēre.— duco, xi, ctum, ēre.— metuo, ūi, ēre.— mitto, misi, missum, ēre.— promitto, misi, missum, ēre.— restituo, stitūi, stitūtum, ēre.— dico, xi, ctum, ēre.— credo, dīdi, dītum, ēre.— acuo, ūi, ūtum, ēre.— posco, poposci, ēre.

47.—1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 2 διότι.— 3 ἀφαιρτκ. τοῦ κατὰ τι.— 4 ἔκειτο.— 5 ὅτε.— 6 ἡ πρόθεσις cum συντασσομένη μετὰ τῆς ἀφαιρτκ. τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν ἐπιτάσσεται.— 7 ἴνα.

Priēna, ae.— Caria, ae.— capio, cēpi, captum, ēre.— fugio, fūgi, fugītum, ēre.— asporto, āvi, ātum, āre.— nonnullus, a, um.— facio, fēci, factum, ēre.— permitto, misi, missum, ēre.

48.—1 εἰς.— 2 ἀφοῦ.— 3 accīdit, ut = συνέβη νά.— 4 εὐθύς.— 5 δτκ.— 6 contīgit, ut = accīdit, ut.— 7 μόνον.— 8 ἴνα μή.— 9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.— 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.— 11 καταληφθεῖς.— 12 omnīno non = πάντως δέν: οὐδαμῶς.— 13 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικείμεν. εἰς τὸ praecipio.— 14 ἴνα.

Vedius, ii.— Pollio, ōnis.— convivium, ii.— accumbo, cubūi, cubītum, ēre.— vas, vasis.— frango, frēgi, fractum, ere.— crystallinus, a, um.— piscīna, ae.— rapio, rapūi, raptum, ēre.— iubeo, jussi, jussum, ēre.— objiceo, jēcī, jectum, ēre.— muraena, ae.— excīdo, cīdi, ēre.— evādo, si, sum, ēre.— comprehendo, ndi, nsum, ēre.— confugio, fūgi, fugītum, ēre.— peto, īvi, ītum, ēre.— piscis, is.— interficio, fēcī, fectum, ēre.— misericordia, ae.— moveo, mōvi, mōtum, ēre.— compleo 1.— praecipio, cēpi, ceptum, ēre.

49.—1 bello = ἐν πολέμῳ.— 2 παθ. πρσμ. τοῦ vinco.— 3 cum μετ' ἀφαιρτκ. = μετὰ μετὰ γιν. — 4 cum... data esset = ὅτε ἐδόθη.— 5 cum... non possent = ἐπειδὴ δέν ἠδύναντο.— 6 oracūlum

consūlo = ἐρωτῶ τὸ μαντεῖον. — 7 consilium capio = λαμβάνω ἀπόφασιν, ἀποφασίζω. — 8 oracūlum edo = χρησιμοδοτῶ. — 9 ἀφαιρτκ. δηλοῦσα τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν = ἐξ Ἀθηνῶν. — 10 μάτην. — 11 peto ab alīquo alīquid = ζητῶ τι παρὰ τινος. — 12 ἀλλά. — 13 res militāris = τὰ πολεμικά. — 14 κατὰ πρῶτον. — 15 ignominia alīquem afficio = ὀνειδίζω τινά. — 16 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 17 facti sunt = ἐγένοντο. — 18 ὥστε. — 19 νοητέον τὸ est. — 20 εὐτυχέστατα.

Jugum, i. — servitus, ūtis. — indignatio, ōnis. — tolēro 1. — deficio, fēci, fectum, ēre. — dejicio, jēci, jectum, ēre. — Delphicus, a, um. — consūlo, sulīi, sultum, ēre. — edo, edīdi, edītum, ēre. — peto, petīvi, petītum, ēre. — accipio, cēpi, ceptum, ēre. — arcesso, īvi, ītum, ēre. — qualis, e. — ignārus, a, um. — decipio, cēpi, ceptum, ēre. — afficio, fēci, fectum, ēre. — alācer, cris, cre. — pario, pepēri, partum, ēre. — concutio, cussi, cussum, ēre. — conficio, fēci, fectum, ēre.

50. — 1 ὅτε. — 2 ἔνθα. — 3 σφόδρα, πολύ. — 4 ne ... quidem = οὐδέ. — 5 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ uti ἀπαρμφ. τοῦ utor. — 6 κάλλιον. — 7 irātus, a, um = ὀργισθεῖς. — 8 repēto poenas ab alīquo = τιμωρῶ τινά. — 9 αἴφνης. — 10 ὥστε. — 11 ἐπειδή. — 12 τέλος. — 13 ventus secundus = οὐριος ἄνεμος.

Aulis, īdis. — moror, ātus sum, āri. — venor, ātus sum, āri. — soleo, ītus sum, ēri. — gaudeo, gavīsus sum, ēre. — arcus, ūs. — utor, usus sum, uti. — talis, e. — audeo, ausus sum, ēre. — repēto, īvi, ītum, ēre. — consēquor, consecūtus sum, sēqui. — egredior, gressus sum, grēdi. — possum, potui, posse. — Calchas, antis. — vates, is. — irascor, —, sci. — vereor, ītus sum, ēri. — verum, i. — profiteor, fessus sum, ēri. — polliceor, cītus sum, ēri. — tutor, ātus sum, āri. — nanciscor, nactus sum, nancisci. — cogo, coēgi, coāctum, ēre.

51. — 1 profectūrus sum, περιφραστ. συζυγία = μέλλω νὰ πορευθῶ. — 2 ὅτε. — 3 λίαν, πολύ. — 4 ἀρχοῦντως. — 5 actūrus sum, περιφραστ. συζυγία = μέλλω νὰ πράξω. — 6 nonne ἐρωτηματικ. μόνον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = πῶς δέν ; — 7 in anīmo habeo = δια-

νοοῦμαι.— 8 num ἐρωτηματ. μόριον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως, ἄραγε;— 9 κατὰ τὸ φαινόμενον.— 10 ἴνα.— 11 revēra = πράγματι (δέ).— 12 castra pono = στρατοπεδεύω.— 13 δτκ. χρησιμεύουσα ὡς ποιητικὸν αἴτιον τοῦ moriendum est = πρέπει ἡμεῖς ν' ἀποθάνωμεν.

Proficiscor, fectus sum, sci.— ephōrus, i.— ago, egi, actum, ēre.— barbārus, a, um.— adītus, ūs.— morior, mortūus sum, mori.— pono, posūi, posītum, ēre.— allōquor, locūtus sun, lōqui.— licet, ūit, ēre.— consultatio, ōnis.— consūmo, sumpsī, sumptum, ēre.

52.— 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου.— 2 = ante Christum natum = πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.— 3 ἀφαιρτκ. χρησιμεύουσα ὡς ἀντικμ. τοῦ fungebantur fungor δὲ consulātu = τελῶ καθήκοντα ὑπάτου.— 4 ad μετ' αἰτιατκ. = παρὰ μετ' αἰτιατκ.— 5 invīto collēgā = ἄκοντος τοῦ συνάρχοντος.— 6 ἴνα μή.— 7 equestre proelium = ἵππομαχία.— 8 manum consēro = συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.— 9 ne... quidem = οὐδέ.— 10 rem bene gero = τὸ πρᾶγμα (τὸν πόλεμον) διεξάγω καλῶς: νικῶ.— 11 ἐπὶ τινα χρόνον.— 12 quoque σύνδεσμος ἐπιτασσόμενος: καί.— 13 tribūnus milītum = χιλιάρχος (διοικητὴς λεγεῶνος).— 14 ὅτε.— 15 ἔφιππος.— 16 ἀφαιρτκ. τοῦ δργάνου.— 17 ἀκόμη.— 18 non jam = οὐκέτι: δὲν... πλέον.— 19 γνκ. πληθύντ. τῆς προσωπ. ἀντωνυμίας τοῦ α' προσ.— 20 γνκ. δηλοῦσα τὴν ἐν τόπῳ στάσιν = ἐν Ρώμῃ.— 21 ἴνα.— 22 dum μετὰ ἐνεσιῶτος ἀντὶ παρατκ. dum colloquuntur = ἐνῶ συνδιελέγοντο.— 23 ἴστορκ. ἐνεσιῶς.

Consulātus, ūs.— fungor, nctus sum, i.— Poenus, i.— Caninae, ārum.— edūco, xi, ctum, ēre.— sequor, secūtus sum, sequi.— desēro, ūi, rtum, ēre.— pello, pepūli, pulsum, ēre.— verto, rti, rsum, ēre.— consēro, ūi, rtum, ēre.— fundo, fūdi, fūsum, ēre.— praetervēhor, vectus sum, i.— sedeo, sēdi, sessum, ēre.— saxum, i.— tueor, tuītus sum, ēri.— fatālis, e.— convalesco, valūi, ēre.— uterque, utrāque, utrumque.— opprīmo, pressi, pressum, ēre.— munio, īvi, ītum, īre.— collōquor, locūtus sum, lōqui.— obrūo, ūi, rūtum, ēre.— eripio, ripūi, reptum, ēre.

53.— 1 μέλλων νὰ πορευθῇ.— 2 ἐκ Καρχηδόνος.— 3 αὕτη δέ.— 4 ἐνῶ.— 5 quaero ex filio ἔρωιῶ τὸν υἱόν.— 6 ἄν.— 7 ἀσμένως.— 8 ἵνα μή.— 9 κλητ. τῆς ἀντων. meus ἐμός· mi fili υἱέ μου.— 10 καί.— 11 per μετ' αἰτιατκ.= κατὰ μετ' αἰτιατκ.— 12 tam-ut τόσον-ὥστε.— 13 πιστῶς.— 14 ποτέ.

Conficio, fēci, fectum, ἔρε.— sto, stēti, stātum, ἄρε.— quaero, quaesīvi, quaesītum, ἔρε.— accipio, cēpi, ceptum, ἔρε.— cupio, pīvi, pītum, ἔρε.— blanditia, ae.— do, dēdi, dātum, ἄρε.— infestus, a, um.

54.— 1 ἀφαιρικ. τοῦ χρόνου.— 2 ἵνα.— 3 = διὰ μετ' αἰτιατκ.— 4 secundā fortūnā τύχη ἀγαθῇ, εὐτυχῶς.— 5 ὅτε.— 6 αἴφνης.— 7 adversus μετ' αἰτιατκ.= ἐναντίον μετὰ γνκ.

Hasdrūbal, ālis.— illustris, e.— indōles, is.— transgredior, gressus sum, i.— gero, gessi, gestum, ἔρε.— subīgo, ēgi, actum, ἔρε.— collīgo, lēgi, lectum, ἔρε.— indīco, dixi, dictum, ἔρε.— medītor, ātus sum, āri.— Vettōnes, um.— cado, cecīdi, casum, ἔρε.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

Α

a, ab καὶ abs, πρόθεσις μετ' ἀφαιρικ. = 1) ἀπό, 2) ὑπὸ μετὰ γνκ. πρὸς δῆλωσιν τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου.

abdūco, xī, ctum, ēre, 3 ἀπάγω.

absum, afūi, abesse, εἶμαι ἀπών, εἶμαι μακράν.

ac, ἐπίρρ. καί.

accipio, cēpi, ceptum, ēre, 3 λαμβάνω, δέχομαι, παραδέχομαι.

accumbo, cubūi, cubitum, ēre, 3 κατακλίνομαι (κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῶν δειπνούντων).

accūso, āvi, ātum, āre, 1 κατηγορῶ.

acer, cris, cre, σφοδρός, δεινός.

acerbus, a, um, πικρός.

Achilles, is, ἄρ. Ἀχιλλεύς.

acies, ēi, θ. 1) ὀξύτης· acies oculōrum ὀξυδέροκεια· 2) (τάξεις μάχης) παράταξις· in acie ἐκ παρατάξεως, κατὰ μέτωπον· 3) μάχη.

acuō, ūi, ūtum, ēre, 3 παροξύνω, παρορμῶ.

ad, πρόθεσις μετ' αἰτιατκ. = 1) παρὰ τινι, τι, 2) εἰς, πρὸς τινα.

addūco, xī, ctum, ēre, 3 προσάγω, ἄγω.

adhibeo, ūi, ūtum, ēre, 2 μεταχειρίζομαι.

adhuc, ἐπίρρ. ἀκόμη.

aditus, ūs, ἄρ. εἴσοδος.

administro, āvi, ātum, āre, 1 διοικῶ.

admoneo, ūi, ūtum, ēre, 2 παροκινῶ, προτρέπω.

adōro, āvi, ātum, āre, λατρεύω.

Adriaticus, a, um, Ἀδριατικός.

adsum, affūi, adesse, παρίσταμαι, βοηθῶ, παρευρίσκομαι.

adulescentūlus, i, ἄρ. νεανίας, νέος.

advēna, ae, ἄρ. ἑπηλύς.

adventus, ūs, ἄρ. ἄφιξις.

adversarius, ii, ἄρ. ἐχθρός.

adversus, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. 1) = πρὸς μετ' αἰτιατκ.· 2) = ἐναντίον μετὰ γνκ.

adversus, a, um, ἐναντίος· res adversae = συμφοραί, ἀτυχίαι.

advōlo, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.

- aedificium, ii, οὐδ. οἰκοδόμημα.
 aedifico, āvi, ātum, āre, 1 οἰκο-
 δομῶ, κτίζω, κατασκευάζω.
 aedilis, is, ἀρ. ἀγορανόμος.
 Aegaeum mare, Αἰγαῖον πέλαγος.
 aeger, gra, grum, ἀσθενής.
 Aemilius, ii, ἀρ. Αἰμίλιος.
 aemulus, a, um, ἀντίζηλος.
 Aenēas, ae, ἀρ. Αἰνείας.
 Aequi, ōrum, ἀρ. Αἴκουοι (ἀρ-
 χαῖος Ἰταλικὸς λαὸς ἐγκατεστη-
 μένος εἰς τὴν ὀρεινὴν χώραν
 τοῦ ἄνω Ἀνίου (παραποτάμου
 τοῦ Τιβέρεως).
 aequo, āvi, ātum, āre, 1 ἰσῶ.
 aequo solo = κατεδαφίζω.
 aequus, a, um, ὁμαλός, ἴσος· ae-
 quus animus, ἀπάθεια, ἀταρα-
 ξία ψυχῆς.
 aēr, aēris, ἀρ. ἀήρ.
 Aesculapius, ii, ἀρ. Ἀσκληπιός.
 aestas, ātis, θ. θέρος· aestāte
 = κατὰ τὸ θέρος.
 aestimo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκ-
 τιμῶ· parvi aestimo ὀλίγον ἐκ-
 τιμῶ.
 aetas, ātis, θ. χρόνος (βίου), ἐ-
 ποχή.
 Aetna, ae, θ. Αἴτνη.
 afficio, fēcī, fectum, ēre, 3 πε-
 ριβάλλω· afficio ignominiā =
 ὀνειδίζω.
 Afrīca, ae, θ. Ἀφρική.
 Africānus, a, um, Ἀφρικανὸς
 (ἐπωνυμία τοῦ Ποπλίου Κορ-
 νηλίου Σκιπίωνος, τοῦ νικητοῦ
 τοῦ Ἀννίβα).
 Agamemnon, ōnis, ἀρ. Ἀγαμέ-
 μνων.
 ager, grī, ἀρ. ἀγρός.
 ago, egi, actum, ēre, 3 ἄγω,
 πράττω.
 agricola, ae, ἀρ. γεωργός.
 agricultūra, ae, θ. γεωργία.
 alacer, cris, e, πρόθυμος.
 albus, a, um, λευκός.
 Alexander, dri, ἀρ. Ἀλέξανδρος.
 aliēnus, a, um, ἀλλότριος, ξένος.
 aliquamdiu, ἐπὶ τινα χρόνον.
 aliquando, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
 alius, a, ud, ἄλλος.
 Allia, ae, ἀρ. Ἀλλίας, μικρὸς
 παραπόταμος τοῦ Τιβέρεως ἐν
 Λατίῳ.
 alligo, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
 δένω.
 alliquor, locutus sum, lōqui, 3
 προσαγορεύω.
 Alpes, ium, θ. Ἀλπεις.
 alter, ēra, ērum, ὁ ἕτερος.
 altus, a, um, ὑψηλός.
 alvus, i, θ. κοιλία.
 ambo, ae, ο, ἀμφότεροι, αι, α-
 ambulo, āvi, ātum, āre, 1 περι-
 πατῶ.
 amicitia, ae, θ. φιλία.
 amicus, i, ἀρ. φίλος.
 amo, āvi, ātum, āre, 1 ἀγαπῶ.
 amor, ōris, ἀρ. ἀγάπη amor pa-
 triae = ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀ-

γάπη, φιλοπατρία.
 amplifīco, āvi, ātum, āre, 1 ἐ-
 παυξάνω, ἐπεκτείνω.
 amplius, a, um, εὐρύς, εὐρύχω-
 ρος, μέγας.
 Ancus, i, ἀρ. Ἄγκος.
 anīmus, i, ἀρ. ψυχή, νοῦς, φρό-
 νημα, θάρρος.
 annus, i, ἀρ. ἔτος.
 ante, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = *πρὸ*
 (τοπικ. καὶ χρονικ.).
 antea, ἐπίρρ. πρότερον.
 antīquus, a, um, ἀρχαῖος, πα-
 λαιός.
 Antonīus, ii, ἀρ. Ἀντώνιος.
 Apennīnus, i, ἀρ. τὰ Ἀπέννινα
 ὄρη.
 aper, pri, ἀρ. κάπρος.
 apertus, a, um, ἀνοικτός.
 Apollo, īnis, ἀρ. Ἀπόλλων.
 appareo, ūi, ītum, ēre, 2 φαί-
 νομαι.
 appello, āvi, ātum, āre, 1 κα-
 λῶ, ὀνομάζω.
 apportō, āvi, ātum, āre, 1 προσ-
 κομίζω, φέρω.
 appropinquo, āvi, ātum, āre, 1
 πλησιάζω.
 apud, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = *παρὰ*
 μετὰ δτκ. ἢ *πρὸς* μετ' αἰτιατκ.
 aqua, ae, θ. ὕδωρ.
 aquila, ae, θ. ἀετός.
 ara, ae, θ. βωμός.
 aratrum, i, οὐδ. ἄροτρον.
 arbor, ōris, θ. δένδρον.

arcesso, īvi, ītum, ēre, 3 μετα-
 πέμπομαι, στέλλω καὶ προσ-
 καλῶ.
 arcus, ūs, ἀρ. τόξον.
 argentum, i, οὐδ. ἄργυρος.
 Ariovistus, i, ἀρ. Ἀριόβιστος.
 Aristīdes, is, ἀρ. Ἀριστείδης.
 arma, ōrum, οὐδ. ὄπλα (ἀμυν-
 τικά)· ἀντίθετ. tela, ōrum ὄπλα
 (ἐπιθετικά).
 armātus, a, um, ἔνοπλος.
 armentum, i, οὐδ. ἀγέλη.
 argo, āvi, ātum, āre, ἀροτριῶ.
 arguo, ūi, ūtum, ēre, 3 κατη-
 γορῶ.
 ars, artis, θ. τέχνη.
 arch, arcis, θ. ἀκρόπολις.
 Asia, ae, θ. Ἀσία.
 aspectus, ūs, ἀρ. θέα, ὄψις.
 asper, ēra, ērum, τραχύς, σφο-
 δρός.
 asporto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 κομίζω.
 at, σύνδ. ἀλλά, δέ.
 ater, tra, trum, σκοτεινός, μέλας·
 dies ater ἡμέρα ἀποφράς.
 Athēnae, ārum, θ. Ἀθῆναι.
 Atheniensis, e, Ἀθηναῖος· οὐδ.
 Athēnienses, ium, ἀρ. πληθ.
 οἱ Ἀθηναῖοι.
 atque, σύνδ. καί.
 atrox, ōcis, δεινός, φοβερός.
 Attīca, ae, θ. Ἀττική.
 auctoritas, ātis, θ. ἐπιροή, ὑπό-
 ληψις.

audacia ae, θ. τόλμη.
 audax, ācis, τολμηρός.
 audeo, ausus sum, ēre, 2 τολμῶ.
 audio, īvi, ītum, īre, 4 ἀκούω.
 Augustūlus, i, ἄρ. Αὐγουστύλος.
 Augustus, i, ἄρ. Αὐγουστος.
 Aulis, īdis, θ. Αὐλῖς.
 auris, is, θ. οὖς· praebeo aures
 alicuī προσέχω εἷς τινα, ἀκούω
 τινά.
 aurum, i, οὐδ. χρυσός.
 auspiciūm, ii, οὐδ. 1) οἰωνοσκο-
 πία· 2) ἀρχηγία.
 aut, σύνδεσμος = ἦ (διαζευκτι-
 κός).
 autem, σύνδεσμος = δέ, ἀλλά.
 auxilium, ii, οὐδ. βοήθεια.
 avertō, rti, rsum, ēre, 3 ἀπο-
 τρέπω.
 avia, ae, θ. μάμη.
 avus, i, ἄρ. πάππος.

B

Babylonii, ōrum, ἄρ. Βαβυλώνιοι.
 Bacchus, i, ἄρ. Βάκχος.
 barbārus, a, um, βάρβαρος.
 beātus, a, um, εὐδαίμων.
 bellicōsus, a, um, πολεμικός.
 bellīcus, a, um, πολεμικός· res
 bellīca τὰ πολεμικά.
 bello, āvi, ātum, āre, 1 πολεμῶ.
 bellum, i, οὐδ. πόλεμος.
 bene, ἐπίρρ. καλῶς.

benignus, a, um, εὐμενής.
 bestia, ae, θ. θηρίον, ζῷον.
 Bias, antis, ἄρ. Βίας.
 Bithynia, ae, θ. Βιθυνία.
 blanditia, ae, θ. θωπεία (μάλ. ἐν
 τῷ πληθ.).
 bonus, a, um, ἀγαθός, καλός.
 Brennus, i, ἄρ. Βρέννος (ἀρχη-
 γός τῶν Γάλλων).
 brevis, e, βραχύς· brevi (tem-
 pōre) ἐν βραχεῖ χρόνῳ· ἐντὸς
 ὀλίγου χρόνου.
 Britannī, ōrum, ἄρ. Βρετάννοί.
 Brutus, i, ἄρ. Βρούτος.

C

C = Caius, i (πρόφ. Gajus), ἄρ.
 Γάιος.
 cado, cecīdi, casum, ēre, 3 πί-
 πτω (ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης),
 φονεύομαι.
 cadūcus, a, um, φθαρτός, μά-
 ταιος.
 caedes, is, θ. σφαγή.
 caeruleus, a, um, κυανοῦς.
 Caesar, āris, ἄρ. Καῖσαρ.
 Calchas, antis, ἄρ. Κάλχας.
 callīdus, a, um, πανούργος.
 Camillus, i, ἄρ. Κάμιλλος, Ρω-
 μαῖος στρατηγός καὶ πολιτικός
 τοῦ Δ' αἰῶνος π.Χ.
 Campania, ae, θ. Καμπανία,
 χώρα ἐπὶ τῆς Δ. παραλίας τῆς
 Ἰταλίας.

campus, i, ἄρ. πεδιάς.

Cannae, ārum, θ. Κάνναι (πόλις τῆς Ἀπουλίας, χώρας ἐπὶ τῆς ΝΑ. πλευρᾶς τῆς Ἰταλίας).

canto, āvi, ātum, āre, 1 ἄδω, ψάλλω.

capio, cēpi, captum, ēre, 3 λαμβάνω, καταλαμβάνω, κυριεύω.

capillus, i, ἄρ. κόμη.

Capitolium, ii, οὐδ. Καπιτώλιον (ἡ ἀκρόπολις τῆς ἀρχαίας Ρώμης ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίνου λόφου)· Capitolīnus, a, um, Καπιτώλιος· Capitolīnus mons Καπιτώλιος λόφος.

carpo, āvi, ātum, āre, 1 θηρῶ, συλλαμβάνω.

caput, capītis, οὐδ. πρωτεύουσα (ἐπὶ τόπον).

Caria, ae, θ. Καρία.

carmen, īnis, οὐδ. ᾠδή, ποίημα.

Carthaginenses, ium, ἄρ. οἱ Καρχηδόνοι.

Carthāgo, īnis, θ. Καρχηδών.

carus, a, um, προσφιλής.

casa, ae, θ. καλύβη.

castīgo, āvi, ātum, āre, 1 κόλλω, τιμωρῶ.

castra, ōrum, οὐδ. στρατόπεδον.

catēna, ae, θ. ἄλυσος.

Catilīna, ae, ἄρ. Κατιλίνας.

Cato, ōnis, ἄρ. Κάτων, Ρωμαῖος πολιτικός καὶ συγγραφεὺς (234 - 149 π.Χ.).

causa, ae, θ. αἰτία.

celēber, bris, bre, ὀνομαστός, περίφημος, πολυάνθρωπος.

celēbro, āvi, ātum, āre, 1 ψάλλω, ὑμνῶ.

celer, ēris, ēre, ταχύς.

celeritas, ātis, θ. ταχύτης.

cena, ae, θ. δεῖπνον.

ensor, ōris, ἄρ. τιμητής.

centesīmus, a, um, ἑκατοστός.

certāmen, īnis, οὐδ. ἀγών.

cerva, ae, θ. ἔλαφος.

cetēri, ae, a, οἱ ἄλλοι.

Christus, i, ἄρ. Χριστός.

cibus, i, ἄρ. τροφή.

cicāda, ae, θ. τέττιξ.

Cicēro, ōnis, ἄρ. Κικέρων.

Cimbri, ōrum, ἄρ. Κίμβριοι.

Cincinnātus, i, ἄρ. Κιγκιννάτος.

circa, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = περὶ τινα, περίξ τινός.

Cisalpīnus, a, um, ὁ ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων.

civīlis, e, πολιτικός· bellum civīle = ἐμφύλιος πόλεμος.

civis, is, ἄρ. πολίτης, συμπολίτης.

civitas, ātis, θ. πολιτεία.

clades, i, θ. ὄλεθρος, συμφορά, ἥττα.

clamo, āvi, ātum, āre, 1 κραυγάζω.

clamor, ōris, ἄρ. κραυγή.

clarus, a, um, περίφημος, ἐνδοξος, ὀνομαστός.

classis, is, θ. στόλος.

claudus, a, um, χωλός.

Clusium, ii, οὐδ. Κλούσιον (πόλις τῆς Ἑτρουρίας).	3 λαμβάνω, συλλαμβάνω.
coāctus, a, um, ἀναγκασθείς.	concilio, āvi, ātum, āre, 1 συνάπτω.
coërceo, ūi, ĭtum, ěre, 2 συγκρατῶ.	concutio, cussi, cussum, ěre, 3 διασεῖω, παραλύω.
cogĭto, āvi, ātum, āre, 1 σκέπτομαι.	condicio, ōnis, θ. κατάστασις.
Collatĭnus, i, ἄρ. Κολλατίνος.	condĭtor, ōris, ἄρ. ἰδρυτής.
collĕga, ae, ἄρ. συνάρχων.	conficio, fĕci, fectum, ěre, 3·
collĭgo, lĕgi, lectum, ěre, 3 συναθροίζω.	1) τελῶ· 2) τελειώνω τι, περατῶ.
collis, is, ἄρ. λόφος.	confirmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐνισχύω.
collĕco, āvi, ātum, āre, 1 τάσσω, τοποθετῶ, ἰδρύω.	confliĭgo, flixī, flictum, ěre, 3 συμπλέκομαι.
colloquĭum, ii, οὐδ. συνδιάλεξις, συνομιλία.	confugio, fūgi, fugĭtum, ěre, 3 καταφεύγω.
collĕquor, locūtus aum, lŏqui, 3 συνδιαλέγομαι.	conjurātus, i, ἄρ. συνωμότης.
colonia, ae, θ. ἀποικία.	conscientia, ae, θ. συνείδησις.
coma, ae, θ. κόμη.	consĕquor, secūtus sum, sĕqui, 3 ἐπακολουθῶ.
comes, ĭtis, ἄρ. δπαδός, ἑταῖρος.	consĕro, serūi, rtum, ěre, 3·
commemĕro, āvi, ātum, āre, 1 μνημονεύω.	consĕro manum συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.
commeo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύομαι.	conservo, āvi, ātum, āre, 1 διαφυλάττω, διατηρῶ.
committo, mĭsi, missum, ěre, 3 συνάπτω.	consilium, ii, οὐδ. σκέψις, σχέδιον, συμβουλή, γνώμη, συμβούλιον, ἀπόφασις.
commĕdo, āvi, ātum, āre, 1 δίδω, δανείζω.	constans, ntis, εὐσταθής, καρτερικός.
communis, e, κοινός.	constantia, ae, θ. εὐστάθεια, καρτερία.
compĕro, āvi, ātum, āre, 1 πορίζομαι, ἀποκτῶ, παρασκευάζω.	constituo, ūi, ūtum, ěre, 3 καθίστημι, ἵστημι, παρατάσσω, ἀποφασίζω.
compleo, ēvi, ētum, ěre, 2 πληρῶ.	
comprehendo, ndi, nsum, ěre,	

consul, ūlis, ἄρ. ὑπατος.
 consulātus, ūs, ἄρ. ὑπατεία.
 consŭlo, sulŭi, ltum, ἔρε, 3 συμβουλευόμεαι, ἐρωτῶ.
 consultatio, ōnis, θ. διαβούλιον, σύσκεψις.
 consŭmo, sumpsi, sumptum, ἔρε, 3 καταδαπανῶ.
 contemmo, mpsi, mptum, ἔρε, 3 καταφρονῶ.
 contentus, a, um, εὐχαριστημέως.
 contio, ōnis, θ. συνέλευσις.
 contra, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἀπέναντι, κατά τινος.
 convalesco, valŭi, ἔρε, 3 ἀναρρώννυμαι.
 converto, ti, rsum, ἔρε, 3 μεταβάλλω, μετατρέπω.
 convivium, ii, οὐδ. συμπόσιον.
 conŭdco, āvi, ātum, āre, 1 συγκαλῶ.
 corŭa, ae, θ. ἀφθονία· ἐν τῷ πληθ. corŭae, ārum = δύναμις (στρατιωτική), στρατός.
 Corinthus, i, θ. Κόρινθος.
 Cornelia, ae, θ. Κορνηλία.
 corōna, ae, θ. στέφανος.
 cornu, ūs, οὐδ. κέρας (στρατοῦ).
 corpus, ōris, οὐδ. σῶμα.
 cotidie, ἐπίρρ. καθημερινῶς.
 cras, ἐπίρρ. αὔριον.
 creber, bra, brum, πολυάριθμος.
 credo, dīdi, dītum, ἔρε, 3 πιστεύω.

cremo, āvi, ātum, āre, 1 καίω.
 Cremōna, ae, θ. Κρεμώνη.
 creo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκλέγω.
 cresco, crēvi, crētum, ἔρε, 3 αὐξάνομαι.
 Croesus, i, ἄρ. Κροῖσος.
 cruciātus, ūs, ἄρ. βάσανος.
 crudēlis, e, σκληρός.
 crystallinus, a, um, κρυστάλλινος.
 culpa, ae, θ. πταῖσμα.
 cum, πρόθ. μετὰ ἀφαιρετκ. σύν, μετὰ τινος, πρὸς τινα. — σύνδ. ὅτε, ἀφοῦ, ἐπειδὴ.
 cunctus, a, um, σύμπας.
 cupiditas, ātis, θ. ἐπιθυμία.
 cupio, pīvi, pītum, ἔρε, 3 ἐπιθυμῶ.
 cupīdus, a, um, ἐπιθυμητικός.
 cur, ἐπίρρ. διατί.
 cura, ae, θ. μέριμνα, φροντίς.
 currus, ūs, ἄρ. ἄρμα.
 Cyrus, i, ἄρ. Κύρος.

D

de, πρόθ. μετ' ἀφαιρετκ. = περί τινος.
 dea, ae, θ. θεά.
 debeo, ūi, itum, ἔρε, 2 ὀφείλω.
 decem, δέκα.
 decīmus, a, um, δέκατος.
 decipio, cēpi, ceptum, ἔρε, 3 ἀπατῶ.
 Decius, ii, ἄρ. Δέκιος.
 deficio, fēcī, fectum, ἔρε, 3 ἀφί-

σταμαι, ἀποσταῶ.
 defleo, ēvi, ētum, ēre, 2 θρηνῶ,
 κλαίω τινά ἢ τι.
 déinde, épīro. ἔπειτα.
 dejicio, jēci, jectum, ėre, 3 ἀπο-
 βάλλω, ἀποσείω.
 delecto, āvi, ātum, āre, 1 τέρω.
 deleo, ēvi, ētum, ēre, 2 κατα-
 στρέφω, ἀφανίζω.
 Delphīcus, a, um, Δελφικός.
 Delus, i, θ. Δῆλος.
 demum, épīro. τέλος, τὸ πρῶτον,
 κατὰ πρῶτον.
 denīque, épīro. τέλος.
 denūo, épīro. ἐκ νέου.
 deprehendo, ndi, nsum, ėre, 3
 συλλαμβάνω.
 descendo, ndi, nsum, ėre, 3 κα-
 ταβαίνω.
 desĕro, serūi, rtum, ėre, 3 κα-
 ταλείπω, παραιτῶ εἰς τὸ μέσον.
 despĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἀ-
 πελρίζω, χάνω κάθε ἐλπίδα.
 desum, defūi, deesse, ἐλλείπω.
 deterreo, ūi, ĩtum, ėre, 2 κω-
 λύω, ἀποτρέπω.
 deus, i, ἀρ. θεός.
 dexter, xtra, xtrum, δεξιός.
 Diāna, ae, θ. Ἄρτεμις.
 dico, xi, ctum, ėre, 3 λέγω.
 dictātor, ōris, ἀρ. δικτάτωρ.
 dictum, i, οὐδ. ρητόν, ἀπόφθεγμα.
 Dido, ōnis, θ. Διδώ (θυγάτηρ τοῦ
 Βήλου βασιλέως τῆς Τύρου) ἢ
 Καρχηδὼν ἐκτίσθη ὑπ' αὐτῆς

τὸ 888 π.Χ.
 dies, ēi, ἀρ. ἡμέρα in dies =
 καθ' ἡμέραν.
 dignitas, ātis, θ. ὑπόληψις.
 diligens, ntis, ἐπιμελής.
 diligenter, épīro. ἐπιμελῶς.
 dimīco, āvi, ātum, āre, 1 ἀγω-
 νίζομαι, μάχομαι.
 Diomēdes, is, ἀρ. Διομήδης.
 dirīgo, rexi, rectum, ėre, 3 δι-
 ευθύνω.
 disciplīna, ae, θ. τάξις, πειθαγο-
 χία.
 discordia, ae, θ. διχόνοια, ἔρις.
 displiceo, ūi, ĩtum, ėre, 2 ἀπα-
 γέσκω.
 dissimīlis, e, ἀνόμοιος.
 diu, ἐπὶ πολὺ, πολὺν χρόνον.
 diversus, a, um, διάφορος.
 dives, ĩtis, πλούσιος.
 divīnus, a, um, θεῖος.
 divitiae, ārum, θ. πλοῦτος.
 do, dēdi, dātum, āre, 1 δίδω.
 doctrīna, ae, θ. ἐπιστήμη, παι-
 δεία.
 doctus, a, um, πεπαιδευμένος.
 doleo, ūi, ėre, 2 λυποῦμαι.
 dolor, ōris, ἀρ. λύπη, πόνος.
 dolus, i, ἀρ. δόλος.
 domesticus, a, um, οἰκιακός.
 domicilium, ii, οὐδ. κατοικία.
 dominatio, ōnis, θ. ἐξουσία, δε-
 σποτεία, κυριαρχία.
 domīnus, i, ἀρ. κύριος.
 dono, āvi, ātum, āre, 1 δωροῦ-

μαι, προσφέρω δῶρα, φιλο-
 δωρῶ.
 donum, i, οὐδ. δῶρον.
 dubito, āvi, ātum, āre, 1 ἀμφι-
 βάλλω.
 dubius, a, um, ἀμφίβολος· res
 dubia κρίσιμος περίστασις.
 ducentesimus, a, um, διακοσιο-
 στός.
 duco, duxi, ductum, ēre, 3 ἄγω,
 ὀδηγῶ, λαμβάνω (τινὰ) μαζί μου.
 dulcis, e, ἡδύς, γλυκύς.
 dum, σύνδ. ἐφ' ὅσον, ἕως ὅτου, ἐνῶ.
 duo, duae, duo, δύο.
 duodecim, δώδεκα.
 duodesexagesimus, a, um, πεν-
 τηκοστός ὀγδοός.
 durus, a, um, σκληρός.
 dux, ducis, ἄρ. ἀρχηγός, στρα-
 τηγός.

E

ecce, ἰδού.
 edo, dīdi, dītum, ēre, 3 ἐκδίδω.
 edūco, xi, ctum, ēre, 3 ἐξάγω.
 effigies, ēi, θ. (ἀφ)ομοίωμα, εἰκόν.
 efflo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκπνέω·
 efflo vitam = ἐκπνέω τὸν βίον,
 ἀποθνήσκω.
 ego, ἐγώ.
 egredior, egressus sum, egrēdi,
 3 ἐξέρχομαι, ἐκπλέω.
 eligo, elēgi, electum, ēre, 3 ἐκ-
 λέγω.
 eloquentia, ae, θ. εὐγλωττία.
 emīgro, āvi, ātum, āre, 1 ἐξα-
 νίσταμαι, μετοικῶ.
 emineo, ūi, ēre, 2 ἐξέχω, δια-
 πρόσω.
 enim, σύνδ. διότι.
 Erphialtes, is, ἄρ. Ἐφιάλτης.
 erihrus, i, ἄρ. ἔφορος (ἐν
 Σπάρτῃ).
 Epidaurus, i, θ. Ἐπίδανρος.
 eques, equitis, ἄρ. ἵππεύς.
 equester, stris, stre, ἵππικός.
 copiae equestres = τὸ ἵππι-
 κόν· equestre proelium = ἵπ-
 πομαχία.
 equitatus, ūs, ἄρ. ἵππικόν.
 equus, i, ἄρ. ἵππος.
 erga, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πρὸς
 μετ' αἰτιατκ.
 eripio, ripūi, reptum, ēre, 3 ἐξ-
 αρπάζω, ἀπαλλάσσω, σφάζω.
 esurio, īvi, itum, īre, 4 πεινῶ.
 et, σύνδ. καί.
 etiam, σύνδ. καί (προσθετικός),
 προσέτι.
 etiamsi, εἰ καί, ἂν καί.
 Etruria, ae, θ. Ἐτρούρια (νῦν
 Τοσκάνη)· χώρα ἐπὶ τῆς Δ. πα-
 ραλίας τῆς Ἰταλίας.
 Etrusci, ōrum, ἄρ. Ἐτροῦσκοι
 (Τυρρηνοί).
 Eurōpa, ae, θ. Εὐρώπη.
 Eurōtas, ae, ἄρ. Εὐρώτας.
 evādo, si, sum, ēre, 3 ἐκφεύγω.
 evertō, ti, sum, ēre, 3 κατα-

σκάπτω.

ex, πρόθεσις μετ' ἀφαιρητ. = ἐκ.

excido, cidi, ēre, 3 (ἐκ)πίπτω.

exclāmo, āvi, ātum, āre, 1 ἀναφωνῶ.

exercitus, ūs, ἄρ. στρατός.

exitus, ūs, ἄρ. ἔξβασις.

expīlo, āvi, ātum, āre, 1 συλῶ, λεηλατῶ.

expugnatio, ōnis, θ. ἐκπόρθησις.

expugno, āvi, ātum, āre, 1 ἐκπολιορκῶ, ἐκπορθῶ, νικῶ.

exsilium, ii, οὐδ. ἔξορία.

exspecto, āvi, ātum, āre, 1 περιμένω.

F

fabŭla, ae, θ. μῦθος.

facinus, ōris, οὐδ. πρᾶξις, ἔργον (μάλιστα πονηρόν).

facio, fēci, factum, ēre, 3 ποιῶ.

factum, i, οὐδ. ἔργον, πρᾶξις.

falsus, a, um, ψευδής.

fama, ae, θ. φήμη.

fames, is, θ. πείνα.

fatālis, e, μοιραῖος, ὀλέθριος.

fatīgo, āvi, ātum, āre, 1 καταπονῶ.

Favus, ii, ἄρ. Φάβιος.

fecundus, a, um, εὐφορος.

felicissīme, εὐτυχέστατα.

felicitas, ātis, θ. εὐτυχία, εὐδαιμονία.

felix, īcis, εὐτυχής, εὐδαίμων.

femīna, ae, θ. γυνή.

fenestra, ae, θ. παράθυρον.

fere, ἐπίρρ. σχεδόν.

fertīlis, e, εὐφορος.

festīno, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω.

fidēlis, e, πιστός.

fidelīter, ἐπίρρ. πιστῶς.

fides, ēi, θ. 1) πίστις 2) ἔνορκος διαβεβαίωσις, ὑπόσχεσις 3) προστασία, βοήθεια.

fidus, a, um, πιστός.

figūra, ae, θ. μορφή.

filia, ae, θ. θυγάτηρ.

filius, ii, ἄρ. υἱός.

finio, īvi, ītum, īre, 4 τελειώνω.

finis, is, θ. τέλος· ἐν τῷ πληθ. = χώρα.

finitīmus, a, um, ὁμορος, γειτονικός.

fio, factus sum, fiēri, γίγνομαι.

firmo, āvi, ātum, āre, 1 στερεῶ, ὀχυρῶ.

firmus, a, um, ὀχυρός.

flagro, āvi, ātum, āre, 1 καίομαι.

flamma, ae, θ. φλόξ.

floreo, ūi, ēre, 2 ἀκμάζω.

flos, floris, ἄρ. ἄνθος.

flumen, mīnis, οὐδ. ποταμός.

fluvius, ii, ἄρ. ποταμός.

focus, i, ἄρ. ἑστία.

formīca, ae, θ. μύρμηξ.

fortis, e, γενναῖος, ἀνδρεῖος.

fortīter, γενναίως, ἀνδρεῖως.

fortitūdo, īnis, θ. ἰσχός, ἀνδρεία.

fortūna, ae, θ. τύχη.
 fossa, ae, θ. τάφος.
 frango, frēgi, fractum, ěre, 3
 θραύω.
 frater, tris, ἀρ. ἀδελφός.
 fraus, fraudis, θ. ἀπάτη.
 frons, ndis, θ. φύλλωμα.
 fructus, ūs, ἀρ. καρπός.
 frugifer, ěra, ěrum, καρποφόρος.
 frumentum, i, οὐδ. σῖτος.
 frustra, ἐπίρρ. μάτην.
 fuga, ae, θ. φυγή.
 fugio, fūgi, fugitum, ěre, 3
 φεύγω.
 fugo, āvi, ātum, āre, 1 φυγα-
 δεύω, τρέπω εἰς φυγήν.
 fungor, nctus sum, i, 3 ἐπιτελῶ.
 fundo, fūdī, fūsum, ěre, 3 δια-
 σκορπίζω.
 futūrus, a, um, μέλλον· futurum
 tempus τὸ μέλλον.

G

galea, ae, θ. κράνος, περικεφα-
 λαία.
 Gallia, ae, θ. Γαλλία.
 gallīna, ae, θ. ὄρνις, ἀλεκτορίς.
 Gallus, i, ἀρ. Γάλλος.
 gallus, i, ἀρ. ἀλέκτωρ.
 gaudeo, gavīsus sum, ěre, 2
 χαίρω.
 gaudium, ii, οὐδ. χαρά.
 generōsus, a, um, γενναίωφρων,
 μεγαλόψυχος.

gens, ntis, θ. ἔθνος.
 Germania, ae, θ. Γερμανία.
 Germānus, i, ἀρ. Γερμανός.
 gero, gessi, gestum, ěre, 3 πρᾶτ-
 τω, κατορθῶ· gero bellum =
 διεξάγω πόλεμον, πολεμῶ.
 gladius, ii, ἀρ. ξίφος.
 gloria, ae, θ. δόξα.
 Gracchus, i, ἀρ. Γράκχος.
 Graecia, ae, θ. Ἑλλάς.
 Graecus, i, ἀρ. Ἕλλην.
 gratia, ae, θ. χάρις, εὐγνωμοσύνη.
 gratus, a, um, ἀρεστός.
 gravis, e, βαρύς, δεινός, ὀκληρός.
 graviter, ἐπίρρ. βαρέως.

H

habeo, ūi, itum, ěre, 2 ἔχω· in
 anīmo habeo = διανοοῦμαι·
 gratiam habeo = ὀφείλω χά-
 ριν· habeo oratiōnem = ἀπαγ-
 γέλλω λόγον.
 habīto, āvi, ātum, āre, 1 κα-
 τοικῶ.
 Hamilcar, āris, ἀρ. Ἀμίλκας.
 Hannībal, ālis, ἀρ. Ἀννίβας.
 Hasdrūbal, ālis, ἀρ. Ἀσδρούβας.
 hasta, ae, θ. δόρυ.
 Hector, ōris, ἀρ. Ἑκτωρ.
 Hecūba, ae, θ. Ἑκάβη.
 Helēna, ae, θ. Ἑλένη.
 Helvetii, ōrum, ἀρ. Ἑλβετοί.
 herba, ae, θ. χόρτον, βοτάνη,
 χλόη.

heres, ēdis, ἄρ. κληρονόμος.	ignāvus, a, um, ἄτολμος, δειλός.
heri, ἐπίρρ. χθές.	ignominia, ae, θ. ὄνειδος.
hic, ἐπίρρ. ἐνταῦθα.	ignōro, āvi, ātum, āre, 1 ἀγνοῶ.
hic, haec, hoc, ὅδε, οὗτος.	ille, a, ud, ἐκεῖνος.
hiems, ĕmis, θ. χειμῶν· hiĕme κατὰ τὸν χειμῶνα.	illustris, e, ἐπιφανής, λαμπρός.
Hispania, ae, θ. Ἰσπανία.	illustro, āvi, ātum, āre, 1 ὑμνῶ.
historia, ae, θ. ἱστορία.	imbellis, e, ἀπόλεμος.
hodie, ἐπίρρ. σήμερον.	immīgro, āvi, ātum, āre, 1 με- τοικίζω.
Homērus, i, ἄρ. Ὅμηρος.	immineo, ĕre, 2 ἐπικρέεσθαι, ἀ- πειλῶ.
homo, ĭnis, ἄρ. ἄνθρωπος.	immōlo, āvi, ātum, āre, 1 θυ- σιάζω.
honestus, a, um, ἔντιμος.	immortālis, e, ἀθάνατος.
Horatius, ii, ἄρ. Ὅρατιος.	imprāvīdus, a, um, ἀπτόητος, θαρραλέος.
hortor, ātus sum, āgī, 1 προ- τρέπω.	impedio, īvi, ītum, īre, 4 κω- λύω, ἐμποδίζω.
hortus, i, ἄρ. κήπος.	imperātor, ōris, ἄρ. αὐτοκράτωρ, στρατηγός.
hospes, ĭtis, ἄρ. ξένος, φιλοξε- νούμενος παρὰ τινι.	imperium, ii, οὐδ. κράτος, ἀρχή, ἐξουσία, προσταγή.
hospitium, ii, οὐδ. ξενία, φιλο- ξενία.	imprĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἀρχω, διατάσσω.
hostia, ae, θ. ἱερεῖον, σφάγιον.	impertio, īvi, ītum, īre, 4 με- ταδίδωμι, δίδω μέρους ἕκ τινος.
Hostilius, ii, ἄρ. Ὅστιλιος.	imprĕtus, ūs, ἄρ. ἔφοδος.
hostis, is, ἄρ. ἐχθρός, πολέμιος.	impleo, ĕvi, ĕtum, ĕre, 2 πληρῶ.
huc, ἐπίρρ. ἔδῳ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον.	implōro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπι- καλοῦμαι.
humānus, a, um, φιλόανθρωπος, ἀνθρώπινος.	imprōbus, a, um, φαῦλος, κακός.
hydra, ae, θ. ὕδρα (νερόφιδο).	in, πρόθ. 1) μετ' αἰτιατικ. = εἰς, πρός· 2) μετ' ἀφαιρετικ. = ἐν.
	incautus, a, um, ἀπροφύλακτος, ἀπερίσκεπτος.
ibi, ἐπίρρ. ἐκεῖ.	
idem, eādem, idem, ὁ αὐτός.	
igītur, σύνδ. λοιπόν.	
ignārus, a, um, ἄπειρος.	
ignavia, ae, θ. δειλία.	

- incendium, ii, οὐδ. πυροπόλῃσις, πυρκαϊά.
 incendo, ndi, nsum, ἔρε, 3 ἀνάπτω, ἐξάπτω, πυροπολῶ, καίω.
 incertus, a, um, ἀβέβαιος.
 incito, āvi, ātum, āre, προτρέπω, παροτρύνω.
 incolā, ae, ὄρ. κάτοικος.
 inde, ἐπίρρ. ἐκεῖθεν, ἐκ τούτου.
 indico, dixi, ctum, ἔρε, 3 κηρύσσω.
 indignatio, ōnis, θ. ἀγανάκτησις.
 indoles, is, θ. εὐφυΐα.
 indūo, dūi, dūtum, ἔρε, 3 ἐνδύω.
 industria, ae, θ. φιλοπονία.
 industrius, a, um, φιλόπονος.
 infelix, īcis, δυστυχής.
 infēri, ōrum, ὄρ. οἱ κάτω, οἱ ἐν Ἅδου = ὁ Ἅδης.
 infestus, a, um, δυσμενής, ἐχθρός.
 infidus, a, um, ἄπιστος.
 infirmus, a, um, ἀσθενής.
 inflammo, āvi, ātum, āre, 1 παροξύνω, ἐξάπτω, διεγείρω.
 ingens, ntis, μέγιστος, ἄπειρος.
 inimicus, a, um, δυσμενής· inimicus, i, οὐσ. ὄρ. ἐχθρός.
 initio, ἐπίρρ. = κατ' ἀρχάς.
 initium, ii, οὐδ. ἀρχή.
 injicio, jēci, jectum, ἔρε, 3 ἐμβάλλω.
 injucundus, a, um, ἀηδής, ἀτεροπής.
 injuria, ae, θ. ἀδικία.
 inquit, εἶπε.
 insidiae, ārum, θ. ἐνέδρα.
 insignis, e, ἐπιφανής, ἐνδοξος.
 insula, ae, θ. νῆσος.
 insum, fui, esse, ἐνυπάρχω.
 intelligo, exi, ectum, ἔρε, 3 ἐννοῶ.
 inter, πρόθ. μετ' αἰτ. = μεταξύ.
 interficio, fēci, fectum, ἔρε, 3 φονεύω.
 intērim, ἐπίρρ. ἐν τῷ μεταξύ.
 interitus, ūs, ὄρ. καταστροφή, ὄλεθρος.
 interrōgo, āvi, ātum, āre, 1 ἐρωτῶ.
 intersum, fui, esse, παρευρίσκομαι· intersum bellis = λαμβάνω μέρος εἰς τοὺς πολέμους.
 intra, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἐντὸς μετὰ γνκ.
 intro, āvi, ātum, āre, 1 εἰσερχομαι.
 invito, āvi, ātum, āre, 1 προσκαλῶ.
 invitus, a, um, ἄκων.
 Iphigenia, ae, θ. Ἰφιγένεια.
 ipse, a, um, αὐτός.
 ira, ae, θ. ὀργή.
 irascor, —, irasci, 3 ὀργίζομαι.
 iratus, a, um, ὀργισθείς.
 irritus, a, um, μάταιος.
 is, ea, id, αὐτός, οὗτος.
 iste, ista, istud, οὗτος.
 ita, ἐπίρρ. οὕτω· ita... ut = 1) τόσον... ὥστε· 2) οὕτως... ὥστε.
 Italia, ea, θ. Ἰταλία.

itāque, σύνδ. ὅθεν.

itērum, ἐπίρρ. δευτέραν φοράν,
πάλιν.

Ithāca, αε, θ. Ἰθάκη.

.

J

jaceo, ὕϊ, ἔρε, 3 κεῖμαι, κατακεί-
κειμαι.

jam, ἐπίρρ. ἤδη· non jam = οὐκ-
ἐτι· jam diu πολὺν ἤδη χρόνον.

Janus, ι, ἄρ. Ἰανός.

jubeo, jussi, jussum, ἔρε, 2 δια-
τάσσω.

jucundus, α, um, εὐχάριστος, ἡδύς.

jugum, ι, οὐδ. ῥάχης (ὄρους), ζυ-
γός (δουλείας).

Julius, ιι, ἄρ. Ἰούλιος.

Juppiter, Jovis, ἄρ. Ζεύς.

jure, δικαίως.

juro, āvi, ātum, āre, 1 ὁμνύω,
δορκίζομαι.

jus, juris, οὐδ. δίκαιον.

jus-jurandum, juris jurandi, οὐδ.
ὄρκος.

jussus, ūs, ἄρ. εὖχρ. μόνον ἐν τῇ
ἐν. ἀφαιρτκ. jussu = τῇ δια-
ταγῇ.

justus, α, um, δίκαιος.

juvenis, is, ἄρ. νέος.

L

labor, ὄρις, ἄρ. μόχθος, ταλαιπω-
ρία.

labōro, āvi, ātum, āre, 1 μοχθῶ,
κοπιᾷζω, ἐργάζομαι.

Lacaena, αε, θ. Λάκαινα.

Lacedaemonius, α, um, Λακε-
δαιμόνιος· οὐς. Lacedaemo-
nii, ὄrum, ἄρ. Λακεδαιμόνιοι.

lacēro, āvi, ātum, āre, 1 σπα-
ράττω, διασχίζω, κατακρεουργῶ.

lacrīma, αε, θ. δάκρυον.

lacrimo, āvi, ātum, āre, 1 δα-
κρύω.

lacus, ūs, ἄρ. λίμνη.

laetus, α, um, εὐθυμος, φαιδρός.

Laocoön, ntis, ἄρ. Λαοκώων.

lateo, ὕϊ, ἔρε, 2 κρύπτομαι.

Latīni, ὄrum, ἄρ. Λατῖνοι.

Latīnus, ι, ἄρ. Λατῖνος.

Latium, ιι, οὐδ. τὸ Λάτιον.

Latōna, αε, θ. Λητώ.

latus, α, um, εὐρύς.

laudabīlis, ε, ἐπαινετός, ἀξιέπαι-
νος.

laudo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπαινῶ,
δοξάζω.

laurus, ι, θ. δάφνη.

laus, laudis, θ. ἔπαινος.

lectus, ι, ἄρ. κλίνη.

legātus, ι, ἄρ. πρεσβευτής.

legio, ὄνις, θ. λεγεὼν (σῶμα
στρατιωτικὸν ἐκ πεζῶν καὶ ἵπ-
πέων παρ' ἀρχαίοις Ρωμαίοις,
δυνάμεως 4000-6000 ἀνδρῶν).

lenio, ἰνι καὶ ἱϊ, ἴtum, ἴre, 4
πραῦνω.

Lentūlus, ι, ἄρ. Λέντλος.

Leonidas, ae, ἄρ. Λεωνίδας.

levitas, ātis, θ. κουφότης, κουφονοία.

levo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνακουφίζω.

lex, legis, θ. νόμος.

libenter, επίρρ. ἀσμένως.

liber, ěra, ěrum, ἐλευθερος, ἀπηλλαγμένος.

liber, bri, ἄρ. βιβλίον.

libĕri, ōrum, ἄρ. τὰ τέκνα.

libĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἐλευθερῶ, ἀπαλλάσσω.

libertas, ātis, θ. ἐλευθερία.

licet, licĕit, ěre, 2 ἐπιτρέπεται.

ligneus, a, um, ξύλινος.

littĕrae, ārum, θ. γράμματα, ἐπιστήμαι.

litus, ōris, οὐδ. ἀκτή, παραλία.

locus, i, ἄρ. τόπος, θέσις.

longinquus, a, um, ἀπομεμακρυσμένος.

longus, a, um, μακρός.

lorica, ae, θ. θώραξ.

luctus, ūs, ἄρ. πένθος.

lucus, i, ἄρ. ἄλσος, ἱερὸν δάσος.

ludus, i, ἄρ. παιγνίδιον· ἐν τῷ πληθ.= ἀγῶνες.

lupus, i, ἄρ. λύκος.

luxuria, ae, θ. τρυφή, ἡδυπάθεια.

Lydi, ōrum, ἄρ. Λυδοί.

Lysander, dri, ἄρ. Λύσανδρος.

M

Maecenas, ātis, ἄρ. Μαικήνας· εὐγενὴς καὶ πλούσιος Ρωμαῖος, φίλος τοῦ αὐτοκράτορος Αὐγούστου.

magis, επίρρ. μᾶλλον.

magistratus, ūs, ἄρ. ἀρχή· ἐν τῷ πληθ.= ἄρχοντες.

magnitudo, ĩnis, θ. μέγεθος.

magnus, a, um, μέγας, πολύς.

Maharbal, ālis, ἄρ. Μαάρβας.

major, jus, μείζων· majores, um = πρόγονοι.

malitia, ae, θ. κακία.

malum, i, οὐδ. τὸ κακόν.

malus, a, um, κακός, φαῦλος.

mando, āvi, ātum, āre, 1 παραγγέλλω· mando memoriae = ἐντυπῶ (ἐγχαράττω) τῇ μνήμῃ.
manus, ūs, θ. χεῖρ· manum consero = συμπλέκομαι, συνάπτω μάχην.

Marathon, ōnis, ἄρ. Μαραθών.

Marcius, ii, ἄρ. Μάρκιος.

mare, is, οὐδ. θάλασσα.

Marius, ii, ἄρ. Μάριος.

mater, matris, θ. μήτηρ.

matrimonium, ii, οὐδ. γάμος.

maximus, a, um, μέγιστος.

Maximus, i, ἄρ. Μάξιμος.

medicīna, ae, θ. ἰατρική.

medicus, i, ἄρ. ἰατρός.

Mediolanum, i, οὐδ. Μεδιόλανον.

medītor, ātus sum, āri, 1 σκέπτομαι.

Medus, i, ἄρ. Μῆδος.

mel, llis, οὐδ. μέλι.

melior, us, καλλίων.

memor, ōris, μνήμων.

memoria, ae, θ. μνήμη.

Menelāus, i, ἄρ. Μενέλαος.

mensa, ae, θ. τράπεζα.

meo, āvi, ātum, āre, 1 πορεύομαι, ἔρχομαι.

mercātor, ōris, ἄρ. ἔμπορος.

mercaturā, ae, θ. ἐμπόριον.

Mercurius, ii, ἄρ. Ἑρμῆς.

mereo, ūi, ēre, 2 εἶμαι ἄξιος·

mereo bene de alīquo = εὖ-εργετῶ, ὠφελῶ τινα.

Messenii, ōrum, ἄρ. Μεσσήνιοι.

metuo, ūi, ēre, 3 φοβοῦμαι.

metus, ūs, ἄρ. φόβος.

meus, a, um, ἐμός.

mīgro, āvi, ātum, āre, 1 μεταβαίνω, πορεύομαι.

miles, lītis, ἄρ. στρατιώτης.

militāris, e, πολεμικός· res militāres = τὰ πολεμικά.

militia, ae, θ. στρατεία.

mille, χίλιοι· ἐν τῷ ἐνικῷ ἄκλιτον ἐπίθ., ἐν τῷ πληθ. milia, um, κτλ. οὐσ. κλιτόν.

Miltiādes, is, ἄρ. Μιλτιάδης.

Minerva, ae, θ. Ἀθηνᾶ.

minister, strī, ἄρ. διάκονος, θεράπων.

ministra, ae, θ. διάκονος, θερα-

παινίς.

minīmus, a, um, ἐλάχιστος.

minor, us, μικρότερος.

mirus, a, um, θαυμαστός.

miser, ēra, ērum, ἄθλιος, ἐλεεινός, δυστυχής.

misericordia, ae, θ. οἶκτος.

mitto, misi, missum, ēre, 3 πέμπω, στέλλω.

modestus, a, um, σώφρων.

modo, ἐπίρρ. μόνον.

modus, i, ἄρ. τρόπος.

moenia, ium, οὐδ. τεῖχη.

molestia, ae, θ. ὀχλήσις, δυσχέρεια.

molestus, a, um, βαρὺς, ὀκληρός.

mollis, e, μαλακός, ἁπαλός.

moneo, ūi, ītum, ēre, 2 προτρέπω, συμβουλεύω.

mons, ntis, ἄρ. ὄρος.

monstro, āvi, ātum, āre, 1 δεικνύω.

monstrum, i, οὐδ. τέρας.

morbus, i, ἄρ. νόσος.

morior, mortūus sum, mōri, 3 ἀποθνήσκω.

moror, ātus sum, āri, 1 διατρέβω.

mors, rtis, θ. θάνατος.

morsus, ūs, ἄρ. δῆγμα.

mortālis, e, θνητός.

moveo, mōvi, mōtum, ēre, 2 κινῶ.

Mucius, ii, ἄρ. Μούκιος.

mulier, ēris, θ. γυνή.

multitūdō, ἴνις, θ. πληθος, πληθύς.

multo, āvi, ātum, āre, 1 τιμωρῶ· multo exsilio ἐξορίζω.

multus, a, um, πολὺς· ἡ αἰτιατ. multum καὶ ἡ ἀφαιρτ. multo (ἐπὶ συγκρίσεως) ἐπίρρ. = πολὺ, πολὺν χρόνον, πολλῶ.

munio, ἴνι, ἴtum, ἴre, 4 ὀχυρῶ. muraena, ae, θ. μύραινα (ἰχθὺς κν. σμέρνα).

murus, i, ἄρ. τεῖχος.

Musae, ārum, θ. Μοῦσαι.

muto, āvi, ātum, āre, 1 μεταβάλλω, ἀλλάσσω.

N

nam, σύνδ. διότι.

nanciscor, nactus sum, nancisci, 3 τυγχάνω.

narro, āvi, ātum, āre, 1 διηγοῦμαι.

natio, ὄνις, θ. ἔθνος.

natus, a, um, γεγυνώς, γεννηθείς.

nauta, ae, ἄρ. ναύτης.

navālis, e, ναυτικός· navālis pugna = ναυμαχία.

navīgo, āvi, ātum, āre, 1 πλέω.

navis, is, θ. ναῦς.

-ne, ἐρωτημ. μόνιον προσαρτώμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως, διὰ τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἐρώτησις = ἄραγε.

ne, σύνδεσμος = μήπως, ἵνα μή·

ne-quidem = οὐδέ.

necessarius, a, um, ἀναγκαῖος.

neco, āvi, ātum, āre, 1 φονεύω.

nefarius, a, um, ἀνόσιος.

neglīgo, ēxi, ectum, ēre, 3 ἀμελῶ.

nego, āvi, ātum, āre, 1 ἀρνοῦμαι.

negotium, ii, οὐδ. ὑπόθεσις, ἀσχολία.

nemo, γνκ. nullius, δτκ. nemini, αἰτ. neminem, ἀφ. nullo, ἄρ. οὐδεὶς.

Neptūnus, i, ἄρ. Ποσειδών.

neque καὶ nec, σύνδ. οὔτε, καὶ δέν.

Nereus, i, ἄρ. Νηρεὺς (θαλάσσιος θεός)· θυγατέρες τούτου αἱ Νηρηίδες.

nescio, ἴνι καὶ ἴi, ἴtum, ἴre, 4 ἀγνοῶ, δέν γνωρίζω.

nihil, οὐδ. ἄκλιτον = οὐδέν, μηδέν.

nimis, ἐπίρρ. λίαν, πολὺ.

nisi, σύνδ. εἰ μή, ἐὰν μή.

nobilis, e, εὐγενής, ἐπιφανής, γνωστός.

noceo, ūi, ἴtum, ēre, 2 βλάπτω.

nomen, ἴνις, οὐδ. ὄνομα.

nomīno, āvi, ātum, āre, 1 ὀνομάζω.

non, δέν.

nondum, οὐπω.

nonne, ἐρωτμ. μόνιον ἐν εὐθείαις ἐρωτήσεσι = πῶς δέν;

nonnullus, a, um, τίς.

nonus, a, um, ἕνατος.
 noster, stra, strum, ἡμέτερος.
 notus, a, um, γνωστός.
 novem, ἐννέα.
 novus, a, um νέος, ἀσυνήθης.
 nox, ctis, θ. νύξ.
 nullus, a, um, οὐδείς, μηδείς.
 num, ἐρωτηματικὸν μόριον 1) ἐν
 εὐθείαις ἐρωτήσεσι = μήπως,
 ἄραγε; 2) ἐν πλαγ. ἐρωτ. = ἄν.
 Numa, ae, ὁρ. Νουμάς.
 numēro, āvī, ātum, āre, 1 ἀρι-
 θμῶ.
 numērus, ī, ὁρ. ἀριθμός.
 nunc, ἐπίρρ. νῦν, τώρα.
 nunquam, ἐπίρρ. οὐδέποτε.
 nuntio, āvī, ātum, āre, 1 ἀναγ-
 γέλλω.
 nuntius, īi, ὁρ. ἄγγελος.
 nuper, ἐπίρρ. ἄρτι, πρὸ ὀλίγου.
 nutrio, īvī, ītum, īre, 4 τρέφω.

Ο

oboedio, īvī, ītum, īre, 4 ὑπα-
 κούω, πείθομαι.
 objicio, jēcī, jectum, ěre, 3 ρί-
 πτω.
 obrũo, rūi, rūtum, ěre, 3 κατα-
 καλύπτω.
 obsēcro, āvī, ātum, āre, 1 ἱκε-
 τεύω.
 obtempēro, āvī, ātum, āre, 1
 πείθομαι, ὑπακούω.
 occasio, ōnis, θ. εὐκαιρία.

occũro, āvī, ātum, āre, 1 κατα-
 λαμβάνω.
 Octaviānus, ī, ὁρ. Ὀκταβιανός.
 octo, ὀκτώ.
 ocũlus, ī, ὁρ. ὀφθαλμός.
 odium, īi, οὐδ. μῖσος.
 officium, īi, οὐδ. καθήκον.
 olim, ἐπίρρ. ποτέ, κάποτε.
 omnis, e, πᾶς.
 omnĩno, ἐπίρρ. πάντως· omnĩno
 non οὐδαμῶς.
 onēro, āvī, ātum, āre, 1 ἐπιβα-
 ρύνω.
 opes, um, θ. πλοῦτος, θησαυ-
 ροί, εὐπορία.
 oppřdum, ī, οὐδ. πόλις.
 oppřimo, pressī, pressum, ěre,
 3 καταπιέζω, ματαιῶ, κατα-
 στρέφω.
 oppugno, āvī, ātum, āre, 1 πο-
 λιορκῶ.
 optĩmus, a, um, ἄριστος.
 opto, āvī, ātum, āre, 1 εὐχομαι,
 παρακαλῶ, ἐπιθυμῶ.
 opulentus, a, um, πλούσιος.
 opus, ěris, οὐδ. ἔργον.
 ora, ae, θ. ἀκτῆ, παραλία.
 oracũlum, ī, οὐδ. μαντεῖον, χρη-
 σμός.
 oratio, ōnis, θ. λόγος.
 ornamentum, ī, οὐδ. κόσμημα.
 orno, āvī, ātum, āre, 1 κοσμῶ.
 oro, āvī, ātum, āre, 1 παρακαλῶ.
 otĩdsus, a, um, ἀπράγμων, ἀργός.
 Ovidius, īi, ὁρ. Ὀβίδιος.

P

P. = Publius, ii, ἄρ. Πόπλιος.
 Padus, i, ἄρ. Πάδος, ποταμὸς τῆς
 Β. Ἰταλίας (vñν Po).
 paene, ἐπίρρ. σχεδόν.
 paeninsula, ae, θ. χερσονήσος.
 pagus, i, ἄρ. κώμη.
 paluster, stris, stre, τελματώδης.
 pareo, ūi, ēre, 2 ὑπακούω.
 pario, perēri, partum, ēre, 3
 παρασκευάζω, παρέχω.
 Paris, īdis, ἄρ. Πάρις.
 paro, āvi, ātum, āre, 1 παρα-
 σκευάζω, παρέχω, προξενῶ.
 paro bellum = παρασκευάζω
 πόλεμον, παρασκευάζομαι πρὸς
 πόλεμον.
 pars, partis, θ. μέρος.
 parvus, a, um, μικρός.
 pascuum, i, οὐδ. βοσκή.
 pateo, ūi, ēre, 2 ἀναπέπταμαι,
 ἐκτείνομαι.
 pater, tris, ἄρ. πατήρ· patres,
 um = οἱ πατρίκιοι.
 patria, ae, θ. πατρίς.
 patricii, ōrum, ἄρ. πατρίκιοι.
 patrius, a, um, πάτριος, πατρῶος.
 Patroclus, i, ἄρ. Πάτροκλος.
 paucus, a, um, (σχεδὸν μόνον
 κατὰ πληθ.) ὀλίγοι.
 paulatim, ἐπίρρ. κατὰ μικρόν.
 paulo, ἐπίρρ. ἀφαιρτκ. μικρῶ, ὀ-
 λίγον· paulo post = μετ' ὀλίγον.
 Paulus, i, ἄρ. Παῦλος.

pauper, ēris, πτωχός.
 Pausanias, ae, ἄρ. Πανσανίας.
 pax, pacis, θ. εἰρήνη.
 pecco, āvi, ātum, āre, 1 ἁμαρ-
 τάνω.
 pecunia, ae, θ. χρήματα, περιου-
 σία.
 pedes, ītis, ἄρ. ὁ πεζὸς (στρα-
 τιώτης).
 pedester, stris, stre, πεζικός· co-
 piae pedestres = τὸ πεζικόν.
 peditatus, ūs, ἄρ. πεζικόν.
 pello, perŭli, pulsum, ēre, 3
 ἀποκρούω.
 per, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = ἀνά τι,
 κατὰ τι, διὰ τινος.
 peregrīnus, a, um, ξένος.
 periculōsus, a, um, ἐπικίνδυνος.
 periculum, i, οὐδ. κίνδυνος.
 perītus, a, um, ἔμπειρος.
 permagnus, a, um, πολὺ μέγας.
 permitto, mīsi, missum, ēre, 3
 ἐπιτρέπω, παραδίδω.
 permultus, a, um, παρὰ πολὺς.
 pernicies, ēi, θ. ὀλέθρος.
 perniciōsus, a, um, ὀλέθριος.
 Persae, ārum, ἄρ. Πέρσαι.
 perterreo, ūi, ītum, ēre, 2 κα-
 ταφορῶ, καταπλήσσω.
 perturbo, āvi, ātum, āre, 1 τα-
 ράττω.
 pes, pedis, ἄρ. πούς· pedibus =
 πεζῇ.
 pessīmus, a, um, χείριστος.
 pestilentia, ae, θ. λοιμός.

peto, īvi καὶ īi, ītum, ἔρε, 3 ζη-
 τῶ, παρακαλῶ.
 pietas, ātis, θ. εὐσέβεια.
 piger, gra, grum, νωθρός.
 pilum, i, οὐδ. ἀκόντιον.
 piscīna, ae, θ. ἰχθυοτροφεῖον.
 piscis, is, ἄρ. ἰχθύς.
 pius, a, um, εὐσεβής.
 placeo, ūi, ītum, ἔρε, 2 ἀρέσκω.
 placo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξιλεῶ,
 καταπραύνω.
 planities, ēi, θ. πεδιάς.
 Plataeae, ārum, θ. Πλαταιαί.
 platānus, i, θ. πλάτανος.
 plebs, plebis, θ. πληθὺς, πληβεῖτοι.
 plenus, a, um, πλήρης.
 plerumque, ἐπίρρ. ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ.
 poena, ae, θ. ποινή.
 Poeni, ōrum, ἄρ. Καρχηδόνιοι.
 Poenus, a, um, Καρχηδόνιος.
 poëta, ae, ἄρ. ποιητής.
 polliceor, cītus sum, cēri, 2 ὑπι-
 σχοῦμαι.
 Pollio, ōnis, ἄρ., βλ. Vedius.
 pomifer, ēra, ērum, ὀπωροφό-
 ρος.
 Pompējus, i, ἄρ. Πομπήιος.
 Pompilius, ii, ἄρ. Πομπίλιος.
 pono, posui, positum, ἔρε, 3
 θέτω· pono castra = στρατο-
 πεδεύω.
 populus, i, ἄρ. λαός.
 populus, i, θ. λεύκη.
 Porsenna, ae, ἄρ. Πορσήνας.
 porto, āvi, ātum, āre, 1 κομίζω,

φέρω.
 portus, ūs, ἄρ. λιμὴν.
 posco, poposci, poscere, 3 ζητῶ.
 possum, potui, posse, δύναμαι.
 post, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = μετὰ τι.
 postea, ἐπίρρ. ὕστερον.
 posterus, ὕστερος· postero die,
 τῇ ὑστεραίᾳ.
 postquam, σύνδ. χρον. = ἀφοῦ,
 ἄφ' οὗτου.
 postrēmo, ἐπίρρ. τελευταῖον, τέλος.
 postūlo, āvi, ātum, āre, 1 ἀ-
 παιτῶ.
 potens, ntis, ἰσχυρός, δυνατός,
 ἱκανός.
 potentia, ae, θ. δύναμις, ἰσχύς.
 praebeo, būi, bītum, ēre, 2 πα-
 ρέχω.
 praeceptum, i, οὐδ. παραίνεσις,
 συμβουλή.
 praecipio, cēpi, ceptum, ἔρε, 3
 διατάσσω.
 praeclārus, a, um, περίφημος,
 ἔνδοξος, ὀνομαστός, ἐξαίρετος.
 praeda, ae, θ. λεία.
 praedīco, xi, ctum, ἔρε, 3 προ-
 λέγω.
 praesidium, ii, οὐδ. φρουρά.
 praesum, fui, esse, προΐσταμαι,
 ἡγοῦμαι.
 praeter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. =
 πλὴν, ἐκτός.
 praeterea, ἐπίρρ. πρὸς τοῦτοις.
 praetervēhor, vectus sum, i, 3
 παρέρχομαι.

praetor, ὄρις, ἄρ. πραιτώρ, στρα-
τηγός.

preces, precum, θ. παράκλησις.
pretiōsus, a, um, πολύτιμος.

Priāmus, i, ἄρ. Πρίαμος.

Priēna, ae, θ. Πριήνη.

primo, ἐπίρρ. κατὰ πρῶτον.

primus, a, um, πρῶτος.

princeps, cīpis, ἄρ. ἡγεμών.

priscus, a, um, ἀρχαῖος.

Priscus, i, ἄρ. Πρίσκος (πρεσβύ-
τερος).

priusquam, σύνδ. πρὶν ἢ.

privo, āvi, ātum, āre, 1 στερῶ.

pro, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἀντὶ
μετὰ γνκ., ὑπὲρ μετὰ γνκ., συμ-
φώνως πρὸς τι.

probo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιδο-
κιμάζω.

probus, a, um, χρηστός, ἀγαθός.

procul, ἐπίρρ. μακράν.

proditor, ὄρις, ἄρ. προδότης.

proelium, ii, οὐδ. μάχη.

proficiscor, profectus sum, pro-
ficisci, 3 πορεύομαι.

profiteor, fessus sum, ēri, 2 ὁ-
μολογῶ, λέγω.

prohibeo, būi, būtum, ēre, 2 κω-
λύω, ἐμποδίζω.

promissum, i, οὐδ. ὑπόσχεσις.

prope, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. = πλη-
σίον τινός.

propēro, āvi, ātum, āre, 1
σπεύδω.

propinquus, a, um, ἐγγύς ὢν,

πλησιόχωρος.

propter, πρόθ. μετ' αἰτιατκ. =
διὰ μετ' αἰτιατκ.

propterea, ἐπίρρ. διὰ τοῦτο.

propulso, āvi, ātum, āre, 1 ἀ-
ποκρούω, ἀπωθῶ.

provideo, vīdi, vīsum, ēre, 2
προβλέπω.

provincia, ae, θ. ἐπαρχία.

prudent, ntis, συνετός.

prudenter, ἐπίρρ. συνετῶς, φρο-
νίμως.

prudentia, ae, θ. σύνεσις, φρό-
νησις.

Prusia, ae, ἄρ. Προυσίας.

publicus, a, um, δημόσιος.

puella, ae, θ. κοράσιον.

puer, ēri, ἄρ. παῖς.

pugna, ae, θ. μάχη.

pugno, āvi, ātum, āre, 1 μάχο-
μαι, πολεμῶ.

pulcher, chra, chrum, ὠραῖος.

pulchritudo, īnis, θ. ὠραιότης.

Punīcus, a, um, Καρχηδονιακός.

punio, īvi, ītum, īre, 4 τιμωρῶ.

puto, āvi, ātum, āre, 1 νομίζω.

Pyrenaei, ōrum, ἄρ. τὰ Πυρηναιῖα.

Pythagoras, ae, ἄρ. Πυθαγόρας,
μέγας σοφὸς τῆς ἀρχαιότητος ἐκ
Σάμου (572-500 π. Χ.).

Q

quadragesīmus, a, um, τεσσαρα-
κοστός.

quadringentesīmus, a, um, τετρακοσιοστός.
 quaero, sīnī, sītum, ερε, 3 ἐρωτώ.
 quaestor, ōris, ἄρ. ταμίας.
 qualis, e, ὅποιος.
 quam, ἐπίρρ. 1) μετ' ἐπιθ. : πόσον πολύ· 2) μετὰ συγκριτικόν : ἥ.
 quamdīu, ἐπίρρ. ἐφ' ὅσον.
 quamquam, σύνδ. εἰ καί, ἄν καί.
 quantus, a, um, (ὁ)πόσος.
 quartus, a, um, τέταρτος.
 quasi, ἐπίρρ. ὥσπερ.
 quattuor, τέσσαρες, α.
 -que, ἐγκλιτ. τε, καί.
 qui? quae? quod? τίς; τί;
 quī, quae, quod, ὅς, ὅστις, ὁ ὅποιος.
 quia, σύνδ. διότι, ἐπειδή.
 quicumque, quaecumque, quodcumque = ὅστιςδήποτε.
 quidam, quaedam, quiddam ἢ quoddam, τις, τι.
 quiētus, a, um, ἥσυχος.
 quīndēcim, δέκα πέντε.
 quīngentesīmus, a, um, πεντακοσιοστός.
 quīngentī, ae, a, πεντακόσιοι.
 quīnquagesīmus, a, um, πεντηκοστός.
 quīnque πέντε.
 quīntus, a, um, πέμπτος.
 quis? quid? τίς; τί;
 quod, σύνδ. διότι, ἐπειδή.

quomīnus, σύνδ. τιθέμενος (ἀντὶ τοῦ ne) μετὰ τὰ κωλύσεως σημαντικά ρ. = ἵνα μή, ὥστε νὰ μή.
 quomōdo, ἐπίρρ. τίνι τρόπῳ, πῶς.
 quondam, ἐπίρρ. κάποτε.
 quoniam, σύνδ. ἐπειδή.
 quoque, σύνδ. ἐπιτασσόμενος = καί, ὡσαύτως, ἔτι.
 quotannis, ἐπίρρ. κατ' ἔτος.
 quoties, ἐπίρρ. ποσάκις.

R

rapio, rapūi, raptum, ερε, 3 ἄρπάζω, σύρω.
 raptō, āvi, ātum, āre, 1 ἄρπάζω.
 raptus, a, um, ἄρπαγείς.
 rars, ἐπίρρ. σπανίως.
 ratio, ōnis, θ. τρόπος.
 recito, āvi, ātum, āre, 1 ἀναγινώσκω.
 recupero, āvi, ātum, āre, 1 ἀνακτῶμαι.
 reditus, ūs, ἄρ. ἐπάνοδος.
 redūco, xi, ctum, ερε, 3 ἐπανάγω, ἐπαναφέρω.
 regīna, ae, θ. βασίλισσα.
 regio, ōnis, θ. χώρα.
 regius, a, um, βασιλικός.
 regnum, i, οὐδ. βασίλειον.
 rego, xi, ctum, ερε, 3 κυβερνῶ, διοικῶ.
 relēgo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξορίζω.

relīgo, āvī, ātum, āre, 1 δένω (τινά).

reliquiae, ārum, θ. λείψανα.

relīquus, a, um, λοιπός, ὑπόλοιπος.

remedium, īi, οὐδ. φάρμακον (γιατρικό).

remīgro, āvī, ātum, āre, 1 ἐπανερχομαι.

Remus, ī, ἄρ. Ρέμος.

renōvo, āvī, ātum, āre, 1 ἀνανεῶ.

reperio, reppēri, pertum, īre, 4 ἀνευρίσκω.

repēto, īvī, ītum, ēre, 3 ἀπαιτῶ· repēto poenas ab alīquo = τιμωρῶ τινα.

repudio, āvī, ātum, āre, 1 ἀποδοκιμάζω, ἀπορρίπτω.

res, rei, θ. πράγμα· res adversae = ἀνυχταί· res bellīca = τὰ πολεμικά· res militāris = τὰ πολεμικά· res publīca = πολιτεία· res secundae = εὐτυχταί.

respondeo, spondi, sponsum. ēre, 2 ἀποκρίνομαι.

restitūo, stitūi, stitūtum, ēre, 3 πάλιν ἀνορθῶ.

renēra, ēpīro. τῷ ὄντι, ἀληθῶς.

renōco, āvī, ātum, āre, 1 ἀνακαλῶ.

rex, regis, ἄρ. βασιλεύς.

rogo, āvī, ātum, āre, 1· 1) παρακαλῶ· 2) rogo legem προτείνω νόμον.

rogus, ī, ἄρ. πυρά.

Roma, ae, θ. Ρώμη.

Romānus, a, um, Ρωμαϊκός.

Romānus, ī, ἄρ. Ρωμαῖος.

Romūlus, ī, ἄρ. Ρωμύλος.

rosa, ae, θ. ρόδον (τριαντάφυλλον).

ruo, ruī, rutum, ēre, 3 ὀρμῶ.

rustīcus, a, um, ἀγροτικός.

rutīlus, a, um, πυρρός, ξανθός.

S

Sabīna, ae, θ. Σαβίνη.

Sabīnus, ī, ἄρ. Σαβίνος.

sacer, cra, crum, ιερός.

sacrificatio, ōnis, θ. θυσία.

sacrificium, īi, οὐδ. θυσία.

sacrīfīco, āvī, ātum, āre, 1 θυσιάζω.

saecūlum, ī, οὐδ. αἰών.

saepe, ēpīro. πολλάκις.

saevio, īi, ītum, īre, 4 μαίνομαι.

saevus, a, um, ἄγριος.

sagitta, ae, θ. βέλος.

Saguntum, ī, οὐδ. Σάγουντον (ἀρχαία πόλις τῆς Ἰσπανίας).

Salāmis, īnis, θ. Σαλαμίς.

salūber, bris, bre, ὑγιεινός.

salutāris, e, σωτήριος, χρήσιμος.

salūto, āvī, ātum, āre, 1 χαιρετίζω.

salveo, ēre, 2· εὐχρηστος ἢ προστακτική salve = χαιρε.

Samnītes, tum, ἄρ. Σαμνῖται

(λαὸς τῆς Κάτω Ἰταλίας).
 sano, āvi, ātum, āre, 1 θερα-
 πεύω.
 sanus, a, um, ὑγής.
 sapiens, ntis, σοφός.
 sapientia, ae, θ. σοφία.
 Sardes, ium, θ. Σάρδεις.
 Sarpēdon, ōnis, ἄρ. Σαρπηδών,
 βασιλεὺς τῶν Λυκίων.
 satis, ἐπίρρ. ἀρκούντως, ἀρκετόν·
 satis est ἀρκεῖ.
 Saturnus, i, ἄρ. Κρόνος.
 saxum, i, οὐδ. λίθος.
 Scaevōla, ae, ἄρ. Σκαϊόλας.
 scelus, ēris, οὐδ. ἀνοσιούργημα.
 schola, ae, θ. σχολεῖον.
 scio, scīvi, scītum, scīre, 4 γι-
 νώσκω, γνωρίζω.
 Scipio, ōnis, ἄρ. Σκιπίων.
 scriba, ae, ἄρ. γραφεύς.
 scriptor, ōris, ἄρ. συγγραφεύς.
 scutum, i, οὐδ. ἀσπίς (ποδήρης).
 secum = cum se μεθ' ἑαυτοῦ.
 secundus, a, um, δεύτερος, εὐ-
 μενής· planities secunda = πε-
 διὰς ἐπιτηδεῖα (κατάλληλος)· res
 secundae = εὐτυχίαι· secun-
 dus ventus = οὐρίος ἄνεμος.
 sed, σύνδ. ἀλλά· sed etiam = ἀλ-
 λὰ καί.
 sedeo, sedī, sessum, ēre, 2 κά-
 θημαι.
 seditio, ōnis, θ. στάσις.
 sedūlus, a, um, πρόθυμος, φιλό-
 πονος.

semel, ἐπίρρ. ἀριθμ. ἅπαξ.
 semper, ἐπίρρ. πάντοτε.
 senātor, ōris, ἄρ. συγκλητικός.
 senātus, ūs, ἄρ. σύγκλητος.
 senex, senis, ἄρ. γέρον, ἐν βαθεῖ
 γήρατι.
 sententiā, ae, θ. γνώμη· meā
 sententiā = κατὰ τὴν ἐμὴν
 γνώμην.
 sentio, sensi, sensum, īre, 4 ἀν-
 τιλαμβάνομαι, ἐννοῶ.
 sepāro, āvi, ātum, āre, 1 χω-
 ρίζω.
 septem, ἐπτά.
 septendēcim, δέκα ἐπτά.
 septīmus, a, um, ἑβδομος.
 septīngentesīmus, a, um, ἑπτα-
 κοσιοστός.
 septuagesīmus, a, um, ἑβδομη-
 κοστός.
 sequor, secūtus sum, sequi, 3
 ἀκολουθῶ.
 sermo, ōnis, ἄρ. λόγος.
 servio, īvi, ītum, īre, 4 εἶμαι ἢ
 ὑπηρετῶ ὡς δοῦλος.
 servītus, tūtis, θ. δουλεία.
 Servius, ii, ἄρ. Σέρβιος.
 servo, āvi, ātum, āre, 1 σφάζω,
 διατηρῶ, διαφυλάττω.
 servus, i, ἄρ. δοῦλος.
 severītas, ātis, θ. αὐστηρότης.
 sevērus, a, um, αὐστηρός.
 sex, ἕξ.
 sexagesīmus, a, um, ἑξακοστός.
 sextus, a, um, ἕκτος.

si, σύνδ. εἰ, ἕαν, ἄν.
 sic, ἐπίρρ. οὕτω, ὥδε (ὥς ἕξῃς).
 Sicilia, ae, θ. Σικελία.
 sileo, ῥι, ἔρε, 2 σιωπῶ.
 silva, ae, θ. δάσος.
 similis, e, ὅμοιος.
 simulacrum, i, οὐδ. ὁμοίωμα, εἰ-
 κών, ἄγαλμα.
 sine, πρόθ. μετ' ἀφαιρτκ. = ἄνευ.
 singŭli, ae, a, ἕκαστος, εἰς ἕκα-
 στος, ἀνὰ ἕνα.
 sinister, stra, strum, ἀριστερός.
 Sirēnes, um, θ. Σειρῆνες.
 situs, a, um, κείμενος· situs sum
 = κεῖμαι.
 socius, ii, ἀρ. κοινωνός, σύμμα-
 χος, ἑταῖρος.
 Socrātes, is, ἀρ. Σωκράτης.
 soleo, solŭtus sum, ἔρε, 2 συν-
 ηθίζω.
 Solo, ōnis, ἀρ. Σόλων.
 solum, i, οὐδ. ἕδαφος· aequo
 solo = κατεδαφίζω.
 solus, a, um, μόνος· solum, ἐπίρρ.
 μόνον· non solum = οὐ μόνον.
 solvo, solvi, solŭtum, ἔρε, 3
 λύω, ἀπαλλάσσω.
 somnus, i, ἀρ. ὕπνος.
 sonŭtus, ūs, ἀρ. ἤχος.
 Sparta, ae, θ. Σπάρτη.
 spatium, ii, οὐδ. διάστημα.
 species, ēi, θ. ὄψις, μορφή· spe-
 cie = κατὰ τὸ φαινόμενον.
 specto, āvi, ātum, āre, 1 βλέπω,
 παρατηρῶ.

spero, āvi, ātum, āre, 1 ἐλπίζω.
 spes, spēi, θ. ἐλπίς.
 spiro, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
 πνέω.
 statim, ἐπίρρ. εὐθύς.
 statua, ae, θ. ἄγαλμα.
 sto, steti, statum, āre, 1 ἵστα-
 μαι.
 strenuus, a, um, δραστήριος.
 strepitus, ūs, ἀρ. κρότος, θόρυ-
 βος.
 studeo, dŭi, ἔρε, 2 προσπαθῶ.
 stultus, a, um, μωρός, ἀνόητος.
 suadeo, suāsi, suāsum, ἔρε, 2
 πείθω, συμβουλεύω.
 suāvis, e, ἡδύς, γλυκύς, ἐπαγω-
 γός.
 sub, πρόθ. μετ' αἰτ. = περὶ μετ'
 αἰτιατκ.
 subŭgo, bēgi, bactum, ἔρε, 3 ὑπο-
 τάσσω.
 subŭto, ἐπίρρ. αἴφνης.
 Suēbi, ōrum, ἀρ. Σουῆβοι (γερ-
 μανικὸν ἔθνος).
 sui, sibi, se, ἄντων. αὐτοπαθ. =
 ἑαυτοῦ—ἑαυτῶν.
 Sulla, ae, ἀρ. Σύλλας.
 sum, fui, esse, εἰμί, εἶμαι.
 summa, ae, θ. τὸ ὅλον· summa
 imperii = ἡγεμονία, ἀρχηγία.
 summus, a, um, μέγιστος, ὑπέρ-
 τatos, ἀνώτατος.
 superbia, ae, θ. ὑπερηφάνεια.
 superbus, a, um, ὑπερήφανος.
 Superbus, i, ἀρ. Σούπερβος (ὑ-

περήφανος).
 sup̄ero, āvi, ātum, āre, 1 νικῶ,
 καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερ-
 βαίνω.
 supersum, fui, esse, ὑπολείπομαι.
 supplicium, ii, οὐδ. τιμωρία, μά-
 λιστα δὲ ἡ ἐσχάτη, ὁ θάνατος.
 supra, ἐπίρρ. ἀνωτέρω.
 supra, πρόθ. μετ' αἰτ. = ὑπὲρ μετ'
 αἰτιατικ.
 sustento, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 sustineo, tinūi, tentum, ēre, 2
 ὑπομένω.
 suus, a, um, ὁ, ἡ, τὸ, ἑαυτοῦ, ἑ-
 αυτῆς.

Τ

taceo, ūi, ūtum, ēre, 2 σιωπῶ.
 talis, e, τοιοῦτος.
 tam, ἐπίρρ. τόσον (πολύ).
 tamen, σύνδ. ὅμως.
 tandem, ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους.
 tantus, a, um, τοσοῦτος.
 Tarquinius, ii, ἄρ. Ταρχύνιος.
 taurus, i, ἄρ. ταῦρος.
 Tellus, i, ἄρ. Τέλλος.
 telum, i, οὐδ. βέλος· πλ. tela,
 ōrum = ὅπλα ἐπιθετικά (ἀντίθ.
 arma, ōrum).
 templum, i, οὐδ. ναός.
 tempto, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 πειρῶμαι.
 tempus, ōris, οὐδ. χρόνος.

Tenēdus, i, θ. Τένεδος.
 teneo, tenūi, tentum, ēre, 2 κρα-
 τῶ, ἔχω, διατηρῶ· memoriā
 teneo = ἐν τῇ μνήμῃ κρατῶ,
 ἐνθυμοῦμαι.
 ter, ἐπίρρ. τρίς.
 Terentius, ii, ἄρ. Τερέντιος.
 tergum, i, οὐδ. νῶτον· terga
 verto = στρέφω τὰ νῶτα, τρέ-
 πομαι εἰς (ἀτακτον) φυγὴν.
 termīno, āvi, ātum, āre, 1 πε-
 ρατῶ, τελειώνω.
 terra, ae, θ. γῆ, χώρα.
 terreo, rūi, rītum, ēre, 2 τρομά-
 ζω, φοβῶ, ταράσσω.
 terribilis, e, φοβερός.
 terror, ōris, ἄρ. τρόμος.
 tertius, a, um, τρίτος.
 testamentum, i, οὐδ. διαθήκη.
 Teutōni, ōrum, ἄρ. Τεύτονες.
 Themistōcles, is, ἄρ. Θεμιστο-
 κλῆς.
 Thermopylae, ārum, θ. Θερμο-
 πύλαι.
 Ti. = Tiberius, ii, ἄρ. Τιβέριος.
 Tiberīnus, a, um, ὁ ἀνῆκων εἰς
 τὸν Τίβεριν· Tiberīna insūla =
 νῆσος τοῦ Τιβέρεως.
 Ticiīnus, i, ἄρ. Τίκινος (παραπό-
 ταμος τοῦ Πάδου).
 timeo, ūi, ēre, 2 φοβοῦμαι.
 timor, ōris, ἄρ. φόβος.
 tolēro, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 tormentum, i, οὐδ. βασανιστή-

ριον.
 totus, a, um, ὅλος, ὁλόκληρος.
 tranquillitas, ātis, θ. νηνεμία.
 tranquillus, a, um, ἥσυχος, ἀτά-
 ρακτος.
 transgredior, gressus sum, i, 3
 διαβαίνω.
 transporto, āvi, ātum, āre, 1
 μετακομίζω.
 Trasimēnus, i, ἄρ. Τρασιμένη
 (λίμνη τῆς Ἑτροουρίας).
 tres, tria, τρεῖς, τρία.
 tribūnus milītum χιλίαρχος.
 tribūnus plebis καὶ ἀπλῶς tri-
 būnus, i, δῆμαρχος.
 tricesīmus, a, um, τριακοστός.
 tristis, e, θλιβερός.
 triumphātor, ōris, ἄρ. θριαμ-
 βευτής.
 triumpho, āvi, ātum, āre, 1
 θριαμβεύω, κατάγω θρίαμβον.
 Troja, ae, θ. Τροία.
 Trojānus, a, um, Τρωϊκός· Tro-
 jāni, ōrum = Τρωῆες.
 tu, σύ.
 tueor, tuītus sum, ēri, 2 προ-
 φυλάττω, διασώζω.
 Tullius, ii, ἄρ. Τύλλιος.
 Tullus, i, ἄρ. Τύλλος.
 tum, ἐπίρρ. τότε, ἔπειτα.
 turpis, e, αἰσχυρός, ἐπονείδιστος.
 tutor, tātus sum, tāri, 1 προστα-
 τεύω.
 tutus, a, um, ἀσφαλής.
 tuus, a, um, σός.

Tyrii, ōrum, ἄρ. Τύριοι (κάτοι-
 κοι τῆς Τύρου, πόλεως τῆς Συ-
 ρίας).
 Tyrrhēnus, a, um, Τυρρηνικός.
 Tyrtaeus, i, ἄρ. Τυρταῖος.

U

ubi? ἐπίρρ. ποῦ;
 ubi, ἐπίρρ. ἔνθα, ὅπου.
 Ulixes, is, ἄρ. Ὀδυσσεύς.
 ultīmus, a, um, ἔσχατος.
 umbra, ae, θ. σκιά.
 umērus, i, ἄρ. ὤμος.
 unda, ae, θ. κύμα.
 unde, ἐπίρρ. ὁπόθεν.
 undesexagesīmus, a, um, πεντη-
 κοστός ἑνατός.
 unīversus, a, um, σύμπας.
 unquam (προηγούμενης ἀρνή-
 σεως) ποτέ.
 unus, a, um, εἷς, μόνος· unā
 cum = ὁμοῦ μέ.
 urbs, bis, θ. πόλις, ἄστν.
 ursus, i, ἄρ. ἄρκτος.
 usque ad μέχρι.
 ut, ὥς, καθώς, ἵνα, ὥστε.
 uter, utra, utrum, πότερος· u-
 trum—an πότερον—ἤ.
 uterque, utrāque, utrumque, ἑ-
 κάτερος, ἀμφοτέρω.
 utilis, e, ὠφέλιμος.
 utīnam, εἴθε.
 utor, usus sum, uti, 3 μεταχειρί-
 ζομαι.

uva, ae, θ. σταφυλή.
uxor, θris, θ. σύζυγος.

V

valde, επίρρ. σφόδρα.
valeo, lūi, ēre, 2 ὑγιαίνω.
valetūdo, īnis, θ. κατάστασις ὑγείας· bona valetūdo ὑγεία.
valīdus, a, um, εὖρωστος, ρωμαλέος.
vallum, i, οὐδ. χαράκωμα, πρόχωμα.
varius, a, um, ποικίλος, διάφορος.
vas, vasis, οὐδ. ἄγγειον· ὁ πληθ. μόνον κατὰ τὴν β' κλίσιν vasa, ōrum.
vasto, āvi, ātum, āre, 1 λεηλατῶ, ἐρημῶ.
vates, is, ἄρ. μάντις.
Vedius Pollio, ἄρ. Βῆδιος Πολίων, πλούσιος Ρωμαῖος ἱππεύς.
vehēmens, ntis, σφοδρός, ὀρμητικός.
velut, επίρρ. ὥς, ὥσπερ.
venēnum, i, οὐδ. δηλητήριο.
venio, vēni, ventum, īre, 4 ἔρχομαι.
venor, ātus sum, āri, 1 κυνηγῶ.
ventus, i, ἄρ. ἄνεμος.
Venus, ēris, θ. Ἀφροδίτη.
verbum, i, οὐδ. λόγος, λέξις.
vereor, rītus sum, rēri, 2 φοβούμαι.

Vergilius, ii, ἄρ. Βιργίλιος.
veritas, ātis, θ. ἀλήθεια.
vero, σύνδ. δέ, ἀλλά.
Verōna, ae, θ. Οὐηρών.
verto, rti, rsum, ēre, 3 στρέφω·
verto terga στρέφω τὰ νῶτα·
τρέπομαι εἰς (ἄτακτον) φυγὴν.
verum, i, οὐδ. τὸ ἀληθές.
vesper, ēri, ἄρ. ἑσπέρα.
Vesta, ae, θ. Ἑστία.
vester, stra, strum, ὑμέτερος (ιδικός σας).
vestimentum, i, οὐδ. ἱμάτιον, ἔσθης.
vestio, īvi, ītum, īre, 4 ἐγδύω, καλύπτω.
Vettōnes, um, ἄρ. Βέττωνες, ἔθνος τῆς Ἰσπανίας.
vetus, tēris, παλαιός, ἀρχαῖος.
vexo, āvi, ātum, āre, 1 βλάπτω, κακῶ, διαφθείρω, βασανίζω.
vīa, ae, θ. ὁδός.
vicīnus, a, um, γειτονικός.
victor, θris, ἄρ. νικητής.
victoria, ae, θ. νίκη.
victus, ūs, ἄρ. τὰ πρὸς τὸν βίον, τὰ ἐπιτήδεια.
vīcus, i, ἄρ. κώμη.
video, vidi, visum, ēre, 2 βλέπω·
παθ. videor, visus sum, ēri
δοκῶ, φαίνομαι.
viginti, εἴκοσι.
villa, ae, θ. ἑπαυλις.
vincio, nxi, nctum, īre, 4 δέγω, δεσμεύω.

vinco, vīci, victum, έρε, 3 νικῶ.
vincūlum, i, οὐδ. δεσμός.
vinum, i, οὐδ. οἶνος.
viŕlo, āvi, ātum, āre, 1 βιάζο-
μαί τινα, κακοποιῶ, βλάπτω.
vir, viri, ἄρ. ἀνήρ.
virgo, gīnis, θ. παρθένος.
vis, αἰτ. vim, ἄφ. vi· πληθ. vi-
res, virium κτλ. θ. δύναμις.
visito, āvi, ātum, āre, 1 ἐπισκέ-
πτομαι.
vita, ae, θ. ζωή, βίος.

vito, āvi, ātum, āre, 1 ἀποφεύγω.
vitupĕro, āvi, ātum, āre, 1 ψέ-
γω, κατηγορῶ.
voco, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ,
προσκαλῶ.
voluntas, ātis, θ. θέλησις.
vox, vocis, θ. φωνή.
vulnĕro, āvi, ātum, āre, 1 πλη-
γώνω.
vulnus, nĕris, οὐδ. τραῦμα, πλη-
γή, κύπημα.
vultus, ūs, ἄρ. ὄψις, πρόσωπον.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1.2. Πρώτη κλίσις. *Ενεστώς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
3. Πρώτη κλίσις. Παρατατικὸς τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
4. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 5-7. Οὐσιαστικὰ δευτέρας κλίσεως εἰς -us καὶ -um. *Επίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς -us, a, um.
8. Παρακείμενος καὶ ὑπερσυντέλικος τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
9. *Ενεστὼς τῆς προστακτικῆς καὶ οἱ μέλλοντες τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
10. Οὐσιαστικὰ δευτέρας κλίσεως εἰς -er καὶ -ir. *Επίθετα δευτέρας κλίσεως εἰς -er, (ě)ra, (ě)rum.
- 11.12. *Ενεστὼς καὶ παρακείμενος ἀπαρεμφάτου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας. Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 13.14. Τὸ βοηθητικὸν esse.
15. Σύνθετα τοῦ esse.
16. Τετάρτη κλίσις. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ὑπτίου σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
17. Πέμπτη κλίσις.
18. Πρὸς ἐπανάληψιν.
- 19.20. Οἱ ἀπὸ τοῦ θέματος τοῦ ἐνεστῶτος σχηματιζόμενοι τύποι τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 21.22. Δευτέρα συζυγία. *Ενεργητικὴ φωνή.

23. Δευτέρα συζυγία. Παθητική φωνή.
24.25. Ουσιαστικά τρίτης κλίσεως αρσενικά.
26.27. Ουσιαστικά τρίτης κλίσεως θηλυκά.
28. Ουσιαστικά τρίτης κλίσεως ουδέτερα.
29. *Επίθετα τρίτης κλίσεως εις -is, e.
30. *Επίθετα τρίτης κλίσεως εις -er, (ě)ris, (ě)re.
31. *Επίθετα τρίτης κλίσεως μονοκατάληκτα.
32. Πρὸς ἐπανάληψιν.
33. *Ομαλή σύγκρισις ἐπιθέτων.
34. *Ανώμαλος σύγκρισις ἐπιθέτων.
35. Προσωπικαὶ καὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.
36.37. Δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι.
38. *Αναφορικαὶ καὶ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι.
39. Πρὸς ἐπανάληψιν.
40-42. Τετάρτη συζυγία.
43. *Αριθμητικά.
44-46. Τρίτη συζυγία.
47-49. Ρήματα τρίτης συζυγίας εις -io λήγοντα.
50-52. Ρήματα ἀποθετικά καὶ ἡμιαποθετικά.
53-54. Πρὸς ἐπανάληψιν.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ

Α'. Ἀφαιρετική.

1. Ἀφαιρετική τοῦ ὀργάνου. Περικοπαί: 1. 3-11. 13. 17. 18. 20. 21. 23-25. 27. 28. 31-37.
2. Ἀφαιρετική τῆς ἰδιότητος. Περικοπαί: 15. 17. 18. 20. 23. 26. 28. 29. 38. 41. 44.
3. Ἀφαιρετική τοῦ τρόπου. Περικοπαί: 14. 25. 28. 39. 46. 48.
4. Ἀφαιρετική τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου. Περικοπαί: 16. 17. 18. 20. 22. 23. 27. 38. 40. 42. 44. 45.
5. Ἀφαιρετική τοῦ ἀναγκαστικοῦ αἰτίου. Περικοπαί: 12. 13. 15. 23. 33.
6. Ἀφαιρετική τοῦ κατὰ τι ἢ τῆς ἀναφορᾶς. Περικοπαί: 11. 13. 26. 28. 33. 47.
7. Ἀφαιρετική τοῦ χρόνου. Περικοπαί: 28. 29. 32. 33. 37-41. 43. 46. 47. 52. 54.

Β'. Προθέσεις.

1. a ἢ ab. Περικοπαί: 16. 18. 20. 23-25. 28. 31.
2. ad. Περικοπαί: 8. 11. 12. 16. 17. 20. 21. 30.
3. ante. Περικοπαί: 3. 9. 19. 25. 32.
4. apud. Περικοπαί: 10. 14. 21. 26. 38. 46.
5. cum. Περικοπαί: 11-13. 15-18. 22-25. 28.
6. de. Περικοπαί: 32. 39.
7. ex. Περικοπαί: 2. 9. 11-13. 17. 18. 20. 22-24. 48.
8. in. Περικοπαί: 1. 3-5. 9-18.
9. inter. Περικοπαί: 8. 10. 13. 30. 43.

10. post. Περικοπαί: 9. 16. 18. 25. 32.

11. pro. Περικοπαί: 9. 14. 19. 33. 37. 38. 39.

Γ'. Σύνδεσμοι.

1. cum. α) χρονικός. Περικοπαί: 11. 12. 16. 17. 23. 24. 28. 36. 39. 40-52. 54· β) αιτιολογικός. Περικοπαί: 11. 12. 14. 18. 21. 49. 50.

2. postquam. Περικοπαί: 18. 27-29. 37. 43.

3. quod (αιτιολογικός). Περικοπαί: 7. 8. 11. 15. 23. 27. 31. 39.

4. ut. α) τελικός. Περικοπαί: 11. 12. 15. 21-23. 26. 28. 35. 37. 38. 40. 41. 53· β) άποτελεσματικός. Περικοπαί: 37. 38. 41. 46. 49. 50.

5. ne (τελικός). Περικοπαί: 11. 19. 22. 48. 52. 53.

6. si. Περικοπαί: 9. 11. 13. 14. 16. 20. 22. 24.

7. nisi. Περικοπαί: 9. 12. 16. 42. 49. 50.

8. quamquam. Περικοπαί: 7. 8. 27. 33. 37. 39.

024000027871

*Ανάδοχος έκτυπώσεως: «Ελληνική Έκδοτική Έταιρεία» Α. Ε.
*Εργοστάσιον Γραφικῶν Τεχνῶν — Παπαδιαμαντοπούλου 44 — Αθήναι

ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΔΡΧ. 24.—

ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΔΡΧ. 26.40